

การศึกษาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนโรงเรียน
ในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

A STUDY OF ACCIDENT SAFETY OPERATIONS AMONG STUDENTS IN
SCHOOLS IN MUANG DISTRICT UNDER MAE HONG SON
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

ชยากร สืบเครือ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

พ.ศ. 2566

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ

การศึกษาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน
โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ผู้วิจัย

นายชยากร สืบเครือ

สาขาวิชา

การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

อาจารย์ ดร.คมศิลป์ ประสงค์สุข

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

คณะกรรมการสอบ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.จิณฉัตร ประโกทัย)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรวิทย์ ปิยนนทศิลป์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.คมศิลป์ ประสงค์สุข)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ อนุมัติให้นับการค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ พลวัน)

วันที่ ๑๙ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ : การศึกษาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน
โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ผู้วิจัย : ชยากร สืบเครือ

สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

: อาจารย์ ดร.คมศิลป์ ประสงค์สุข

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการ และปัญหาในการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน 2) ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 163 คน กลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้ในการสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 และแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การสังเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย

2. แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วย 1) สำรวจสภาพของอาคารเรียนอาคารประกอบ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้ที่ใช้อาคารเรียนอาคารประกอบ ดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมประสานหน่วยงานเครือข่ายกับชุมชน ขอความร่วมมือดำเนินการซ่อมแซมปรับปรุงอาคารเรียน

อาคารประกอบในส่วนที่สามารถแก้ไขซ่อมแซม 2) วางแผนการดำเนินงาน กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดหาวัสดุอุปกรณ์มาติดตั้งหรือซ่อมแซมในส่วนที่ชำรุด 3) ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการวางแผน ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิษย์เก่า ผู้ที่มีความรู้ในเรื่องนั้น เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ติดตามผลการดำเนินงาน 4) ให้ผู้ที่มีความรู้เฉพาะด้านในการใช้เครื่องมือเครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ มาให้ความรู้กับบุคลากร และนักเรียน จัดทำคู่มือการใช้งานเครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ แยกให้เป็นหมวดหมู่ 5) ขอความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทางด้านการจราจร ประสานงานกับชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลความปลอดภัยการจราจรหน้าโรงเรียน 6) ควบคุมการใช้พาหนะรถยนต์ ใช้ความเร็วตามกฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด ตรวจสอบสภาพของพาหนะ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ผู้ขับขี่พาหนะต้องได้รับอนุญาตในการใช้พาหนะชนิดนั้น 7) สถานศึกษา ควรจัดเตรียมเวชภัณฑ์ เพื่อใช้ในการเดินทาง

คำสำคัญ: ความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน, แนวทางการแก้ไขปัญหา

The Title : A study of Accident Safety Operations Among Students in Schools in
Muang District Under Mae Hong Son Primary Educational Service
Area Office 1

The Author : Chayakorn Suebkrua

Program : Educational Administration

Independent Study Advisors

: Dr. Komsil Prasongsuk

Advisor

ABSTRACT

The objectives of this research were to examine the operational contexts and problems on accident safety among students and to explore the problem-solving guidelines on accident safety among students in schools in Muang district under the Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office 1. The sample group comprised 163 school administrators and teachers, and the target group consisted of seven experts for interviewing to find out the problem-solving guidelines. The research instruments were composed of a questionnaire with the reliability of 0.98 and an interview. The content synthesis was used to analyze the qualitative data and the quantitative data were statistically analyzed for frequency, percentage, mean, and standard deviation. The research results are summarized as follows.

1. The overall contexts of the accident safety operations among students were at the highest level, whereas the overall operational problems were at the low level.

2. The problem-solving guidelines consisted of surveying the conditions of all school buildings and maintaining them to be in good conditions with collaboration from community networks; planning with all concerned sectors for providing and installing equipment or repairing what was damaged; involving all sectors to plan and monitor the operations using local wisdom and knowledgeable alumni; inviting specialists to provide knowledge about using tools and equipment to school personnel and students as well as to formulate the manual with classification of those tools and equipment; requesting collaboration from those in charge of traffic and

cooperating with communities to oversee traffic safety in front of schools; strictly regulating speeds of vehicles, examining their conditions with a driver having a license for that particular vehicle; and preparing first-aid kits for educational excursions.

Keywords: Accident Safety Operations among Students, Problem-Solving Guidelines

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี และเกิดคุณประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษา เพราะได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และอาจารย์ ดร.คมศิลป์ ประสงค์สุข อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระกรุณาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระทุกท่าน ที่กรุณาให้ความรู้ให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขและวิจารณ์ผลงาน ทำให้งานศึกษานี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาให้มีคุณภาพ

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 ท่าน ที่เสียสละเวลาอันมีค่า ให้ข้อมูลที่มีประโยชน์ และมีคุณค่าต่อวงการศึกษายิ่งแก่ผู้ศึกษา นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียน และเพื่อนครูทุกท่านในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ทำให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และภรรยา ตลอดจนทุกคนในครอบครัว ที่ให้กำลังใจและสนับสนุน ส่งเสริมด้วยดีเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ของการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบเป็นกตัญญู กตเวทิตา แด่บิดา มารดา บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จมาจนตราบนับเท่าทุกวันนี้

ชยากร สืบเครือ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	๗
ABSTRACT.....	๘
กิตติกรรมประกาศ.....	๙
สารบัญ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๙
สารบัญภาพ.....	๙
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา.....	3
ขอบเขตของการศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
การจัดความปลอดภัยในโรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน.....	8
การบริหารจัดการด้านความปลอดภัยของโรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน.....	20
บริบทโรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	39
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
รูปแบบการวิจัย.....	40
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการดำเนินการ และปัญหาการดำเนินการความปลอดภัย	
ด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน	
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1	40

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการความปลอดภัย ด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1	44
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา.....	46
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินการ และปัญหาในการดำเนิน การความปลอดภัย ด้านอุบัติเหตุของนักเรียน	49
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการความปลอดภัย ด้านอุบัติเหตุของนักเรียน	58
5 สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	63
สรุปผลการศึกษา.....	64
อภิปรายผลการศึกษา.....	69
ข้อเสนอแนะ	71
บรรณานุกรม.....	73
ภาคผนวก.....	78
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการค้นคว้าอิสระ	79
ภาคผนวก ข ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	80
ภาคผนวก ค รายชื่อโรงเรียนขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือการค้นคว้าอิสระ	81
ภาคผนวก ง ตัวอย่างหนังสือขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือการค้นคว้าอิสระ	82
ภาคผนวก จ รายชื่อโรงเรียนที่ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ	83
ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ.....	84
ภาคผนวก ช ผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหา.....	85
ภาคผนวก ซ ตัวอย่างหนังสือขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ.....	86
ภาคผนวก ฌ สรุปการพิจารณาความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบสอบถาม	87

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ญ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษา.....	94
ภาคผนวก ฎ แบบสอบถามเพื่อการค้นคว้าอิสระ.....	96
ภาคผนวก ฏ แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ.....	103
ภาคผนวก ฐ หนังสือรับรองการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย.....	107
ภาคผนวก ท ภาพการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ.....	108
ประวัติผู้วิจัย.....	110

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	จำนวนโรงเรียน นักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู ของโรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 134
3.1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา41
4.1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา47
4.2	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินการ และปัญหา ในการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โดยรวม49
4.3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินการ และปัญหา การดำเนินการด้านอาคารเรียนอาคารประกอบ50
4.4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินการ และปัญหา การดำเนินการด้านบริเวณสถานศึกษา.....51
4.5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินการ และปัญหา การดำเนินการด้านสภาพแวดล้อมสถานศึกษา53
4.6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินการ และปัญหา การดำเนินการด้านเครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ54
4.7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินการ และปัญหา การดำเนินการด้านการเดินทางไป-กลับระหว่างบ้านและสถานศึกษา56
4.8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินการ และปัญหา การดำเนินการด้านการนำนักเรียนไปนอกสถานที่57
4.9	ผลการสังเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาคาดการณ์ความปลอดภัย ด้านอุบัติเหตุของนักเรียน59

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1	อาณาเขตของอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน.....32
2.2	กรอบแนวคิดในการศึกษา.....39

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นโยบายเร่งด่วนในการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปี พ.ศ. 2564-2565 การจัดการศึกษาให้กับนักเรียนมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งเพราะประสิทธิภาพ จะมีผลต่อการเสริมสร้างความพร้อมและการพัฒนาการของนักเรียนเป็นพื้นฐานความรู้ในการเรียนระดับที่สูงขึ้นไป กระทรวงศึกษาธิการให้จัดรูปแบบ วิธีการหรือกระบวนการในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพมีความสุข และได้รับการปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ รวมถึงการสร้างทักษะให้นักเรียน มีความสามารถดูแลตนเองจากภัยอันตรายต่าง ๆ ท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางสังคมในปัจจุบัน รวมถึงวางมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา ซึ่งภัยในแต่ละด้านล้วนมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศควบคู่กับ นโยบาย “Quick Win 7” วาระเร่งด่วน ของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อที่ 1 ความปลอดภัยของผู้เรียน กระทรวงศึกษาธิการมองเห็นภัยที่เกิดขึ้นแก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ที่เกิดขึ้นซ้ำและส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกายและจิตใจในหลายปีที่ผ่านมา เป็นผลให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ และสวัสดิภาพชีวิตของนักเรียน ครู และบุคลากร ทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564-2565 มุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็น การศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม และบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นพัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษาจากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ ส่งเสริมความปลอดภัยสร้างความมั่นใจให้สังคม เพื่อคุ้มครอง ความปลอดภัยแก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้การป้องกันดูแล ช่วยเหลือหรือ เยียวยา และแก้ไขปัญหาที่มีความเป็นเอกภาพ มีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ สามารถแก้ไขปัญหา และบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างยั่งยืนด้วยการบริหารจัดการตามมาตรการ 3ป ได้แก่ ป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามให้เกิด

ความปลอดภัยแก่นักเรียนให้มากที่สุด และไม่ให้เกิดเหตุการณ์นั้นซ้ำอีก เพื่อสร้างความมั่นใจและความเชื่อมั่นให้แก่นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไปในการที่จะได้เรียนรู้คุณธรรม จริยธรรมอย่างมีคุณภาพ และเกิดความปลอดภัยอย่างมั่นคง ยั่งยืน การพัฒนาระบบบริหารสถานศึกษาปลอดภัย (MOE Safety Center) เป็นศูนย์กลางความปลอดภัยในทุกมิติ ครอบคลุมความปลอดภัยครู นักเรียน และบุคลากรทางการศึกษา ทั้งร่างกาย และจิตใจ โดยมีคณะกรรมการที่สามารถตรวจสอบการดำเนินงานแต่ละระดับได้ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันมีอุบัติเหตุ อุบัติภัย และความรุนแรงเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก การสร้างความปลอดภัยให้แก่เด็กนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญเพราะความปลอดภัย เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีคุณภาพการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน จะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับความสุขทางด้านร่างกายและจิตใจ และความปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม รู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น รู้จักป้องกันตนเองในสภาวะคับขัน และจัดการกับชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นภารกิจสำคัญของสถานศึกษาที่จะต้องมีแนวนโยบายการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาการบริหารจัดการทางด้านความปลอดภัย (สุชีรา ใจหวัง, 2560, น. 52-53)

การจัดการศึกษาที่ครอบคลุมประเด็นหลักสำคัญที่มีผลด้านความมั่นคงแก่คนในชาติจะส่งผลให้ทุกคนมีจิตสำนึก ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความคิด ทักษะคิด ความเชื่อ ค่านิยม และพฤติกรรมที่เหมาะสม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม และโลกศตวรรษที่ 21 สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสันติและสงบสุข อันจะส่งผลให้สังคมและประเทศเกิดความมั่นคง ชำรงรักษาอธิปไตย และผ่านพ้นจากภัยคุกคามต่าง ๆ ได้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกรอบความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน ได้ปรากฏอยู่ในกรอบการดำเนินงานระดับโลก ทั้งที่เป็นกรอบความคิดริเริ่ม และข้อตกลงหลายฉบับ CSSF ตั้งอยู่ใจกลางของ กรอบการดำเนินงานที่ทับซ้อนกันหลายด้าน ได้แก่ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการการลดความเสี่ยงจาก ภัยพิบัติ โดยมีหลักการสำคัญ คือ การศึกษาเป็นสิทธิ ขั้นพื้นฐานของเด็ก ซึ่งช่วยให้ประชาคมโลกเกิดความชัดเจนถึงภัยคุกคามจากภัยธรรมชาติ ความขัดแย้ง ความรุนแรง และการพลัดถิ่น เป้าหมายของความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน เพื่อคุ้มครองนักเรียนและบุคลากรด้านการศึกษา จากการเสียชีวิต การบาดเจ็บ และอันตรายในโรงเรียนเพื่อให้โรงเรียนวางแผนจัดการศึกษา ต่อเนื่องแม้ในระหว่างที่เกิดภัยพิบัติ

เราใช้เวลาอยู่ในโรงเรียนวันละหลายชั่วโมง อุบัติเหตุจึงอาจเกิดขึ้นได้ถ้าขาดความระมัดระวังเช่น อุบัติเหตุจากการเล่นกีฬา จากการทดลองในชั่วโมงวิทยาศาสตร์ หรือจากการใช้อุปกรณ์มีคมประกอบการเรียน เพื่อความปลอดภัยเมื่ออยู่ในโรงเรียนจึงต้องปฏิบัติตนโดยใช้

อุปกรณ์มีคมอย่างระมัดระวัง ไม่เล่นปืนปายที่สูง ไม่เล่นผาดโผน เคารพและปฏิบัติตามกฎกติกา การเล่นกีฬาและกฎความปลอดภัยในโรงเรียน ปัจจุบันนักเรียนในโรงเรียน ได้รับอันตรายจาก อุบัติเหตุทั้งภายนอกและภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง มีทั้งการบันทึกสถิติและอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น โดยไม่ได้รายงานต้นสังกัด เช่น อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นโดยเหตุสุดวิสัย อุบัติเหตุจากการเล่น อุปกรณ์ต่าง ๆ ในโรงเรียนที่ชำรุดไม่ได้มาตรฐาน การเล่นกีฬาและกิจกรรมนันทนาการ หรือจากการขาดความรู้ของตัวนักเรียนเอง และสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม สอดคล้องกับการสรุปอุบัติเหตุของนักเรียนทางถนน 5 ปี ย้อนหลัง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560-2565 ที่มีสถิติการได้รับบาดเจ็บของนักเรียนจำนวน 863 คน พิการ จำนวน 2 คน และเสียชีวิต จำนวน 11 คน (ชมรมถนนปลอดภัยในสถานศึกษา, 2565) จากสภาพปัญหา มีการเกิดอุบัติเหตุในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องทั้งที่ร้ายแรงและไม่ร้ายแรง จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคีเครือข่าย ทุกภาคส่วนและทุกระดับ ต้องตระหนักถึงความสำคัญและนำไปปรับใช้ให้เหมาะสม เพื่อออกแบบมาตรฐานป้องกันอุบัติเหตุแก่นักเรียน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการและปัญหาในการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ประโยชน์ที่ได้รับการศึกษา

1. ได้ข้อมูลสภาพการดำเนินการและปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 สามารถใช้ข้อมูลเป็นแนวทางในการดำเนินการบริหารจัดการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนได้และประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ได้แนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุ ของนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 สามารถนำผลการศึกษาไปใช้วางแผน กำหนดนโยบายการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน

ขอบเขตของการศึกษา

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษาการดำเนินการ และปัญหาการในดำเนินการ เกี่ยวกับการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุ ของนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 44 คน และครู 176 คน รวมทั้งสิ้น 220 คน

กลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาการดำเนินการ และปัญหาการในดำเนินการ เกี่ยวกับการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 รวมทั้งสิ้น 163 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เกรงจี และมอร์แกน (อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล, 2562, น. 174) และสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ผู้ศึกษาเลือกกลุ่มตัวอย่าง แบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 44) ได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ การดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุในสถานศึกษา ในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำนวน 1 คน ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและจัดการศึกษา จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมายและคดี จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลสถานศึกษาปลอดภัย จำนวน 1 คน ครูชำนาญการพิเศษในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลสถานศึกษาปลอดภัย จำนวน 1 คน และนักวิชาการสาธารณสุข จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 7 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

สภาพการดำเนินการ ปัญหาการดำเนินการ และแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการ ความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โดยศึกษาจากคู่มือแนวทางปฏิบัติ และมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา พ.ศ. 2556 ของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย

1. ด้านอาคารเรียนอาคารประกอบ
2. ด้านบริเวณสถานศึกษา
3. ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา
4. ด้านเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่างๆ
5. ด้านการเดินทางไป - กลับระหว่างบ้านและสถานศึกษา
6. ด้านการนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่

ขอบเขตด้านเวลา

ในการศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษา และเก็บข้อมูลในช่วง ระหว่าง เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2565 ถึง เดือน เมษายน พ.ศ. 2566

ขอบเขตด้านสถานที่

ผู้ศึกษาใช้พื้นที่ในการศึกษา คือ โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 44 โรงเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุ หมายถึง การจัดการทางด้านอุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ประกอบด้วย ด้านอาคารเรียนอาคารประกอบ ด้านบริเวณสถานศึกษา ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ด้านเครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ ด้านการเดินทางไป-กลับ ระหว่างบ้านและสถานศึกษา และด้านการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ดังนี้

1.1 ด้านอาคารเรียนอาคารประกอบ หมายถึง การดำเนินการตรวจสอบ ซ่อมแซม สิ่งก่อสร้างถาวรที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทรุดโทรม การดูแลบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอให้อยู่ในสภาพที่รับน้ำหนักของนักเรียนและอุปกรณ์ในอาคาร ไม่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ

1.2 ด้านบริเวณสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการป้องกัน จัดการอุบัติเหตุบริเวณภายในสถานศึกษา เช่น การพลัดตก หกล้ม จนได้รับบาดเจ็บจากการเล่นของนักเรียน การเล่นกีฬา บริเวณโรงเรียนมีรั้วรอบโรงเรียนมีคิวด การจัดการกับขยะอันตรายเศษแก้ว เศษเหล็ก เศษตะปู

ที่อยู่ในบริเวณโรงเรียน สนามมีสภาพไม่ขรุขระ ไม่มีสิ่งที่เป็นอันตรายบริเวณ โรงเรียนห้องเรียน มีแสงสว่างที่เพียงพอ ไม่มีจุดเสี่ยงต่อการถูกไฟฟ้าดูด และสนามเด็กเล่นมีเครื่องเล่นที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายกับนักเรียน

1.3 ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา หมายถึง การจัดการ ควบคุม ดูแล และปรับปรุงภาวะต่าง ๆ ในโรงเรียน และสิ่งแวดล้อมให้ถูกต้องเหมาะสม และอยู่ในสภาพที่ถูกสุขลักษณะ เช่น การจัดการขยะมูลฝอย มลพิษทางอากาศ น้ำเสีย มลพิษทางเสียง เป็นต้น

1.4 ด้านเครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ หมายถึง การดำเนินการซ่อมแซม ตรวจสอบอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในโรงเรียน เช่น เครื่องมือช่าง สื่อการเรียน การสอน อุปกรณ์กีฬา ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในสภาพที่ดีพร้อมใช้งาน อุปกรณ์สำนักงานที่ใช้ในการสนับสนุนการจัดการศึกษาไม่ชำรุดเสียหาย

1.5 ด้านการเดินทางไป - กลับ ระหว่างบ้านและสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการ ป้องกัน จัดการอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นขณะที่นักเรียนเดินทางไป-กลับ บ้านและโรงเรียน ทั้งการเดินเท้า การโดยสารรถรับ-ส่งนักเรียน การขับขีโมเตอร์ไซด์

1.6 ด้านการนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ หมายถึง การวางแผน ป้องกัน และจัดการ การพานักเรียนออกไปศึกษานอกสถานศึกษา การควบคุมดูแลนักเรียนของครู การพักรวม ค้างคืน ของนักเรียน

2. อุบัติเหตุ หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างไม่คาดหวังและไม่ตั้งใจในเวลาและสถานที่แห่งหนึ่ง เกิดขึ้นโดยไม่มีสิ่งบอกเหตุล่วงหน้าแต่มีสาเหตุและส่งผลกระทบที่สามารถชี้วัดได้เมื่อเกิดขึ้นแล้วทำให้เกิดการบาดเจ็บหรือเสียชีวิต

3. ความปลอดภัย หมายถึง การปราศจากภัย หรือปราศจากเหตุการณ์อันตราย ที่อาจจะเกิดขึ้นในโรงเรียน

4. ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน หมายถึง ความสามารถในการอธิบายรายละเอียด ข้อเท็จจริง เรื่องการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนในด้านอาคารเรียนอาคารประกอบ ด้านบริเวณสถานศึกษา ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ด้านเครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ ด้านการเดินทางไป-กลับระหว่างบ้านและสถานศึกษา และด้านการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ และการให้ความรู้เกี่ยวกับอุบัติเหตุที่มักจะเกิดขึ้น การป้องกันตนเอง และช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุ

5. โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน หมายถึง สถานศึกษาในเขตอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ที่จัดการศึกษาในช่วงชั้นที่ 1 ถึงช่วงชั้นที่ 3 ตั้งอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 44 โรงเรียน

6. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพทางการศึกษาปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารสถานศึกษา โดยได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือ ผู้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษา ในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำนวน 44 โรงเรียน

7. ครู หมายถึง ข้าราชการครูที่สอนในโรงเรียน ของอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำนวน 44 โรงเรียน

8. แนวทางการแก้ไขปัญหา หมายถึง ผลการสังเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

9. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 หมายถึง หน่วยงานการศึกษาของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น มีโรงเรียนอยู่ในความรับผิดชอบ จำนวน 127 โรงเรียน โรงเรียนสาขา จำนวน 5 สาขา และห้องเรียนโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษา 27 ห้องเรียน โดยแบ่งออกเป็น 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอขุนยวม อำเภอปางมะผ้า และอำเภอปาย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การจัดความปลอดภัยในโรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน
2. การบริหารจัดการด้านความปลอดภัยของโรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน
3. บริบทโรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดในการศึกษา

การจัดความปลอดภัยในโรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

โรงเรียนต้องให้ความสำคัญและตระหนักเกี่ยวกับการจัดระบบความปลอดภัยในโรงเรียนและดำเนินการในโรงเรียนที่จะก่อให้เกิดความปลอดภัยแก่นักเรียน รวมทั้งการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยให้แก่นักเรียน ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ จะกล่าวความหมายของความปลอดภัย ความสำคัญของความปลอดภัย สภาพปัญหาความปลอดภัย ความหมายของอุบัติเหตุ แนวทางในการดำเนินการด้านอุบัติเหตุ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับอุบัติเหตุ ตามลำดับ

1. ความหมายของความปลอดภัย

มาตรการให้ความปลอดภัย เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ที่ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษาต่าง ๆ ต้องมีความตระหนักในความสำคัญ และเล็งเห็นความจำเป็นเร่งด่วนที่ทุกๆ ฝ่ายต้องร่วมกันแสวงหาแนวทางที่เป็นรูปธรรมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ได้เรียนรู้อย่างมีความสุข สามารถอยู่ในระบบการศึกษาได้ตลอดหลักสูตรและมีทักษะชีวิตเพียงพอที่จะดูแลตนเองให้ปลอดภัยท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ไม่สร้างสรรค์ อุบัติเหตุ และอุบัติเหตุ ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักเรียน ที่สำคัญ คือ การรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา ดังมีผู้ให้ความหมายความปลอดภัย ดังนี้

วิฑูรย์ สิมะโชคดี และวีรพงษ์ เกลิมจิระรัตน์ (2556, น. 19) ได้ให้ความหมายของความปลอดภัยว่า การปราศจากภัย ไม่มีภัยอันตราย ซึ่งในทางปฏิบัติแล้วนั้น เป็นไปไม่ได้ที่จะกำจัดภัยทุกชนิดให้หมดไปได้ โดยสิ้นเชิง ความปลอดภัย จึงได้รวมถึงการปราศจากอันตรายที่มีโอกาสจะเกิดขึ้นด้วยความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม เป็นผลให้เกิดการสูญเสียทางด้านร่างกาย และทรัพย์สิน เอมอัธมา วัฒนบุรานนท์ (2557, น. 106-115) กล่าวว่า ความปลอดภัยของนักเรียนและบุคลากรทุกคนในโรงเรียนสำคัญเป็นอย่างยิ่ง การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัยจะทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงในการป้องกันอุบัติเหตุและส่งเสริมความปลอดภัย

พระราชบัญญัติความปลอดภัย (2554, น. 6) ได้ให้ความหมายของคำว่า ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน หมายความว่า การกระทำ หรือสภาพการทำงาน ซึ่งปลอดจากเหตุอันจะทำให้เกิดการประสบอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพ

วิฑูรย์ สิมะโชคดี และวีรพงษ์ เกลิมจิระรัตน์ (2556, น. 19) กล่าวว่า ความปลอดภัย หมายถึง การไม่มีภัยใด ๆ ซึ่งในทางปฏิบัติแล้วเป็นไปไม่ได้ที่จะไม่ให้เกิดภัย หรือกำจัดภัยทุกอย่างให้หมดได้

นายสุรัชย์ ศรีศิลานันท์ (2552, น. 18) ได้ให้ความหมายความปลอดภัยในการทำงาน หมายถึง เหตุการณ์ที่ไม่พึงปรารถนา อันเป็นผลให้เกิดอันตรายต่อคน เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สิน ซึ่งความปลอดภัยนั้น สามารถกระทำได้โดยการป้องกัน และควบคุมการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด

สรุปได้ว่า ความปลอดภัยจึงหมายถึง สภาพที่ไม่เกิดอันตราย หรืออุบัติเหตุต่อร่างกาย จิตใจ เป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึง ต้องสอดแทรกเข้าไปทุกวิถีปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี

2. ความสำคัญของความปลอดภัย

มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก (2560) ให้ความสำคัญกับเรื่องความปลอดภัยของนักเรียน โดยเหตุการณ์อุบัติเหตุ และความสูญเสียที่เกิดขึ้น กับเด็กนักเรียนในโรงเรียนในช่วงเวลาที่ผ่านมา แสดงถึงการขาดการบริหารจัดการระบบความปลอดภัยภายในโรงเรียน ซึ่งเป็นเรื่องที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญ ความตระหนักในเรื่องอุบัติเหตุ และจริงจังเพื่อไม่ให้อุบัติเหตุเกิดขึ้นซ้ำ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 หมวด 7 มาตรา 63 ระบุว่า สถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบงาน กิจกรรมนักเรียน รับผิดชอบงานกิจกรรมในการแนะแนวให้คำปรึกษาและจัดอบรมแก่นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริม ปรับปรุงความประพฤติที่เหมาะสมความรับผิดชอบต่อสังคมและความปลอดภัยแก่นักเรียน นักศึกษา ตามหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดในกฎกระทรวง โรงเรียนควรมีแนวทาง ในการบริหารจัดการระบบ และการดำเนินงานในโรงเรียน ที่ทำให้เกิดความปลอดภัยสำหรับเด็ก ทั้งด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางอาคารสถานที่ที่ไม่ก่อให้เกิดอันตราย เครื่องใช้

เครื่องกีฬา อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน วัตถุที่จะก่อให้เกิดอันตราย การมีมาตรการรักษาความปลอดภัยให้มีบุคคลแปลกหน้าก่ออันตรายให้แก่เด็ก มีระเบียบ และกฎเกณฑ์ที่ทำให้เด็กปลอดภัย เช่น กำหนดพื้นที่ที่ปลอดภัยให้กับเด็กแต่ละกลุ่มวัย การกำหนดให้มีผู้ใหญ่คอยดูแลความปลอดภัย จัดเวรยามรับนักเรียนหน้าโรงเรียนในตอนเช้า และหลังเลิกเรียน เป็นต้น นอกจากนี้อาจจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยให้แก่เด็ก เช่น ฝึกเด็กให้รู้จักการประเมินความเสี่ยงและอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้น รู้จักหลบหลีก การเอาตัวรอด รู้จักขอความช่วยเหลือผู้อื่น เมื่อมีภัยอันตราย จัดให้เด็กใช้ชีวิตร่วมกัน ดูแลช่วยเหลือให้ความเอื้ออาทรแก่กัน ด้วยการเข้าค่าย เดินป่า ค่ายลูกเสือหรือเนตรนารี และค่ายบำเพ็ญประโยชน์ต่าง ๆ ทั้งนี้ประเด็นความปลอดภัยที่จะต้องนำมาพิจารณา ประกอบกับพัฒนาการตามวัยของเด็กมีด้วยกันทั้งหมด 3 เรื่อง คือ

1. การจัดสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัย หมายถึง การวิเคราะห์อันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการจัดสภาพแวดล้อมทางอาคารสถานที่ เครื่องใช้ เครื่องกีฬา วัตถุอันตราย แล้วจัดสภาพแวดล้อมเหล่านั้นให้เหมาะสมเกิดความปลอดภัย เช่น ติดตั้งอุปกรณ์เครื่องใช้เครื่องป้องกันอันตราย ได้แก่ เซฟท์ลัท เครื่องดับเพลิง อุปกรณ์ฝากรอบปลั๊กไฟฟ้า หรือจัดที่เก็บกล่องใส่ยา ที่เก็บสารเคมีและของมีคมให้พ้นมือเด็ก ตรวจสอบซากรุดจัดหาของเล่นที่ปลอดภัยทำด้วยวัสดุและสีที่ไม่เป็นอันตราย ติดตั้งระเบียบลูกกรงที่มีความถี่ มีระดับสูงจนเด็กไม่สามารถปีนป่ายเล่น ประตูปิดกั้นไม่ให้ตกจากที่สูง หรือจัดที่พักให้มีการระบายถ่ายเทอากาศได้ สะดวกหากไม่ได้คาดการณ์ความเสี่ยงไว้หรือประเมินสถานการณ์ผิดพลาดอาจทำให้เด็กได้รับอันตรายถึงขั้นเสียชีวิตได้

2. การกำหนดบริเวณที่ปลอดภัย หมายถึง การที่ผู้ใหญ่จะต้องกำหนดและจัดให้เด็กไปอยู่ในบริเวณที่มีความปลอดภัย เช่น บริเวณที่เด็กไปอยู่ต้องไม่เป็นที่ลับตาคน ไม่มีความเสี่ยงที่จะเกิดอันตราย อยู่ไม่ไกลเกินกว่าที่จะได้ยินเสียง มีการกำหนดบริเวณที่จะไป กำหนดเป็นบริเวณสำหรับเด็กเท่านั้น ไม่ว่าจะเป็นห้องพัก ทำกิจกรรม การเล่น ห้องน้ำห้องส้วมเป็นส่วนแยกจากผู้ใหญ่ การกำหนดวิธีการเดินทางที่ปลอดภัย หากมีการนัดหมายให้เด็กไปทำกิจกรรมนอกโรงเรียน ผู้ใหญ่ควรจะรู้ว่าไปที่ไหน ด้วยวิธีการอย่างไร และตรวจสอบได้เป็นระยะ ทั้งนี้จะต้องให้เหมาะสมกับเด็กในแต่ละช่วงวัย

3. กฎเกณฑ์แห่งความปลอดภัย หมายถึง กฎเกณฑ์ที่ผู้ใหญ่จะต้องกำหนดและให้เด็กได้เรียนรู้ถึงกฎเกณฑ์ของความปลอดภัย เพื่อป้องกันความเสี่ยงและอันตรายที่จะเกิดขึ้น เช่น กฎจราจร กฎระเบียบข้อบังคับความปลอดภัยของสถานที่ต่าง ๆ การเดินทางทางน้ำ เครื่องเล่นตามสวนสนุก กฎและระเบียบปฏิบัติความปลอดภัยในโรงเรียน ในบ้าน เช่น กำหนดเวลาในการถึงบ้าน การขับจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย การใช้ไฟฟ้าอย่างปลอดภัย การปฏิบัติเมื่อเกิดไฟไหม้

กฎเกณฑ์เกี่ยวกับตัวบุคคล โดยการกำหนดตัวบุคคลที่เด็กไปด้วย การไปเป็นกลุ่มกับเพื่อนต้องรู้ว่าไปกับใคร การคบคนแปลกหน้า การปฏิบัติตนต่อเพศตรงข้าม การหลีกเลี่ยงและการเผชิญต่อเหตุการณ์อันตราย เป็นต้น

การจัดระบบความปลอดภัยของนักเรียนในสถานศึกษาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ได้บัญญัติไว้ในข้อ 36 แผนการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา มีดังนี้ (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2552, น. 16)

1. ระดับความสำคัญของหน้าที่ และภารกิจของแต่ละหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีความแตกต่างกัน
 2. สถานการณ์และสภาพแวดล้อมโดยรอบพื้นที่
 3. ข่าวสาร สิ่งบอกเหตุ และการเตือนภัยตลอดจนการสนับสนุนช่วยเหลือที่อาจได้รับจากหน่วยงานของรัฐ
 4. จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ซึ่งอยู่กับขนาดของอาคารสถานที่ และพื้นที่ที่ต้องดูแล
 5. งบประมาณ ที่จะใช้ในการวางแผนการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่
 6. การออกแบบก่อสร้างที่สงวน อาคารและสถานที่หรือเครื่องกีดขวางของทางราชการที่มีความสำคัญ
 7. การติดต่อสื่อสารภายในหน่วยงานของรัฐ และกับหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ
 8. การรายงานผลการสำรวจ การตรวจสอบการรักษาความปลอดภัยต่อผู้บังคับบัญชา
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, น. 15-17) ได้วางแผนการรักษาความปลอดภัยให้แก่นักเรียน โดยจะเน้นการมีส่วนร่วมระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชนและเครือข่าย เพื่อร่วมกันวางแผนป้องกัน ควบคุม กำกับ ติดตาม และรายงาน ซึ่งจะมีองค์ประกอบด้วยกัน 2 ประการ ดังนี้

1. สาระสำคัญของแผนการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษานั้น จำเป็นต้องมีมาตรการและกิจกรรม เพื่อให้รับประโยชน์สูงสุดตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 พร้อมทั้งนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้นสาระสำคัญของแผนงานควรมีความชัดเจนและความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติ ควรมีอย่างน้อย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ชุมชน ความเข้มแข็งของเครือข่าย เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุ อุบัติภัย และภัยจากสภาพแวดล้อมทางสังคม

1.2 กำหนดมาตรการหลัก เพื่อป้องกันและแก้ไข

1.3 กำหนดมาตรการเสริมให้เหมาะสมกับความเชื่อ วัฒนธรรม และประเพณีของท้องถิ่น และสภาพความเสี่ยงของท้องถิ่น

1.4 กำหนดกิจกรรมสนับสนุนมาตรการหลักและมาตรการเสริม

1.5 กำหนดเวลาและผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้

2. รูปแบบของแผนการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาสามารถเลือกรูปแบบของแผนการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ให้เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา สภาพภูมิศาสตร์ และความต้องการของท้องถิ่น

3. สภาพปัญหาความปลอดภัย

สิ่งที่ต้องคำนึงถึงเสมอ คือความปลอดภัย โดยเฉพาะสภาพแวดล้อม สิ่งปลูกสร้างที่ไม่ได้มาตรฐาน การรู้เท่าไม่ถึงการณ์ สภาพเครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ที่มีสภาพไม่สมบูรณ์ หากป้องกันไม่รัดกุมไม่เพียงพออาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุกับนักเรียน หรือแม้กระทั่งความประมาทของนักเรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ก็เป็นปัญหาความปลอดภัย ดังนั้นความปลอดภัยจึงถือเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน เมื่อมีความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องแล้วนั้น โอกาสที่จะประสบอันตรายในขณะที่ทำงานย่อมลดน้อยลงตามไปด้วย

อดิศร ติพานธรรม (2561, น. 28) ปัญหาความปลอดภัยในโรงเรียนนั้นมีปัญหากันหลายประเทศ ไม่เฉพาะเพียงแต่ประเทศไทยเท่านั้น ซึ่งจากสภาพปัญหา ดังกล่าวทำให้เกิดความตระหนักถึงความปลอดภัยในโรงเรียนที่หลายภาคส่วนเข้ามาช่วยกันแก้ปัญหาทั้งภาครัฐและเอกชนทั้งโรงเรียนเองและที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง

สรศักดิ์ ดันทอง (2561, น. 10) อุปกรณ์ความปลอดภัยไม่สมบูรณ์ ได้แก่ ป้ายแนะนำป้ายบังคับ ป้ายเตือนไม่ชัดเจน แสงสว่างไม่เพียงพอ ล้วนเป็นสภาพปัญหาความปลอดภัยทั้งนั้น

ศุภกร มีลาภ (2564, น. 7) สภาพอันตรายข้างทางที่เป็นป่าหรือ พื้นที่ต่างระดับ และมีทัศนวิสัยในการมองเห็นบริเวณข้างทางที่แคบ เพราะเป็นบริเวณป่า หรือมีต้นไม้บังในการมองเห็น และของประเภทคนเดินเท้าเอง ก็ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินและการข้าม เช่น ทางม้าลาย ป้ายเตือนเขตโรงเรียน ป้ายเตือนชะลอ ความเร็วตามกฎหมายที่กำหนด เป็นสภาพความเสี่ยงต่อความไม่ปลอดภัย

กระทรวงศึกษาธิการ (2564, น. 8) การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ในฐานะที่เป็นกระบวนการหนึ่งที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการและทิศทางของประเทศ การศึกษาจึงหมายถึงการพัฒนาบุคคลให้มี ความเจริญงอกงามทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม การสร้างความปลอดภัยให้แก่ นักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ เพราะความปลอดภัยเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพการเรียนรู้

ของนักเรียน การพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ขึ้นอยู่กับความสุขและการมีชีวิตที่ปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สามารถป้องกันหรือได้รับการป้องกันตนเองจากปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ มีความรู้ ความเข้าใจ จิตสำนึก และเจตคติที่ดี และมีทักษะในการป้องกันภัยสามารถหรือได้รับการแก้ไขปัญหา ช่วยเหลือ เยียวยา ฟื้นฟู และดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย

สรุปได้ว่า สภาพปัญหาความปลอดภัย เป็นสถานการณ์ที่อาจทำให้เกิดอันตรายหรือส่งเสริมให้เกิดอันตรายโดยไม่รู้ตัว ซึ่งบางครั้งอาจเป็นสิ่งที่เรามองข้ามคิดว่าไม่น่าจะเกิดอันตรายได้ จึงควรหาสาเหตุปัญหาความปลอดภัยให้พบ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มีความสุข และได้รับการปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

4. ความหมายอุบัติเหตุ

มีผู้ให้ความหมาย อุบัติเหตุ ดังนี้

กาญจนา ทองทั่ว (2555, น. 12) อุบัติเหตุ หมายถึง อันตรายที่เกิดขึ้นโดยทันที และฉับพลัน ซึ่งไม่ได้คาดคิดมาก่อน อันเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้ตั้งใจให้เกิดเหตุการณ์นั้น ๆ ขึ้น ไม่มีการเตรียมการวางแผนไว้ล่วงหน้า และไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ หรือยับยั้งได้

บุญทวี บุญให้ และวีรพล กุลบุตร (2563, น. 67) อุบัติเหตุ หมายถึง เหตุการณ์ สถานการณ์ หรืออันตราย ที่เกิดขึ้นทันทีโดยไม่ได้คาดคิด ไม่ได้ตั้งใจให้เกิดขึ้น อาจเกิดขึ้นเองหรือเกิดจากการกระทำของบุคคล มีผลให้เกิดความเสียหายทั้งร่างกาย ทรัพย์สิน และได้รับบาดเจ็บ ได้รับอันตราย สูญเสียชีวิต หรือสูญเสียทรัพย์สิน หากไม่มีมาตรการแก้ไข หรือการศึกษาและการป้องกันที่ดีพอ ย่อมมีโอกาสเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย สำหรับอุบัติเหตุในสถานศึกษา มักจะมีสาเหตุมาจากความประมาท ขาดทักษะ ขาดการดูแลเอาใจใส่ในเรื่องอาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์และสภาวะแวดล้อมของสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556, น. 22) อุบัติเหตุ หมายถึง อันตรายที่เกิดขึ้นโดยทันทีทันใด ซึ่งไม่คาดคิดว่าสถานการณ์นั้นจะเกิดขึ้นมาก่อน มักจะเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือการกระทำของบุคคล ส่งผลให้เกิดความเสียหายทั้งทางร่างกายและทรัพย์สิน อุบัติเหตุเกิดขึ้นได้กับทุกคน

อัจฉรา ลีวกิตติวรกุล (2550, น. 16) อุบัติเหตุ หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้คาดคิด ไม่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและไม่สามารถควบคุมได้ เช่นการหกล้ม การตกจากที่สูง ซึ่งจะทำให้เกิดการสูญเสีย บาดเจ็บหรือเป็นอันตรายต่อผู้ประสบอุบัติเหตุและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย

สาธารณกรมไทยสำหรับเยาวชน (2564) อุบัติเหตุในโรงเรียนส่วนใหญ่มักเกิดจากการพลัดตก หรือหกล้มจากการวิ่งเล่น หรือการเล่นกีฬา นันทนาการ ทำให้เกิดบาดเจ็บ กระดูกหัก เป็นต้น บางครั้งเกิดบาดเจ็บจากของมีคม เช่น ใช้นิ้วมือเสียดสีผิวหนัง ทำให้มีบาดแผล บางครั้งสาเหตุอาจมาจากสิ่งปลูกสร้างชำรุดเสียหาย และเครื่องใช้ของโรงเรียนบกพร่อง อยู่ในสภาพไม่พร้อมใช้งาน ลีกร่อน ขาดการซ่อมแซม เอาใจใส่ ตลอดจนโรงเรียนบางแห่งกำลังก่อสร้างอาคารใกล้เคียงเด็กนักเรียนอาจถูกเศษกระเบื้องบาด หรือตะปูตำได้ โรงเรียนบางแห่งไม่มีสนามเด็กเล่น จำนวนครูดูแลนักเรียนไม่ได้สัดส่วนเพียงพอ ไม่มีการวางแผนป้องกันอุบัติเหตุไว้ล่วงหน้า หรือบางครั้งเด็กนักเรียนต่างวัยกันเรียน และเล่นอยู่ในบริเวณเดียวกัน อาจเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นได้ เพราะเด็กเล็กมีประสบการณ์น้อยกว่าเด็กโต

เฮนริช (Heinrich, 1931, pp. 179-183) เป็นผู้ค้นพบทฤษฎีโดมิโน (Domino Theory) ขึ้น พบว่าการบาดเจ็บ และความเสียหายต่าง ๆ เป็นผลกระทบโดยตรงมาจากอุบัติเหตุที่เกิดจากการกระทำ หรือสภาพการณ์ สถานการณ์ที่ไม่ปลอดภัยซึ่งเปรียบเสมือนตัวโดมิโนที่เรียงใกล้กัน 5 ตัว เมื่อตัวใดตัวหนึ่งล้มลง ช่อมีผลให้ตัวอื่น ๆ ใกล้เคียงถัดไปล้มตามไปด้วย โดมิโนทั้ง 5 ตัว ได้แก่

1. สภาพแวดล้อมหรือภูมิหลังของบุคคล (Social Environment of Background) ได้แก่ สภาพครอบครัว สภาพแวดล้อมหรือฐานะทางสังคม พื้นฐานการศึกษา เป็นต้น
2. ความบกพร่องหรือความผิดปกติ (Defects of Person) ได้แก่ ความผิดปกติของร่างกายและจิตใจ แนวความคิดหรือทัศนคติที่เกี่ยวกับความปลอดภัยที่ไม่ถูกต้อง การชอบเสี่ยงภัย การขาดความระมัดระวัง การขาดจิตสำนึกในเรื่องความปลอดภัย ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะได้รับหรือถูกปลูกฝังมาพร้อมกับการเจริญเติบโตของแต่ละบุคคลควบคู่ไปกับสภาพแวดล้อมหรือภูมิหลังของบุคคลแต่ละคน
3. การกระทำหรือสภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe Acts / Unsafe Condition) ได้แก่ การกระทำที่แสดงออกในลักษณะที่ไม่ปลอดภัย หรือมีการเสี่ยงภัยของแต่ละบุคคลที่เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุ เช่น ขับรถด้วยความเร็วสูง การฝ่าฝืนกฎจราจร การขับรถแข่งบนท้องถนน การขาดการตรวจสอบและบำรุงรักษาเครื่องยนต์
4. อุบัติภัย (Accident) ได้แก่ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด อันมีสาเหตุมาจากการกระทำที่ไม่ปลอดภัย หรือเสี่ยงภัย เช่น การขับรถด้วยความเร็วสูงจนไม่สามารถควบคุมรถได้เป็นเหตุให้รถพลิกคว่ำ
5. ความสูญเสีย (Injury Damages) เป็นผลที่เกิดขึ้นเมื่อเกิดอุบัติเหตุ เช่น การเสียชีวิต การบาดเจ็บของร่างกายความเสียหายที่เกิดกับทรัพย์สิน

สรุปได้ว่า อุบัติเหตุ จึงหมายถึง เหตุอันตรายที่เกิดขึ้นโดยที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน ไม่ได้ตั้งใจให้เกิดขึ้น ทำให้ได้รับบาดเจ็บทั้งทางด้านร่างกาย และทรัพย์สิน

5. แนวทางการดำเนินการด้านอุบัติเหตุ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556, น. 18) การสร้างความปลอดภัยให้เด็กนักเรียนนั้นเป็นสิ่งสำคัญ เพราะความปลอดภัยนั้น เป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อ การเรียนรู้ของผู้เรียน การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ จะมีประสพผลสำเร็จเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ขึ้นอยู่กับการมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ชิษณุชา ขุนจง (2563, น. 296) แนวทางการจัดการด้านความปลอดภัยที่สถานศึกษาดำเนินการอยู่ มี 2 ด้าน คือด้านการปรับปรุงและซ่อมแซม ซ่อมบำรุง และด้านการดูแลรักษาความปลอดภัย ต้องให้เชื่อมโยง มีความสอดคล้องกับลักษณะกายภาพของอาคารสถานที่ของสถานศึกษาแต่ละแห่ง เพื่อลดโอกาสในการเกิดอุบัติเหตุ การสูญเสียทั้งทางตรง และทางอ้อมต่อชีวิตและทรัพย์สิน

สุชีรา ใจหวัง และจันทรีศรี ภูติอริยวัฒน์ (2561, น. 50-61) ทุกโรงเรียนต้องมีการจัดระบบการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยในโรงเรียน จัดให้มีรั้วรอบขอบชิดป้องกันบุคคลภายนอก จัดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำห้องพยาบาล คอยดูแลนักเรียนในสถานศึกษา จัดให้มีการตรวจสอบสภาพแวดล้อมและอาคารเรียนอาคารประกอบให้มีความมั่นคง แข็งแรง ให้ทุกหน่วยงานเครือข่ายมีส่วนร่วมในการดูแลสถานที่และสิ่งแวดล้อม มีการทำป้ายเตือนในพื้นที่อันตราย มีการติดกล้องวงจรปิด

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (2564) การป้องกัน และแก้ไขอุบัติเหตุในสถานศึกษาให้บรรลุผลหรือประสพผลได้อย่างยั่งยืนนั้นต้องคำนึงถึงหลักความปลอดภัย ซึ่งต้องเกิดมาจากองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน ได้แก่ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับบุคคล ผู้ที่อยู่ในสถานศึกษาทั้งหมด องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมที่มีความปลอดภัย และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการบริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับบุคคล มีแนวทางการป้องกันและแก้ไข ดังนี้

1. ผู้บริหาร และครูในสถานศึกษาต้องรู้จักวิธีการช่วยเหลือปฐมพยาบาลเบื้องต้น เมื่อนักเรียนได้รับอุบัติเหตุฉุกเฉิน ควรมีการปรับปรุงห้องปฐมพยาบาลและสวัสดิการเกี่ยวกับสุขภาพ หากจำเป็นควรมีพยาบาลประจำสถานศึกษา ถ้าหากไม่สามารถจัดหาพยาบาลประจำสถานศึกษาได้ ครูที่ทำหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนต้องมีความรู้หรือผ่านการอบรมเรื่องนี้มาโดยตรง

2. ทางสถานศึกษาควรจัดอบรมเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุให้กับนักเรียน

3. ครูในสถานศึกษาต้องคอยสอดส่องดูแลในส่วนต่าง ๆ ของสถานศึกษาหากเกิดเหตุใด ๆ ขึ้น จะได้แก้ไขสถานการณ์ได้ทันทั่วถึง

4. ทางสถานศึกษาควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยให้กับครู นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการคิดอย่างปลอดภัย สร้างนิสัยระมัดระวัง และปลูกฝังการป้องกันภัย โดยสามารถบูรณาการเรื่องการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยจากการจราจร อคติภัย และสารพิษต่าง ๆ เข้าไปในกิจกรรมการเรียนการสอน และมุ่งเน้นให้มีการฝึกปฏิบัติหรือกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2549, น. 1) โดยมีสถานการณ์เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุกับเด็กในสถานศึกษา คือ สถานการณ์เสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เช่น สภาพอาคารเรียนเก่าทรุดโทรม อยู่ในช่วงการก่อสร้าง โต๊ะเรียน เก้าอี้ อยู่ในสภาพชำรุด บริเวณโรงเรียนมีหญ้าขึ้นรกเป็นบ่อ สระน้ำไม่มีรั้วกั้น สถานการณ์เสี่ยงที่เกิดจากนักเรียนขาดความระมัดระวัง หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เช่น การเล่นต่อสู้กัน การหยอกล้อเล่นกันบริเวณริมระเบียง ริมสระน้ำ การปีนป่ายเครื่องเล่น การจัดโต๊ะเรียนอย่างไม่เป็นระเบียบ รวมถึงสภาพร่างกายอยู่ในสภาวะที่ไม่ปกติก็อาจเป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุได้ เช่น การเจ็บป่วย อาการอ่อนเพลีย หรือมีโรคประจำตัวก็จะยิ่งทำให้อุบัติภัยที่เกิดกับเด็กเพิ่มสูงขึ้น สถานการณ์เสี่ยงที่เกิดจากกิจกรรมการเรียนการสอน ในช่วงพักเรียน เช่น การทดลองวิทยาศาสตร์ที่ใช้สารเคมี ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของเด็ก อาจทำให้ ได้รับอันตรายจากสารเคมีได้ หรืออุปกรณ์วิทยาศาสตร์บางอย่าง ถ้าใช้โดยขาดความระมัดระวัง ก็อาจทำให้เกิดการบาดเจ็บรวมถึงการเล่นกีฬาและกิจกรรมนันทนาการ ถ้าไม่เรียนรู้ทักษะในการเล่นกีฬาอย่างถูกต้องก็อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุ และการบาดเจ็บได้ นอกจากนี้ยังมีสถานการณ์เสี่ยงที่เกิดจากภัยอื่น เช่น อคติภัย อุบัติภัยจากการใช้ไฟฟ้า อุบัติเหตุจากการจราจร ในโรงเรียน แม้อุบัติภัยในโรงเรียนจะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยมีสถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัวเป็นปัจจัยเสี่ยงแล้วแต่อุบัติภัยต่าง ๆ ก็สามารถที่จะป้องกันได้ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยเกิดขึ้นในสถานศึกษา ควรเริ่มที่ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ แนะนำวิธีปฏิบัติตนอย่างถูกต้อง และปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในการส่งเสริมด้านความปลอดภัยให้กับเด็กก็จะทำให้เด็กจดจำและมีพฤติกรรมที่ปลอดภัยรวมถึงการตรวจสอบและปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้มีความปลอดภัย ก็จะช่วยลดความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุในสถานศึกษาได้โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้แนะนำมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ เพื่อให้สถานศึกษาเกิดความปลอดภัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556, น. 11) รูปแบบของแผนรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สถานศึกษาสามารถนำแนวทาง และมาตรการรักษาความปลอดภัย

ของสถานศึกษาได้ตามความเหมาะสมกับสถานศึกษา ด้านสภาพแวดล้อม สภาพทางภูมิศาสตร์ ตามต้องการของท้องถิ่น โดยอาจกำหนดรูปแบบ ดังนี้

1. แผนพัฒนารูปแบบความปลอดภัยของสถานศึกษา เป็นแผนที่มุ่งสร้างเสริมความเข้มแข็งของระบบรักษาความปลอดภัยให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา
2. มีการพัฒนาระบบความปลอดภัยของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ
3. มีโครงสร้าง ระบบการจัดการ การรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาที่ชัดเจน
4. มีเครือข่ายชุมชน หน่วยงาน เพื่อการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา

5. มีระบบควบคุมภายในเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา
6. มีระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ
7. มีแผนการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ อุบัติภัยด้านสภาพแวดล้อมโดยรอบด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน ความปลอดภัยจากสัตว์และแมลงที่มีพิษ และผลกระทบจากการสูบบุหรี่และเหตุการณ์ความไม่ปกติ โดยกำหนดให้ครอบคลุมทุกภัยที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียน อาทิ ความบกพร่อง ผิดปกติของอาคารเรียน บริเวณสถานศึกษา สภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้อต่อความปลอดภัย เครื่องมือเครื่องใช้อุปกรณ์ในสถานศึกษา ที่อาจเป็นอันตรายต่อนักเรียน การเดินทางไป-กลับของนักเรียน การพานักเรียนไปนอกสถานศึกษา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า แนวทางในการดำเนินการด้านอุบัติเหตุ หมายถึง การจัดการระบบการป้องกัน และแก้ไขอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นในโรงเรียน ทั้งการจัดทำแผนการป้องกันอุบัติเหตุ รวมถึงการปรับปรุงซ่อมแซมจุดเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดอุบัติเหตุได้

6. แนวคิดและทฤษฎีด้านอุบัติเหตุ

ทฤษฎีโดมิโน (Domino Theory) สักคี ศรีวะรมย์ (2557, น. 6) เฮนริช (Heinrich, 1931) เป็นผู้คิดค้นทฤษฎีนี้ขึ้น กล่าวว่า การบาดเจ็บและความเสียหายต่าง ๆ เป็นผลที่สืบเนื่องโดยตรงมาจากอุบัติเหตุและอุบัติเหตุเป็นผลมาจากการกระทำที่ไม่ปลอดภัย หรือสภาพการที่ไม่ปลอดภัย ซึ่งเปรียบเทียบได้เหมือนตัวโดมิโนที่เรียงกันอยู่ 5 ตัวใกล้กัน เมื่อตัวที่หนึ่งล้มย่อมมีผลทำให้ตัวโดมิโน ล้มตามกันไปด้วย ได้แก่

1. สภาพแวดล้อมหรือภูมิหลังของบุคคล (Social Environment or Background)
2. ความบกพร่องผิดปกติของบุคคล (Defects of Person)
3. การกระทำหรือสภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe Acts/Unsafe Conditions)
4. อุบัติเหตุ (Accident)
5. การบาดเจ็บหรือความเสียหาย (Injury or Damage)

จากลักษณะของแต่ละตัวโดมิโนจะมีความสัมพันธ์ต่อกันเหมือนลูกโซ่กล่าว คือ สภาพแวดล้อมของสังคมหรือภูมิหลังของคนใดคนหนึ่ง สภาพครอบครัวฐานะความเป็นอยู่ การศึกษาอบรม ก่อให้เกิดความบกพร่องของคนนั้น ทักษะความปลอดภัยไม่ถูกต้อง ชอบเสี่ยงง่าย ก่อให้เกิดการกระทำที่ไม่ปลอดภัยหรือสภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัยก่อให้เกิดอุบัติเหตุ ก่อให้เกิดการบาดเจ็บและความเสียหาย การป้องกันอุบัติเหตุตามตามทฤษฎีโดมิโนหรือลูกโซ่ของอุบัติเหตุ เมื่อโดมิโนตัวที่ 1 ล้ม ตัวถัดไปก็ล้มตาม ดังนั้น หากไม่ให้โดมิโนตัวที่ 4 ล้ม ไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ ก็ต้องเอาโดมิโนตัวที่ 3 ออก กำจัดการกระทำหรือสภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย การบาดเจ็บหรือความเสียหายก็จะไม่เกิดขึ้น

สภาพแวดล้อมของสังคมหรือภูมิหลังของคนใดคนหนึ่ง เช่น สภาพครอบครัวฐานะความเป็นอยู่ การศึกษาอบรม ก่อให้เกิดความบกพร่องผิดปกติของคนนั้น ทักษะต่อความปลอดภัยที่ไม่ถูกต้อง ชอบเสี่ยง ง่าย ก่อให้เกิดการกระทำที่ไม่ปลอดภัยหรือสภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัยซึ่งจะทำก่อให้เกิดอุบัติเหตุและทำให้เกิดการบาดเจ็บหรือความสูญเสียตามมา ทฤษฎีโดมิโนนี้มีผู้เรียกชื่อใหม่เป็น “ลูกโซ่ของอุบัติเหตุ (Accident Chain)”

ฟลอริโอ และสตาฟฟอร์ด (Florio & Stafford, 1979, p. 39) ทฤษฎีการเอนเอียงในการเกิดอุบัติเหตุ (Accident-Prone Theory) ความเอนเอียงในการเกิดอุบัติเหตุ (Accident-Prone) หมายถึง ลักษณะบุคลิกภาพ ซึ่งมีแนวโน้มให้บุคคลได้รับอุบัติเหตุ แนวความคิดนี้ได้เกิดขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2462 โดยนักวิทยาศาสตร์หลายท่านได้ศึกษาลักษณะธรรมชาติของคนเราที่มีส่วนเป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุได้ ซึ่งได้แยกบุคคลไว้เป็น 2 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

บุคคลประเภทเอกซ์ (Type X) มีความเอนเอียงที่จะไม่เกิดอุบัติเหตุ (Non-Accident-Prone)

1. ผู้ที่มีระเบียบแบบแผน
2. ผู้ที่มีเป้าหมายในการดำรงชีวิต
3. ผู้ที่พอใจในชีวิตประจำวัน
4. ผู้ที่เคารพสิทธิและความคิดเห็นของผู้อื่น
5. ผู้ที่ไม่เผด็จการ
6. ผู้ที่ไม่ชอบโต้เถียงหรือทะเลาะวิวาท
7. ผู้ที่นึกถึงผู้อื่น

บุคคลประเภทวาย (Type Y) มีความเอนเอียงที่จะเกิดอุบัติเหตุ (Accident-Prone)

1. ผู้ที่ไม่มีระเบียบแบบแผน
2. ผู้ที่ไม่มีเป้าหมายชัดเจนในการดำรงชีวิต

3. ผู้ที่ไม่พอใจในชีวิตประจำวัน
4. ผู้ที่ไม่สนใจในสิทธิและความคิดเห็นของผู้อื่น
5. ผู้ที่ไม่มีมนุษยสัมพันธ์
6. ผู้ที่ระงับอารมณ์ความรู้สึกเกลียดชังยาก
7. ผู้ที่นึกถึงแต่ตัวเอง

คะเนิงนิตย์ ปติปัญญพัฒน์ (2564, น. 13) ทฤษฎีการเกิดอุบัติเหตุ สวิส ชีส โมเดล (Swiss Cheese Model of Accident Causation) “Swiss Cheese Model” เป็นรูปแบบ (Model) ที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการในการเกิดความเสี่ยงเพื่อแสดงให้เห็นว่าความเสี่ยง เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ อุบัติการณ์ที่เกิดขึ้นเกิดจากกระบวนการขั้นตอนระบบ (Latent Error) มากกว่าตัวบุคคล (Active Error) และแสดงให้เห็นความเชื่อมโยงของการเกิดความเสี่ยงว่าการระบบ ขั้นตอน การปฏิบัติใดบ้าง เพราะสาเหตุการเกิดความเสี่ยงนั้นสามารถเกิดจากสาเหตุดังต่อไปนี้

1. ความผิดพลาดที่แท้จริง (Active Error) คือความเสี่ยงที่เกิดจากผู้ปฏิบัติงานที่ให้บริการกับผู้ป่วย เช่น ความพลั้งเผลอ ความผิดพลาดที่ไม่ตั้งใจ เป็นต้น
2. ความผิดพลาดที่แฝงอยู่ (Latent Error) คือความเสี่ยงที่เกิดจากกระบวนการหรือระบบที่เราได้วางไว้นั้นมีจุดอ่อน เช่น นโยบายที่ถ่ายทอดลงมา วิธีการปฏิบัติงานที่วางไว้มีจุดอ่อนการสื่อสารที่ขาดประสิทธิภาพ การวางแผนการดูแลที่ไม่รัดกุม เป็นต้น
3. สถานการณ์ที่เอื้อต่อการผิดพลาด เช่น ไม่ได้ทำในสิ่งที่กำหนดไว้ คือความเสี่ยงที่เกิดจากผู้ให้บริการปฏิบัติต่อผู้รับบริการ เช่น การปฏิบัติงานที่ไม่ระมัดระวัง ทำในสิ่งที่ไม่ได้กำหนดไว้ในการปฏิบัติงาน มีการเปลี่ยนขั้นตอนใหม่ แต่ยังไม่ได้จัดทำเป็นเอกสาร ผู้ปฏิบัติงานทำจนเคยชินช่วงเวลาที่เกิดขึ้น ความเสี่ยงที่มีเวลามาเป็นตัวส่งเสริมให้เกิดขึ้น เช่น การขึ้นเวร ช่วงเวลาที่วิกฤติต่าง ๆ ผลลัพธ์ของความเสี่ยงที่เกิดขึ้น คือความเสี่ยงที่เกิดขึ้นตามระดับความรุนแรงต่าง ๆ เช่นมีโอกาสที่จะเกิด หรือเกิดแล้วส่งผลกระทบต่อผู้ป่วย
4. การทำให้โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงลดลงหรือเพิ่มขึ้น เช่น การปรับปรุงกระบวนการทำงาน และการไม่ปรับปรุง
5. ปัจจัยอื่น ๆ เช่น ตัวผู้ป่วย ภาระงาน สภาพแวดล้อมในการทำงานเครื่องมือที่ใช้ในการทำงาน การอบรม การฝึกสอน เป็นต้น

เหล่านี้คือสิ่งต่าง ๆ ที่ส่งเสริมกระตุ้นให้เกิดความเสี่ยงเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ อุบัติการณ์และเมื่อเราพิจารณาในขั้นตอนและกระบวนการในการเกิดความเสี่ยง

สิริมา เดชภิญญา (2561, น. 20) ทฤษฎีรูปแบบระบบความปลอดภัยของบ๊อบ ฟิเรนซ์ (Firenze System Model) ฟิเรนเซ่ (Firenze) มีแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบระบบความปลอดภัยว่าใน

การศึกษาถึงสาเหตุของอุบัติเหตุจะต้องศึกษาองค์ประกอบทั้งระบบซึ่งมีปฏิริยาสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันองค์ประกอบดังกล่าว ประกอบด้วยคน (Man) เครื่องจักร (Machine) และสิ่งแวดล้อม (Environment) ความสำคัญขององค์ประกอบที่เป็นสาเหตุของอุบัติเหตุแต่ละองค์ประกอบมีความสำคัญต่อการตัดสินใจในการผลิตงาน (Task) และการเกิดอุบัติเหตุ (Accident) ดังนี้

1. คนหรือผู้ปฏิบัติงาน (Man) ในการผลิตงานหรือทำงานในแต่ละขั้น ผู้ปฏิบัติงานจำเป็นต้องตัดสินใจ (Decision) เลือกวิธีปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายแต่การตัดสินใจในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายในแต่ละครั้งนั้นย่อมมีความเสี่ยง (Risks) แอบแฝงอยู่เสมอ ดังนั้น ในการตัดสินใจแต่ละครั้งผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีข้อมูลข่าวสาร (Information) ที่เพียงพอถ้าหากข้อมูลข่าวสารดีถูกต้องก็จะทำให้การตัดสินใจถูกต้อง แต่ถ้าข้อมูลไม่ถูกต้องก็จะทำให้การตัดสินใจนั้นผิดพลาดหรือมีความเสี่ยงสูง และทำให้เกิดความล้มเหลวในการทำงานซึ่งอาจจะส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุได้

2. อุปกรณ์เครื่องจักร (Machine) อุปกรณ์เครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตจะต้องมีความพร้อมปราศจากข้อผิดพลาดถ้าอุปกรณ์เครื่องจักรออกแบบไม่ถูกต้องไม่ถูกหลักวิชาการหรือขาดการบำรุงรักษาที่ดียอมทำให้กลไกของเครื่องจักรปฏิบัติงานผิดพลาดซึ่งจะนำไปสู่การเกิดอุบัติเหตุ

3. สิ่งแวดล้อม (Environment) สภาพการทำงานและสิ่งแวดล้อมในการทำงานมีบทบาทสำคัญต่อการผลิต ความผิดพลาดที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมย่อมก่อให้เกิดปัญหาต่อผู้ปฏิบัติงานและเครื่องจักร ซึ่งจะเป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุได้

สรุปได้ว่า ทฤษฎีหลายสาเหตุหลายปัจจัย จะมีประโยชน์ในการป้องกันอุบัติเหตุ โดยจะทำให้เราระบุถึง ปัจจัย ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน เพื่อนำมาวิเคราะห์ ถึงสาเหตุของอุบัติเหตุหรือผลของการเกิด อุบัติเหตุได้ อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นทุกครั้ง มิใช่เกิดจากโชคชะตาหรือเคราะห์กรรมที่เหนือการควบคุม แต่เกิดจาก สาเหตุที่แก้ไขและป้องกันได้ สาเหตุของอุบัติเหตุที่สำคัญ ได้แก่ การกระทำที่ไม่ปลอดภัย และสภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย การป้องกันอุบัติเหตุอย่างมีประสิทธิภาพทำได้โดยการกำจัดการกระทำ หรือสภาพการณ์ ที่ไม่ปลอดภัยให้เหลือน้อยที่สุดหรือหมดไป

การบริหารจัดการด้านความปลอดภัยของโรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

หากไม่มีมาตรการ แผนการปฏิบัติ การศึกษาความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุที่ดีพอ อาจมี โอกาสเกิดอุบัติเหตุได้เสมอ อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา มีสาเหตุที่พบมาก มาจากความประมาท

ขาดการตรวจสอบ การแก้ไขซ่อมแซม ปรับปรุงในเรื่องอาคารสถานที่ อาคารประกอบ วัสดุอุปกรณ์ และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ซึ่งมีสาเหตุต่าง ๆ ดังนี้

1. อาคารเรียน อาคารประกอบ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556, น. 23) อาคารเรียนหรืออาคารประกอบของสถานศึกษาเป็นสิ่งก่อสร้างถาวร ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมต่าง ๆ อาคารเหล่านี้ย่อมชำรุด ทรุดโทรม จึงต้องได้รับการบำรุงรักษาดูแลอย่างสม่ำเสมอให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ สามารถรับน้ำหนักของนักเรียนและอุปกรณ์ในอาคารจึงไม่เกิดความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุแก่นักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา อุบัติเหตุจากอาคารเรียน อาคารประกอบ มีเหตุจากหลาย ๆ ส่วน ของอาคารสถานที่ในสถานศึกษา เช่น

1. โครงสร้างส่วนประกอบของอาคารเรียน อาทิ คาน ฝ้า เพดาน พื้น หลังคา เสา ราวบันได ประตูหน้าต่าง กันสาด รางน้ำ และท่อน้ำฝน
2. ครุภัณฑ์ อาทิ โต๊ะ เก้าอี้ ตู้ กระดานดำ
3. อุปกรณ์ไฟฟ้า อาทิ สายไฟ ปลั๊กไฟ พัดลม
4. ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ อาทิ ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ โรงฝึกงาน
5. ห้องน้ำ ห้องส้วม

บุญทวี บุญให้, และวีรพล กุลบุตร (2563, น. 67-68) อุบัติเหตุจากอาคารเรียน อาคารประกอบของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ครุภัณฑ์ห้องเรียน อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ห้องน้ำ สามารถทำให้เกิดอุบัติเหตุแก่นักเรียนได้ ต้องมีการจัดการการป้องกัน แก้ไขให้ความปลอดภัยแก่นักเรียน โดยคำนึงถึงแบบแปลนรากฐานของอาคารควรมีข้อแนะนำในการใช้อาคารเรียนอาคารประกอบ หรือให้มีการจัดการให้ความรู้กับผู้ใช้งาน หากมีการชำรุด ให้นำไปปรับปรุงแก้ไขให้อยู่ในสภาพพร้อมที่ใช้งานได้ อุปกรณ์ไฟฟ้าต่าง ๆ ควรจัดตามมาตรฐานความปลอดภัย มีการทำสัญลักษณ์ คำเตือนในจุดที่ควรระวัง

กฤษฎา ศรีสุชาติ, จำเนียร พลหาญ และสมชาย วงศ์เกษม (2559, น. 268) สถานที่เกิดการบาดเจ็บที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในสถานศึกษามากที่สุด ได้แก่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โดยคิดเป็นร้อยละ 36.60

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน (2561, น. 1) ได้กล่าวไว้ว่า อาคารเรียน อาคารประกอบ หรือห้องเรียนและห้องประกอบ โรงเรียนต้องได้รับการอนุญาตทั้งในส่วนของการขอใช้แบบแปลนการก่อสร้างอาคารต่าง ๆ ภายในโรงเรียน จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นที่ตั้งโรงเรียน และเป็นไปตามระเบียบมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนเอกชนแต่ละประเภท

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล (2563, น. 1-2) ได้กล่าวไว้ว่า อาคารเรียน หรืออาคารประกอบของสถานศึกษาเป็นสิ่งก่อสร้างถาวรใช้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อาคารเหล่านี้ย่อมชำรุดทรุดโทรมจึงต้องได้รับการบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ มีการตรวจสอบให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดีไม่เสื่อมสภาพจนไม่สามารถรองรับน้ำหนักนักเรียนและบุคลากรภายในสถานศึกษาตลอดจนอุปกรณ์เสริมภายในอาคารเป็นการที่จะช่วยลดความเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุได้ อุบัติเหตุที่เกิดจากอาคารเรียนอาคารประกอบมีสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุจากหลายส่วนด้วยกัน ดังนี้

1. อาคารเรียนขนาดใหญ่และมีความสูงหลายชั้นเด็กนักเรียนอาจพลั้งเผลอพลัดตกลงมา ก็เป็นอันตรายถึงชีวิตจึงต้องมีการป้องกันความเสี่ยงคือ หากอาคารเรียนมีความสูงมากกว่า 2 ชั้น ควรจัดให้มีลูกกรงเหล็กติดระเบียงประตูหน้าต่างเพื่อป้องกันเด็กปีนป่ายและพลัดตกลงมา

2. อาคารกำลังก่อสร้างสถานศึกษากำลังมีการก่อสร้างอาคารภายในบริเวณควรจัดทำรั้วกัน หรือใช้ผ้าคลุมบริเวณที่กำลังก่อสร้างไว้ด้วย พร้อมกับติดตั้งป้าย และประกาศเตือนไม่ให้เด็กเข้าไปเล่นในบริเวณดังกล่าว เพราะเด็กอาจได้รับอันตรายจากวัสดุก่อสร้าง เช่น กระจก กระเบื้อง ตะปู เป็นต้น

3. บันได เด็กมักชอบวิ่งเล่นขึ้นลงบันไดดังนั้น โรงเรียนต้องสอนเด็กไม่ให้วิ่งเล่นบริเวณบันไดเพราะอาจเกิดอันตรายได้ นอกจากนี้ยังต้องซ่อมแซมบันไดให้อยู่ในสภาพแข็งแรง โดยเฉพาะบันไดที่เป็นไม้ อาจถูกปลวกกัดกินจนผุพัง ถ้าเด็กไปยืนพิง หรือกระโดดเล่นบนบันได อาจตกบันไดได้รับบาดเจ็บ หรือจัดทำป้ายขอควรระวังบริเวณไหนที่มีพื้นลื่น บันไดชัน

4. เครื่องใช้ไฟฟ้า โดยเฉพาะปลั๊กไฟฟ้าที่มีการติดตั้งอยู่ทั่วโรงเรียนจึงต้องมีการป้องกันไม่ให้เด็กได้รับอันตรายจากไฟฟ้าดูด เช่น ติดตั้งสายดิน หรือเครื่องตัดกระแสไฟฟ้าอัตโนมัติเพื่อป้องกันไฟฟ้าลัดวงจร ติดตั้งปลั๊กไฟให้อยู่ในระดับที่พื้นมือเด็กนักเรียน แต่หากปลั๊กไฟอยู่ในระดับที่เด็กนักเรียนเอื้อมถึงควรใช้ที่ครอบปลั๊กไฟ เพื่อป้องกันไม่ให้เด็กนักเรียนใช้นิ้วแหย่ปลั๊กไฟเล่น ซึ่งอาจทำให้ถูกไฟฟ้าดูดจนบาดเจ็บหรือเสียชีวิตได้มันตรวจสอบอุปกรณ์ไฟฟ้าให้อยู่ในสภาพใช้งานอย่างปลอดภัย เพื่อป้องกันไฟฟ้าดูด

5. โต๊ะ เก้าอี้ เป็นครุภัณฑ์ที่สำคัญและใกล้ชิดตัวเด็กนักเรียนมากที่สุด ดังนั้น โรงเรียนต้องตรวจสอบโต๊ะเก้าอี้ทุกตัวให้อยู่ในสภาพมั่นคงแข็งแรงนั่งแล้วไม่โยกเยก และที่สำคัญคือ ต้องไม่มีตะปูแหลมคมยื่นออกมา

2. บริเวณสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556, น. 28) อุบัติเหตุบริเวณโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นโดยมิได้คาดคิด มิได้ตั้งใจ เมื่อเกิดขึ้นแล้วมักทำส่งผลให้

เกิดความเสียหายกับบุคคลและทรัพย์สิน ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในสังคมไทยอย่างมาก โดยเฉพาะโรงเรียน เป็นผลให้ครู อาจารย์ นักเรียนตลอดจนถึงผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนได้รับประโยชน์และความสะดวกสบายเป็นอันมาก ในขณะเดียวกันการเกิดอุบัติเหตุก็เพิ่มมากขึ้นเป็นเงาตามตัว ในบริเวณโรงเรียน อุบัติเหตุส่วนใหญ่ที่มักพบจะเกิดจากการลื่นล้ม พลัดตก จากการเล่นของนักเรียน หรือการเล่นกีฬา นันทนาการ ทำให้เกิดบาดเจ็บถูกของมีคม เช่น มีดบาด หรือบางครั้งเกิดจากสิ่งปลูกสร้างและเครื่องใช้ของโรงเรียนชำรุดทรุดโทรมเสียหาย ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุภายในโรงเรียนได้ทั้งสิ้น

บุญทวี บุญให้ และวีรพล กุลบุตร (2563, น. 68) อุบัติเหตุบริเวณสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยแนวเขตรั้ว หน้าต่าง บ่อเลี้ยงปลา แนวก่อสร้างในบริเวณสถานศึกษา ต้นไม้ สนามกีฬา สนามเด็กเล่น และอุปกรณ์กีฬา จุดที่ทิ้งขยะ และเตาเผาขยะ สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดอุบัติเหตุกับนักเรียนได้

ดังนั้นต้องมีมาตรการให้ความปลอดภัย มาตรการป้องกันอุบัติเหตุแก่นักเรียน ควรมีครูที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบ ได้มาตรฐานตามหลักความปลอดภัย ดูแลและตรวจสอบให้อยู่ในสภาพที่ดี ติดป้ายเตือนกำกับไว้ให้เห็นอย่างชัดเจนในสถานที่ไหนที่อาจจะเกิดอันตราย หลีกเลี่ยงสถานที่ที่อาจจะก่อให้เกิดอุบัติเหตุ หากมีสิ่งของบางที่ชำรุดเสียหาย ควรแจ้งให้รับซ่อมแซมปรับปรุงโดยช่างผู้ชำนาญการ อาจรื้อถอนในส่วนที่ไม่สามารถซ่อมแซมได้ ในกรณีเกิดอุบัติเหตุต้องทำการปฐมพยาบาลเบื้องต้นให้พ้นอันตราย ก่อนนำส่งสถานพยาบาล และรายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาสงขลา สตูล (2563, น. 8-14) ได้กล่าวไว้ว่า บริเวณโรงเรียนเป็นสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้ตัวนักเรียนมากที่สุด เป็นส่วนที่นักเรียนทุกคนต้องใช้ประกอบกิจกรรมตลอดเวลา ดังนั้นโรงเรียนต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษในเรื่องความปลอดภัย โดยให้แนวทางการจัดการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุได้ดังนี้

1. ภัยที่เกิดจากรั้วและประตูโรงเรียน การบริหารจัดการให้เกิดความปลอดภัยได้แก่

- 1.1 รั้วและประตูโรงเรียนต้องติดตั้งให้ได้มาตรฐาน
- 1.2 กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบและตรวจสอบอยู่เสมอ
- 1.3 กรณีพบว่าชำรุดรีบดำเนินการซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย
- 1.4 จัดทำป้ายเตือนเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่ทำให้เกิดอันตราย

2. ภัยที่เกิดจากบ่อน้ำ สระน้ำ และบ่เลี้ยงปลา การบริหารจัดการให้เกิดความปลอดภัยได้แก่

- 2.1 จัดให้มีฝาปิดบ่อน้ำและให้มีเครื่องสูบน้ำแทนการตก
- 2.2 กันรั้วล้อมรอบและแสดงป้ายเตือนบอกอันตราย
- 2.3 จัดครูดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดช่วงที่ทำกิจกรรมใกล้แหล่งน้ำ
- 2.4 ติดตั้งให้มีไฟส่องสว่าง
- 2.5 ปรับปรุงซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน

3. ภัยที่เกิดจากการก่อสร้างในโรงเรียน การบริหารจัดการให้เกิดความปลอดภัยได้แก่

- 3.1 จัดทำแนวกันเขตก่อสร้างแสดงป้ายเตือนบอกอันตราย
- 3.2 กำหนดให้ผู้ก่อสร้างติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันเศษวัสดุตกหล่นนอกบริเวณก่อสร้าง

- 3.3 จัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ในการก่อสร้างให้เรียบร้อยมีฉลาก
- 3.4 จัดให้มีการตรวจสอบการใช้อุปกรณ์การก่อสร้างให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์
- 3.5 จัดให้มีเจ้าหน้าที่กำกับดูแลการก่อสร้างอย่างใกล้ชิด

4. ภัยที่เกิดจากต้นไม้ การบริหารจัดการให้เกิดความปลอดภัยได้แก่

- 4.1 ตรวจสอบสภาพต้นไม้ตัดแต่งกิ่งก้านจัดแมลงมีพิษ
- 4.2 จัดให้มีผู้ดูแลรับผิดชอบให้ชัดเจน
- 4.3 ให้ความรู้และสร้างความตระหนักให้นักเรียนเกี่ยวกับอันตรายที่เกิดจากต้นไม้
- 4.4 ห้ามนักเรียนอยู่ใต้ต้นไม้ขณะมีลมพายุพัดหรือฝนตก
- 4.5 หลีกเลี่ยงการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปีนต้นไม้
- 4.6 จัดแนวเขตป้องกันกรณีที่จะต้องตัดแต่งกิ่งไม้เพื่อให้เกิดความปลอดภัย

5. ภัยที่เกิดจากสนามเด็กเล่น สนามกีฬา และอุปกรณ์กีฬา การบริหารจัดการให้เกิดความปลอดภัยได้แก่

- 5.1 ตรวจสอบสนามเด็กเล่น สนามกีฬา และอุปกรณ์กีฬา ให้อยู่ในสภาพพร้อม
- 5.2 ควรหลีกเลี่ยงการจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์กีฬาหรือเครื่องเล่นที่ก่อให้เกิดอันตราย
- 5.3 จัดทำป้ายข้อกำหนดและวิธีการใช้เครื่องเล่นทุกชนิดในสนาม
- 5.4 กำหนดให้มีครูดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดในบริเวณจัดกิจกรรม
- 5.5 บำรุงรักษาดูแลซ่อมแซมสนามเด็กเล่นสนามกีฬาอุปกรณ์กีฬา

6. ภัยที่เกิดจากเตาเผาขยะ และที่ทิ้งขยะ การบริหารจัดการความปลอดภัย ได้แก่

6.1 จัดให้มีถังขยะแยกประเภทเพื่อสะดวกในการจัดเก็บและทำลาย

6.2 ให้ความรู้และปลูกฝังลักษณะนิสัยการทิ้งขยะอย่างถูกวิธี

6.3 แปรสภาพหรือทำลายด้วยวิธีการที่เหมาะสม

6.4 จัดให้มีแนวเขตห้ามนักเรียนเข้าใกล้บริเวณเตาเผาขยะ

จากภัยที่อาจจะเกิดขึ้นกับนักเรียนดังกล่าว เมื่อเกิดอันตรายต้องรับปฐมพยาบาลเบื้องต้น จากนั้นนำส่งโรงพยาบาล และรายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับ

3. สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556, น. 33-34) สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา หมายถึง อาคาร สถานที่และบริเวณโรงเรียน ที่ใช้เป็นที่จัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน สภาพแวดล้อมของสถานศึกษามีความจำเป็นต่อนักเรียนและผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาเป็นอย่างมาก การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมโรงเรียน หมายถึง การจัดการควบคุมดูแลและปรับปรุงภาวะต่าง ๆ ของโรงเรียนและสิ่งแวดล้อมให้ถูกต้องและเหมาะสม อยู่ในสภาพที่ถูกสุขลักษณะ โรงเรียนทุกแห่งมีองค์ประกอบที่สำคัญคล้ายคลึงกันทั้งในด้านโครงสร้าง บทบาทหน้าที่การปฏิบัติและการส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมจะมีผลต่อสุขภาพ และลดความเสี่ยงของภาวะที่จะเกิดอุบัติเหตุของนักเรียน ทั้งนี้ เพราะนักเรียนจะใช้เวลาเรียนรู้และอยู่ในสภาพแวดล้อมของสถานศึกษามากกว่าครึ่งของเวลาช่วงกลางวันแต่สภาพแวดล้อม ที่ส่งผลความปลอดภัยในสถานศึกษานั้น มิได้มีเฉพาะสถานศึกษาเท่านั้น ผลภาวะของสิ่งแวดล้อมภายนอกก็ส่งผลต่อนักเรียนเช่นกัน ซึ่งผลภาวะสิ่งแวดล้อมภายนอกนี้เป็นสิ่งที่อยู่นอกเหนือและยากต่อการควบคุมจัดการของสถานศึกษา เช่น ปัญหาขยะมูลฝอย มลพิษทางอากาศ น้ำเสีย มลภาวะทางเสียง ปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นเฉพาะสังคมชุมชน สถานประกอบการ หรือแม้แต่นักเรียนขาดจิตสำนึก

นิตยา แก่นพุด. (2562, น. 82) สภาพแวดล้อม คือสภาวะรอบตัวมนุษย์ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา ทั้งที่มีอยู่ตามธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งครอบคลุมสภาพภูมิศาสตร์ เหตุการณ์ วัฒนธรรม ค่านิยม ทั้งเป็นรูปธรรมและนามธรรม ซึ่งมีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตทางร่างกาย สติปัญญา ความเชื่อ ความคิด และลักษณะนิสัยส่วนรวม การจัดสภาพแวดล้อมที่ดีเหมาะสมกับวัย และระดับของผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจ และได้รับความรู้อย่างดี สามารถนำไปใช้คิดแก้ปัญหาและปฏิบัติงานให้สำเร็จ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล (2563, น. 15) ได้กล่าวไว้ว่า ภัยที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในบริเวณสถานศึกษา ส่วนใหญ่มักพบเกิดจากการพลัดตก กระแทก

ทับ ทิ่มแทงจากของหนักรองแข็งและของมีคม ทำให้ได้รับบาดเจ็บ อันเกิดจากสิ่งของอุปกรณ์ชำรุดเสื่อมสภาพอยู่ในสภาพไม่พร้อมใช้งาน และเกิดจากบริเวณที่มีความเสี่ยง ทำให้นักเรียนได้รับบาดเจ็บต่อร่างกายและชีวิต พื้นที่ที่มักพบบ่อยที่นักเรียนได้รับอุบัติเหตุ เช่น สนามเด็กเล่น สนามกีฬา ประตูรั้วต้นไม้ เป็นต้น ล้วนเป็นสิ่งประกอบจากของแข็งและแหลมคม และการตกจากที่สูง เช่น ต้นไม้กิ่งปลุกสร้างหรือหลุมบ่อต่าง ๆ และบริเวณที่ทำให้นักเรียนขาดอากาศหายใจ เช่น สระน้ำ บ่อน้ำ หรือจุดเสี่ยงที่ทำให้กระแสไฟฟ้าสัมผัสกับร่างกาย ควรจัดให้มีผู้รับผิดชอบในการดูแลสวัสดิภาพนักเรียนในช่วงที่นักเรียนทำกิจกรรมในบริเวณสถานศึกษา ให้มีการตรวจสอบสิ่งปลุกสร้างและอุปกรณ์อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและมั่นคงอย่างสม่ำเสมอ ไม่ให้มีความเสี่ยงที่เป็นโอกาสเกิดอันตรายแม้เพียงเล็กน้อยมีมาตรการป้องกันกำหนดเขตและควบคุมบริเวณสถานศึกษาที่เป็นจุดเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุให้ชัดเจนให้มีความปลอดภัย การฝึกซ้อม และทำความเข้าใจมาตรการความปลอดภัยและมีขั้นตอนการปฏิบัติชัดเจนเมื่อมีอุบัติเหตุขึ้นในสถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง และมีเครื่องมือปฐมพยาบาลที่พร้อมใช้งานอยู่เสมอ

อารียา สดาร์ตัน (2556, น. 17) สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อผู้เรียน สภาพแวดล้อมที่ดีจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ความคิด บุคลิกภาพ มีความรับผิดชอบ และประสบความสำเร็จในการในการศึกษา

นฤมล ก้อนขาว (2558, น. 22) สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองดี เป็นผู้มีจริยธรรม มีคุณธรรม มีคุณภาพทั้งด้านวิชาการ ทักษะชีวิต การสร้างอาคารสถานที่ อาคารประกอบตลอดจนการจัดห้องเรียน ต้องมีความเป็นสัดส่วนมีระเบียบเรียบร้อย ปลอดภัย และเอื้อประโยชน์ต่อการใช้สอย ดังนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและเอาใจใส่ต่อสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาอย่างจริงจัง

4. เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่างๆ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556, น. 34) เครื่องมือ หมายถึง อุปกรณ์การทำงานที่ใช้เครื่องมือเบื้องต้น การใช้เครื่องมือไม่เป็น ไม่ถูกวิธีหรือไม่เหมาะสมกับงาน ก็อาจเป็นสาเหตุอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ ดังนั้นเพื่อลดอุบัติเหตุจากการใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานจะต้องเข้าใจหลักการพื้นฐานของการใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงานให้ถูกต้อง พื้นฐานการใช้เครื่องมืออย่างปลอดภัย คือ เลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับงาน ใช้เครื่องมือให้ถูกวิธี รักษาเครื่องมือให้อยู่ในสภาพดีเสมอ ในการรับส่งเครื่องมือจะต้องกระทำให้ถูกวิธี เก็บรักษาเครื่องมือให้อยู่ในที่ที่ปลอดภัย ในระหว่างการทำงานควรระวังเครื่องมือให้เป็นระเบียบ เพื่อความปลอดภัย

บุญทวี บุญให้, และวีรพล กุลบุตร (2563, น. 68) เครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้อาจก่อให้เกิดอันตรายได้ สถานศึกษาต้องมีคู่มือการป้องกันความปลอดภัย เพื่อความปลอดภัยของนักเรียน โดยการหาข้อบกพร่อง ซ่อมแซมแก้ไขในส่วนที่ชำรุด มีการซ่อมแซมเครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์ต่างๆ ให้อยู่ในสภาพดี พร้อมใช้งานอยู่เสมอ ครูต้องสาธิต ให้คำแนะนำ ตัวอย่าง วิธีการใช้อย่างถูกต้องวิธีตามชนิดของเครื่องมือชนิดต่าง ๆ จัดทำวิธีการใช้งานอุปกรณ์อย่างเหมาะสม และถูกวิธี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล (2563, น. 17) ได้กล่าวไว้ว่า หลักพื้นฐานของการใช้เครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ต่างๆ อย่างปลอดภัย เลือกใช้เครื่องมือให้เหมาะสมกับงาน ใช้เครื่องมือให้ถูกวิธี รักษาเครื่องมือให้อยู่ในสภาพดีเสมอ ในการรับหรือส่งเครื่องมือต้องทำให้ถูกวิธี เก็บรักษาเครื่องมือให้อยู่ในที่ปลอดภัยและสะดวกในการหยิบใช้และเก็บรักษา ในการขนย้ายเครื่องมือต้องระวังให้เกิดความปลอดภัย ควรตรวจสอบสภาพบำรุงรักษา ซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานอยู่เสมอ ห้ามใช้อุปกรณ์ที่อยู่ในสภาพชำรุดจะทำที่เก็บรักษาให้เป็นระเบียบเรียบร้อย จัดทำคู่มือการใช้งานบำรุงรักษา แนะนำสาธิตควบคุมการใช้งานอย่างถูกต้อง

เพ็ญพร ประมวลสุข (2564, น. 68) ผู้ปฏิบัติงานจะต้องคำนึงถึงเรื่องความปลอดภัย เป็นสำคัญ เพราะหากปฏิบัติงานด้วยความประมาท อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อร่างกายและเกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินได้ ดังนั้นหากกรู้จักวิธีการปฏิบัติ การเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ในงานช่างได้อย่างถูกต้องจะเหมาะสมกับลักษณะของงาน จะช่วยลดการเกิดอุบัติเหตุลงได้ ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติได้ดังนี้

1. การใช้งานอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในงานช่างให้เหมาะสมกับลักษณะประเภทของงาน ปฏิบัติตามคำแนะนำในการใช้งานอย่างเคร่งครัด ทำความสะอาดและจัดเก็บให้เรียบร้อยอยู่เสมอ
2. การตรวจสอบคุณภาพ ตรวจสอบอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ก่อนการใช้งาน ทุกครั้งว่าคงสภาพดีพร้อมใช้งาน หรือมีการชำรุดหรือไม่
3. การปฏิบัติงานไม่เล่นกันในขณะทำงานและไม่โยนวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ในงานช่างให้เพื่อนร่วมงาน เพราะอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่นได้
4. การใช้อุปกรณ์แหลมคม ไม่นำอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ในงานช่างชนิดต่าง ๆ ที่มีความแหลมคมใส่ไว้ในกระเป๋ากางเกง หรือกระเป๋าเสื้อ อาจก่อให้เกิดอันตรายได้ ควรวางหรือใส่ไว้ในกล่องเครื่องมือทุกครั้ง

5. การสวมเสื้อผ้า อุปกรณ์ป้องกัน ใส่เสื้อผ้าที่รัดกุม สวมเครื่องป้องกันอันตราย เช่น หมวกนิรภัย ผ้าปิดจมูกทุกครั้ง ไม่สวมรองเท้าแตะ หรือรองเท้าในขณะปฏิบัติงาน

5. การเดินทางไป-กลับระหว่างบ้านและสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556, น. 37) รัฐบาลได้กำหนดให้เรื่องความปลอดภัยทั้งชาติและมอบหมายให้หน่วยงานทั้งทางภาครัฐและเอกชนร่วมมือกันรณรงค์ป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน นักเรียนต้องเดินทางไป-กลับระหว่างบ้านและโรงเรียนและด้วยวิธีการเดินทางในบางครั้งเกี่ยวกับความปลอดภัยของตนเอง อันเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ต้องสูญเสียอวัยวะและทรัพย์สิน

บุญทวี บุญให้, และวิรพล กุลบุตร (2563, น. 68) นักเรียนได้รับอุบัติเหตุจากการเดินทางไป กลับ ระหว่างบ้านและสถานศึกษาส่วนมากเกิดจากการเดินทางโดยรถจักรยานยนต์ รถรับส่งนักเรียน และทางเดินเท้า ในการเดินทางไป-กลับนักเรียนอาจประสบอุบัติเหตุ สถานศึกษาจึงควรกำหนดคู่มือความปลอดภัย โดยให้โรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และชุมชน ร่วมกันหาแนวทางป้องกันในหลักความปลอดภัย พร้อมให้ความรู้หรือจัดอบรมให้กับนักเรียน ในเรื่องกฎจราจร สัญลักษณ์จราจร คนรับส่งนักเรียนต้องได้รับใบอนุญาตขับขี่จักรยานยนต์ ควรให้มีการฝึกอบรมมีการตรวจสอบสภาพรถให้มีความพร้อม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล (2563, น. 18) ได้กล่าวไว้ว่า เพื่อเป็นการป้องกันและแนวทางการบริหารจัดการความปลอดภัยจากการเดินทางไปกลับระหว่างสถานศึกษาและบ้านควรดำเนินการดังนี้

1) การเดินทางโดยทางเท้า สถานศึกษาร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยในการใช้เส้นทาง จัดระบบรักษาความปลอดภัยในการเดินทางโดยกำหนดผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรืออาสาสมัครชุมชนเพื่อช่วยเหลือดูแลและเฝ้าระวังเส้นทางที่นักเรียนใช้เดินทางในช่วงเวลาที่กำหนดตามปกติหรือช่วงเวลาที่พิเศษ

2) การเดินทางโดยยานพาหนะทางบก สถานศึกษาร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยในการเดินทางโดยพาหนะทางบก กำกับดูแลและเฝ้าระวังให้นักเรียนหรือผู้ขับขี่หรือโดยสารยานพาหนะปฏิบัติตามพระราชบัญญัติทางจราจรทางบกและข้อบังคับในการขับขี่ปลอดภัย อบรมกวาดขันพนักงานขับรถรับ-ส่งนักเรียน โดยสร้างความตระหนักในหลักความปลอดภัย ประสานขอความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกำหนดแนวทางการควบคุมกวาดขันในการให้บริการยานพาหนะให้นักเรียนเพื่อให้เกิดความปลอดภัยสูงสุด จัดผู้รับผิดชอบดูแลใช้รถใช้ถนนบริเวณหน้าสถานศึกษา จัดทำทะเบียนรถยนต์ทุกชนิดทุกประเภทที่

รับส่งนักเรียนพร้อมทั้งบันทึกรายชื่อนักเรียนที่ใช้บริการและเส้นทางไปกลับ ควบคุมกวดขันและตรวจสอบสภาพของยานพาหนะทุกชนิดทั้งรถยนต์โดยสารรถยนต์ส่วนตัวรถจักรยานยนต์เป็นประจำด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3) การเดินทางโดยพาหนะทางน้ำ เรื่องกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยในการเดินทางโดยพาหนะทางน้ำ กำกับดูแล และเฝ้าระวังให้นักเรียนหรือผู้โดยสารเรือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจราจรทางน้ำและข้อปฏิบัติในการโดยสารเรืออย่างปลอดภัย อบรมกวดขันพนักงานขับเรือรับส่งนักเรียนโดยสร้างความตระหนักในหลักความปลอดภัย ขอความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกำหนดแนวทางการควบคุมกวดขันในการบริการยานพาหนะทางน้ำแก่นักเรียน ร่วมกันเฝ้าระวังการเดินทางทางเรือไป-กลับระหว่างบ้านและโรงเรียนอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562, น. 58) ส่งเสริม สนับสนุน ให้เด็กเดินทางโดยปลอดภัย เช่น การเดินทางโดยทางเท้าจะต้องเดินทางกับผู้ใหญ่ไม่เดินทางโดยลำพังโดยรถจักรยานต้องมีการป้องกันเท้าเข้าซี่ล้อ โดยรถจักรยานยนต์เด็กต้องสวมหมวกนิรภัย ทางน้ำต้องสวมเสื้อชูชีพ โดยรถยนต์แนะนำให้ใช้ที่นั่งนิรภัยให้เหมาะสมตามวัย เดินทางโดยรถรับส่งต้องถูกต้องตามระเบียบของกรมขนส่งทางบก

1. สำรวจการเดินทางของเด็กและการวางแผนการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการเดินทางของเด็ก
2. การให้ความรู้การสร้างวินัยและการฝึกทักษะเด็กในการเดินทางไป-กลับอย่างปลอดภัย
3. ปรับปรุงโครงสร้างการเดินทาง และการปฏิบัติเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในการเดินทางของเด็ก
4. การสร้างความตระหนักและให้ความรู้กับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อร่วมกันสนับสนุนให้เด็กเดินทางได้อย่างปลอดภัย

6. การพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556, น. 43) การพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ หมายถึง การที่ครูผู้ที่เป็นหัวหน้าสถานศึกษา พานักเรียนไปศึกษานอกโรงเรียนเป็นหมู่คณะ จะเป็นเวลาเปิดทำการเรียนการสอนหรือไม่ก็ตาม ซึ่งการเดินทางไปนั้นอาจไปและกลับในวันเดียวกันหรือไปพักค้างคืน เหตุที่เกิดขึ้นกับนักเรียนระหว่างเดินทางไปศึกษานอกสถานที่อาจเกิดจากหลายกรณี เช่น อุบัติเหตุจากยานพาหนะ การทำกิจกรรมและความเจ็บป่วย เป็นต้น

บุญทวี บุญให้ และวีรพล กุลบุตร (2563, น. 69) ควรศึกษารายละเอียดทำความเข้าใจ และปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเรื่องการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานศึกษา วางจัดเตรียม แผนการดำเนินการ โดยมอบหมายให้ให้ครูเป็นผู้รับผิดชอบในการพานักเรียนออกนอกสถานศึกษา วางแผน และกำหนดเส้นทางการเดินทางให้เหมาะสม ยานพาหนะที่จะใช้ในการเดินทางต้องมีสภาพพร้อมใช้งาน และผู้ขับขี่ต้องมีใบอนุญาตขับขี่ถูกต้องตามกฎหมาย มีความพร้อมในการเดินทาง ทำหนังสือขออนุญาตผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นและต้องได้รับอนุญาตจากผู้ปกครองนักเรียน จัดทำข้อมูลนักเรียนที่จะพาออกนอกสถานศึกษา ทำประกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยให้กับนักเรียน และครูผู้รับผิดชอบที่ร่วมเดินทาง มีการอธิบายรายละเอียด กฎ ข้อบังคับ ให้กับครูและนักเรียนก่อนเริ่มเดินทาง ประสานหน่วยงานเครือข่ายให้การดูแลรักษาความปลอดภัยในการเดินทาง

กระทรวงศึกษาธิการ (2562, น. 2) การพานักเรียนและนักศึกษาไปนอกสถานศึกษา ให้เป็นไปด้วยความสมัครใจของนักเรียนและนักศึกษา โดยความยินยอมของผู้ปกครอง และให้ปฏิบัติดังนี้

1. ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยในการเดินทาง และการพักรแรมเป็นอันดับแรก
2. ต้องได้รับอนุญาตก่อนด้วยขออนุญาตตามแบบที่กำหนด
3. ให้หัวหน้าสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าสถานศึกษา จำนวน 1 คนเป็นผู้ควบคุม และต้องมีครูหรือบุคลากรที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าสถานศึกษา จำนวน 1 คนต่อนักเรียนไม่เกิน 30 คนเป็นผู้ช่วยผู้ควบคุม
4. กรณีที่มีนักเรียน และนักศึกษาเป็นหญิง ไปด้วยให้มีครูสตรีคุมไปด้วยตามความเหมาะสมกรณีมีเหตุฉุกเฉินให้รีบรายงานด้วยวาจาต่อผู้อนุญาตโดยด่วน เพื่อให้ความช่วยเหลือเป็นไปด้วยความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ และเมื่อมีเหตุการณ์นั้นผ่านพ้นไปให้รายงานเป็นลายลักษณ์อักษรอีกครั้งหนึ่งโดยเร็ว

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 1) สถานศึกษาต้องกำหนดวัตถุประสงค์ในการพานักเรียน นักศึกษาไปนอกสถานศึกษาอย่างชัดเจน สามารถบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยมีโครงการรองรับ และดำเนินการตามลำดับชั้น ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการไปนอกสถานศึกษา หรือสถานที่พักรแรมคืน ทั้งนี้ จะต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจ ไม่ใช่เพื่อการทดสอบสมรรถภาพ หรือเพื่อเป็นการวัดผล ส่วนการเดินทางไกล และการเข้าค่ายพักรแรมของลูกเสือ เนตรนารีและยุวกาชาด ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการพานักเรียนไปนอกสถานศึกษาโดยอนุโลม และต้องเป็นไปตามกฎ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งของการเข้าค่ายพักรแรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด นั้น ๆ โดยกำหนดให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้บังคับบัญชายุวกาชาด

เป็นผู้รับผิดชอบ ในการควบคุมการทำกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนั้น สรุปได้ว่าการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย ทั้ง 6 สาเหตุ ได้แก่

1. อาคารเรียนอาคารประกอบ

เป็นสถานที่ที่ต้องใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องได้มาตรฐานตามแบบแปลนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ ต้องหมั่นตรวจสอบการชำรุด จุดเสี่ยงที่อาจจะก่อให้เกิดอุบัติเหตุอยู่เสมอและบำรุงรักษา ซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพดี และพร้อมใช้งาน

2. บริเวณสถานศึกษา

ในบริเวณสถานศึกษา มีพื้นที่กว้างขวาง อุบัติเหตุมักจะเกิดขึ้นอยู่บ่อยครั้ง ต้องมีมาตรการป้องกันอุบัติเหตุ และหมั่นตรวจสอบให้อยู่ในสภาพที่ได้มาตรฐานความปลอดภัย หากพบการชำรุด ควรเร่งซ่อมแซมแก้ไขเป็นการเร่งด่วน

3. สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

สภาพแวดล้อมที่ดีจะเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน สภาพแวดล้อมที่ไม่ดีส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของนักเรียน และมักเป็นจุดเสี่ยงที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุกับนักเรียนได้ ต้องมีมาตรการจัดการ ควบคุม และดูแล ปรับปรุงให้ถูกต้อง เหมาะสม เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุ รวมถึงการสร้างจิตสำนึก สร้างความตระหนักต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้วย

4. เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ต่าง ๆ

เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นส่วนหนึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การให้ความรู้เบื้องต้นในการใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญสภาพของเครื่องมือ เครื่องใช้ ต้องอยู่ในสภาพดี พร้อมใช้งาน เมื่อชำรุดเสียหาย อยู่ในสภาพที่ไม่พร้อมใช้งาน ควรหลีกเลี่ยงที่จะนำมาใช้งาน ให้ทำการซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

5. การเดินทางไป-กลับระหว่างบ้านและสถานศึกษา

อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับนักเรียนขณะที่เดินทางไป-กลับระหว่างบ้านกับสถานศึกษา มีตั้งแต่อุบัติเหตุเล็ก ๆ น้อย ๆ จนถึงอุบัติเหตุร้ายแรง พิการ หรืออาจถึงขั้นเสียชีวิตได้ มีมาตรการดูแลนักเรียน ร่วมกับเครือข่ายผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และชุมชน ตั้งแต่การเดินทางมาเรียน และหลังเลิกเรียน

6. การพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่

คำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียนเป็นอันดับแรก และต้องปฏิบัติตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการพานักเรียน และนักศึกษาไปนอกสถานศึกษา พ.ศ. 2562 อย่างเคร่งครัด รวมถึงการทำประกันภัยอุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้นด้วย

2. ลักษณะภูมิประเทศ

อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 2,483.115 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 1,551,964 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ภูเขา 1,412,270 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 91 ของพื้นที่อำเภอ พื้นที่ราบ 108,636 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7 ของพื้นที่อำเภอ และพื้นน้ำ 31,040 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2 ของพื้นที่

3. ลักษณะภูมิอากาศ

อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน มีภูมิอากาศแบบร้อนชื้น โดยในฤดูร้อนจะมีอากาศร้อนจัด อากาศหนาวจัดในฤดูหนาว และฝนจะตกชุกในฤดูฝน อีกทั้งมีหมอกปกคลุมตลอดทั้งปี ทั้งนี้มีสาเหตุเนื่องจากลักษณะภูมิประเทศที่เป็นหุบเขาสูง มีพื้นที่อยู่บนที่สูงเหนือระดับน้ำทะเล ทำให้มีอุณหภูมิสูงในตอนกลางวันเนื่องจากถูกแสงแดด ส่วนในตอนกลางคืนจะได้รับอิทธิพลจากลมภูเขา ทำให้อากาศเย็นลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งเมื่อความร้อนในตอนกลางวันลอยตัวขึ้นปะทะกับความชื้นของอากาศ จึงทำให้เกิดหมอกปกคลุม โดยทั่วไปในตอนกลางคืนสภาพภูมิอากาศจะมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนทั้ง 3 ฤดูกาล

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ช่วงระหว่างกลางเดือนกุมภาพันธ์ - กลางเดือนพฤษภาคม จะมีอากาศร้อนอบอ้าว

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่ช่วงกลางเดือนพฤษภาคม - เดือนตุลาคม จะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ทำให้อากาศชุ่มชื้นฝนจะตกชุกมาก ซึ่งจะมีปริมาณน้ำฝนมากที่สุดในเดือนสิงหาคม

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่ช่วงเดือนตุลาคม - กลางเดือนกุมภาพันธ์ โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และความกดอากาศสูงจากประเทศจีน เป็นผลให้อากาศหนาวเย็นมาก

4. ประชากร

ประชากรส่วนใหญ่ประมาณ ร้อยละ 51 ซึ่งอาศัยอยู่ตามพื้นที่ราบ มีเชื้อสายไทยใหญ่ หรือ“ชาวไต” มีนิสัยรักความสงบ สันโดษและมัธยัสถ์ มีความเลื่อมใสในพุทธศาสนาและสืบทอดรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมเอาไว้อย่างเหนียวแน่น นอกจากนี้มี ชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ได้แก่ กะเหรี่ยง (ขาว, แดง) ม้ง และมุเซอคำ กะเหรี่ยงคอยาว ลีซอ และจีนยูนนาน รวมกันประมาณ ร้อยละ 49 ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง คิดเป็น 1 ใน 4 ของชาวเขาทั้งหมด

5. การบริหารราชการและเขตการปกครอง

แบ่งออกเป็น 7 ตำบล 68 หมู่บ้าน ดังนี้

ตำบลห้วยโป่ง ประกอบด้วยบ้านห้วยโป่ง บ้านแก่นฟ้า บ้านป่าลาน บ้านห้วยช่างคำ บ้านห้วยหมาก-กลาง บ้านไม้สูง บ้านไม้ช้างหนาม บ้านกลาง บ้านพอนอติ บ้านหนองเขียว บ้านไมโครเวฟ บ้านแม่จ้ำ บ้านทุ่งมะกอก บ้านใหม่ห้วยห้วย และบ้านทุ่งมะขามป้อม

ตำบลผาบ่อง ประกอบด้วย บ้านผาบ่องเหนือ บ้านผาบ่อง บ้านน้ำล้อม บ้านป่าปู บ้านห้วยเตือ บ้านแม่สะกิด บ้านห้วยโป่งกาน บ้านท่าโป่งแดง บ้านห้วยแก้ว บ้านห้วยเสือเต่า บ้านห้วยน้ำแม่สะกิด และบ้านม่อนตะแลง

ตำบลปางหมู ประกอบด้วย บ้านปางหมู บ้านทุ่งไม้สัก บ้านทุ่งกองมู บ้านพะโข่โหล่ บ้านในสอย บ้านใหม่ บ้านสบป่อง บ้านสบสอย บ้านไม้เฒ่า บ้านไม้สะเป่ บ้านขุนกลาง บ้านซานเมือง และบ้านคอยแสง

ตำบลหมอกจำแป่ ประกอบด้วย บ้านหมอกจำแป่ บ้านแม่สะงา บ้านห้วยซาน บ้านยอดบ้านนาป่าแปก บ้านห้วยมะเจือส้ม บ้านรักไทย บ้านห้วยโป่งอ่อน และบ้านทบสอก

ตำบลห้วยผา ประกอบด้วย บ้านห้วยผา บ้านแม่สุยะ บ้านนาปลาจาด บ้านห้วยล้านใน บ้านทุ่งมะล้าน บ้านแม่สุยะใหม่ บ้านห้วยล้านใหม่ และบ้านห้วยผึ้ง

ตำบลห้วยปูลิง ประกอบด้วย บ้านห้วยปูลิง บ้านห้วยตอง บ้านห้วยฮี้ บ้านห้วยไม้ดำ บ้านห้วยปมฝาด บ้านห้วยตองกือ บ้านห้วยกึ่ง บ้านหนองขาวกลาง บ้านห้วยไทร บ้านห้วยปูลุย และบ้านห้วยน้ำแม่ฮ้องสอน

ตำบลจองคำ อยู่ในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

6. ระบบการจัดการศึกษา

ปีการศึกษา 2565 มีจำนวนโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แม่ฮ่องสอน เขต 1 จำนวน 44 โรงเรียน มีรายละเอียด ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 จำนวนโรงเรียน นักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู ของโรงเรียนใน อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

โรงเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)	จำนวนผู้บริหาร (คน)	จำนวนครูและ บุคลากรทางการ ศึกษา (คน)
ชุมชนบ้านปางหมู	94	1	6
ผาบ่อง	198	1	12
หมอกจำแป่	283	1	13
บ้านกลาง	18	1	2
ทุ่งไม้สักมิตรภาพที่ 98	49	1	3

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

โรงเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)	จำนวนผู้บริหาร (คน)	จำนวนครูและ บุคลากรทางการ ศึกษา (คน)
คาหาน	92	1	3
บ้านทุ่งกงมู	98	1	5
บ้านท่าโป่งแดง	64	1	5
บ้านนาปลาจาด	67	1	3
บ้านนาป่าแปก	212	1	5
บ้านน้ำส่อม	94	1	4
บ้านน้ำเพิงดิน	61	1	2
บ้านป่าลาน	216	1	10
บ้านยอดคอยวิทยา	125	1	5
บ้านรักไทย	286	1	7
บ้านสบป่อง	88	1	3
บ้านสบสอย	34	1	3
บ้านหนองเจียว	88	1	3
บ้านห้วยน้ำแม่ฮ่องสอน	9	1	1
บ้านห้วยขาน	103	1	3
บ้านห้วยช้างคำ	73	1	2
บ้านห้วยตอง	68	1	3
บ้านห้วยปมฝาด	22	1	2
บ้านห้วยปูลิง	88	1	9
บ้านห้วยปูเลย	35	1	2
บ้านห้วยผา	141	1	9
บ้านห้วยผึ้ง	73	1	4
บ้านห้วยมะเขือส้ม	182	1	6
บ้านห้วยเคือ	78	1	4
บ้านห้วยเสือเต่า	87	1	4

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

โรงเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)	จำนวนผู้บริหาร (คน)	จำนวนครูและ บุคลากรทางการ ศึกษา (คน)
บ้านห้วยโป่ง	33	1	2
บ้านห้วยโป่งอ่อน	11	1	2
บ้านแก่นฟ้า	64	1	2
บ้านแม่จำ	39	1	2
บ้านแม่สะงา	28	1	2
บ้านในสอย	291	1	10
บ้านใหม่	78	1	4
บ้านใหม่ห้วยหาว	52	1	2
ร่มเกล้าปางตองในโครงการตาม พระราชดำริ	137	1	7
อนุบาลเมือง (ป่าปู้)	75	1	4
อนุบาลแม่ฮ่องสอน	711	1	17
เสรีวิทยา	155	1	10
ไทยรัฐวิทยา 99 (แม่สุยะ)	230	1	11
บ้านไม้ช้างหนาม	50	1	2
รวม	5,080	44	176

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน, 2565

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

กนิษฐา จอดนอก (2558) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการป้องกันอุบัติเหตุสำหรับนักเรียนประถมศึกษาโรงเรียนวัดโพธิ์ทอง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่าช่วงเวลาที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยที่สุด คือ ช่วงพักกลางวัน และสถานที่เกิดอุบัติเหตุที่พบส่วนใหญ่ คือ ห้องเรียน และนักเรียนได้รับอุบัติเหตุบ่อยที่สุดจากมีดเหลาดินสอบาดมือ ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุในนักเรียนชั้นประถมศึกษา พบว่า อายุ เพื่อน และเพศเป็นปัจจัยที่พบมากที่สุด โดยพบใน

เพศชายมากกว่าเพศหญิง สำหรับรูปแบบการป้องกันอุบัติเหตุ สามารถช่วยลดอุบัติเหตุได้เป็นอย่างดี ได้เรียนรู้การปฐมพยาบาลเบื้องต้น และการป้องกันอุบัติเหตุ โดยมีครูดูแลอย่างใกล้ชิด

ญาณิฐา แพงประโคน (2565) ได้ศึกษาการพัฒนาเครื่องมือซึ่งอันตรายและประเมินความเสี่ยงโรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดกลาง) ในจังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ผลการบ่งชี้อันตรายและประเมินความเสี่ยงของโรงเรียน ไม่มีการเก็บบันทึกสถิติการเกิดอุบัติเหตุและอุบัติภัย ในโรงเรียนอย่างเป็นระบบทำให้ได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน ส่วนปัญหาที่พบมากที่สุด คือ 1) ความปลอดภัยจากอาคารเรียนอาคารประกอบ 2) ความปลอดภัยในบริเวณสถานศึกษา 3) อุบัติภัย 4) การจราจร 5) สภาพแวดล้อมและสุขอนามัย 6) เครื่องมือและเครื่องใช้ 7) การร่วมกิจกรรม

พร้อมพิไล บัวสุวรรณ (2551) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา ผลการศึกษาพบว่า การที่สถานศึกษาจะสามารถผลิตผู้เรียนให้เป็นคนดี สุข เก่ง ได้ตามเจตนารมณ์ ของการปฏิรูปการศึกษานั้น โรงเรียนต้องเป็นสถานศึกษาที่ผู้เรียนได้รับความปลอดภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความปลอดภัยจากการได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุต่าง ๆ ซึ่งสามารถป้องกันได้ หากมีการจัดการอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง และครอบคลุมมิติต่าง ๆ ของการดำเนินงานด้านความปลอดภัย โดยทั้งนี้ควรมีการกำหนดเป็นระเบียบปฏิบัติจากส่วนกลาง และควรจัดให้เข้าไปอยู่ในระบบประกันคุณภาพมาตรฐานการศึกษา นอกจากนี้ผู้บริหาร ครู และชุมชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการความปลอดภัยให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนผ่านระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพราะปัจจุบันโรงเรียนและชุมชนถือเป็นส่วนหนึ่งของกันและกัน ดังกล่าวไว้ว่า โรงเรียนเป็นของชุมชน และชุมชนเป็นของโรงเรียน โดยทั้งนี้มีความรับผิดชอบร่วมกัน

ยุวดี บาบาล (2561) ได้ประเมินความเสี่ยงต่ออุบัติเหตุในโรงเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนเอกชนแห่งหนึ่ง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ประเภทของอุบัติเหตุในโรงเรียนที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือ พลัดตกหกล้ม รองลงมาคือ บาดแผลจากของมีคม และแมลงกัดต่อย ความรุนแรงของอุบัติเหตุส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นมีความรุนแรงในระดับเล็กน้อย ช่วงเวลาการเกิดอุบัติเหตุ อยู่ในช่วงพักกลางวันมากที่สุด รองลงมาเป็นหลังเลิกเรียนและช่วงเช้าตามลำดับ สถานที่ที่พบอุบัติเหตุมากที่สุดคือ สนามโรงเรียน ห้องเรียน บริเวณโรงเรียนและบันได ตามลำดับ สาเหตุที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุมากที่สุด คือขาดทักษะการป้องกันอุบัติเหตุ รองลงมาเป็นพฤติกรรมนิสัยที่ไม่ปลอดภัย และความบกพร่องทางด้านร่างกาย

อดิศร ดีปานธรรม (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบรูปแบบการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา คือ

ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุในสถานศึกษา มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม และมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุเกี่ยวกับภัยธรรมชาติ ตามลำดับ

วิลโล กวางศิริ (2550) ได้ศึกษาบทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ผลการศึกษาพบว่า บทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษามีปัญหา ดังนี้ ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน บุคลากรไม่เพียงพอ ผู้บริหารและครูไม่ให้ความสำคัญ ขาดความรู้ ความชำนาญ ขาดทักษะในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ขาดความตระหนักและความร่วมมือในการดำเนินงานด้านการป้องกันอุบัติเหตุ คณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง ขาดการควบคุม กำกับและติดตามการดำเนินงาน ขาดการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้ให้กับบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากร ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

เวท ไมเคิล (Waite, 1993) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ของอัตราการเกิดอุบัติเหตุในเด็กตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดโครงการสวัสดิภาพในโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า เนื้อหาหลักสูตรโดยรวม มีความสัมพันธ์ระหว่างกันและมีความสัมพันธ์กับอัตราการเกิดอุบัติเหตุในเด็ก ยกเว้นเนื้อหาในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลด้านความปลอดภัยในสิ่งแวดล้อม โรงเรียนที่อยู่แถบบริเวณพื้นที่ที่สภาพเศรษฐกิจและสังคมต่ำ ซึ่งเป็นกลุ่มนักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียน มีความสัมพันธ์ต่ออัตราการเกิดอุบัติเหตุในเด็ก

เซลายา (Celaya, 2003) ได้ศึกษาเรื่อง ความเข้าใจของนักเรียน และผู้ปกครองเกี่ยวกับความปลอดภัยในโรงเรียนต่อการจัดการกับสถานการณ์ฉุกเฉิน ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนใช้วิธีการจัดการกับเหตุการณ์ฉุกเฉินเพื่อทำให้เกิดความปลอดภัยแก่นักเรียนสูงสุด และปรับปรุงในด้านการดูแลพื้นที่ที่อาจจะก่อให้เกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน ควรมีการวางแผนร่วมมือกันทั้งนักเรียน ผู้ปกครอง ครู ผู้บริหารสถานศึกษา จัดการกับสถานการณ์ฉุกเฉิน

ดิคาริโอ แอนนา ไดแอซ (Diaz, 2012) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการด้านความปลอดภัยในโรงเรียนในแคว้นคาตาลัน (Catalan) ประเทศสเปน ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ตระหนักถึงหน้าที่รับผิดชอบของตนที่มีต่อการดูแลรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา อย่างไรก็ดี ถึงแม้ว่าจะมีกฎหมายและกฎระเบียบของโรงเรียนในสเปนถึงเรื่องการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยแต่ก็เป็นการระบุถึงอย่างกว้างๆ โดยมีได้กำหนดบทบาทหน้าที่ในเรื่องดังกล่าวโดยตรงอย่างแน่ชัด ซึ่งในเรื่องนี้ การดูแลรักษาความปลอดภัยเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะต้องประสานความร่วมมือไปยังทุกคนในโรงเรียน ชุมชน ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด แต่ในความเป็นจริงยังมีผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องไม่

น้อยมิได้กระทำตามบทบาทหน้าที่ดังกล่าว ซึ่งในเรื่องการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพนี้ มีองค์ประกอบที่สำคัญ คือการสนับสนุนอย่างเพียงพอจากผู้บริหาร การเพิ่มเวลาและทรัพยากร และการยกระดับการฝึกอบรม

สรุปได้ว่า การศึกษาการจัดการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุในโรงเรียน ควรมีแนวทางในการดำเนินงานในโรงเรียน มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จะทำให้เกิดความปลอดภัยกับนักเรียน มีการจัดทำคู่มือและมาตรการรักษาความปลอดภัยที่รัดกุม

กรอบแนวคิดในการศึกษา

สภาพดำเนินการ และปัญหาการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนประกอบด้วย

1. ด้านอาคารเรียนอาคารประกอบ
2. ด้านบริเวณสถานศึกษา
3. ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา
4. ด้านเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ
5. ด้านการเดินทาง ไป-กลับ ระหว่างบ้านและสถานศึกษา
6. ด้านการนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่

แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดในการศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการดำเนินการ และปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษาการดำเนินการ และปัญหาการดำเนินการ เกี่ยวกับการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุ ของนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 44 คน และครู 176 คน รวมทั้งสิ้น 220 คน

กลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาการดำเนินการ และปัญหาการดำเนินการ เกี่ยวกับการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 40 คน และครูผู้สอน 123 คน รวมทั้งสิ้น 163 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เกรจซี และมอร์แกน (อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล, 2562, น. 174) และสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ประเภทของกลุ่มประชากร	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ผู้บริหารสถานศึกษา	44	40
ครู	176	123
รวม	220	163

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบสอบถามสภาพการดำเนินการ ปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน

1.2 กำหนดขอบเขตโครงสร้างเนื้อหา เพื่อสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

1.3 สร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์การวิจัยและกรอบแนวคิดในการวิจัย

1.4 นำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบเนื้อหาและสำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนความถูกต้องสอดคล้องตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย

1.5 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index Of Item-Objective Congruence: IOC) การตรวจสอบ โดยให้เกณฑ์ในการพิจารณาตรวจสอบข้อคำถาม ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นถูกต้องและตรงวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นถูกต้องและตรงวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นถูกต้องและไม่ตรงวัตถุประสงค์

ผลปรากฏว่าข้อคำถามของแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 เป็นค่าดัชนีความสอดคล้องที่เป็นที่ยอมรับได้ (ภาคผนวก ฉ)

1.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ของโรงเรียนในเขตอำเภอขุนยวม จำนวน 4 โรงเรียน โรงเรียนละ 5 คน และโรงเรียนในเขตอำเภอแม่สะเรียง และอำเภอสบเมย จำนวน 2 โรงเรียน โรงเรียนละ 5 คน รวมจำนวน 30 ฉบับ

1.7 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) โดยใช้เกณฑ์ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับตั้งแต่ .70 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ผลปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เท่ากับ .988 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เท่ากับ .953 (ภาคผนวก ฉ)

1.8 จัดทำแบบสอบถามฉบับจริงเพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

2. ลักษณะแบบสอบถามสภาพการดำเนินการและปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการและปัญหาในการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนโดยแบ่งเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารเรียนอาคารประกอบ ด้านบริเวณสถานศึกษา ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ด้านเครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ต่าง ๆ ด้านการเดินทางไป-กลับระหว่างบ้านและสถานศึกษา และ ด้านการนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ เป็นแบบมาตราส่วน 5 ระดับ ตั้งแต่ มีการดำเนินการ/มีปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับน้อยที่สุด ถึงมีการดำเนินการ/มีปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด แบบสอบถามตอนนี้ปรับปรุงมาจาก แบบสอบถามของ อติสร ติปานธรรม (2561) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 45) ดังนี้

- 5 การดำเนินการ/มีปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 การดำเนินการ/มีปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับมาก
- 3 การดำเนินการ/มีปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง

2 การดำเนินการ/มีปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับน้อย

1 การดำเนินการ/มีปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การศึกษาสภาพการดำเนินการและปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.1 ผู้ศึกษาขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

1.2 ทำหนังสือราชการจากวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดด้วยตนเอง แล้วxonัดวันมารับแบบสอบถามด้วยตนเอง

1.3 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่างทุกโรงเรียนแล้วตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วนำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการ และปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

การวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ในการจัดกระทำข้อมูล ผู้ศึกษาจะตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และเลือกใช้ค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารและครูผู้สอนที่ให้ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ และร้อยละ นำเสนอข้อมูลในรูปของตารางประกอบการพรรณนา

2. การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการดำเนินการ และปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ยเลขคณิต นำเสนอในรูปตารางประกอบการพรรณนา และใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ของบุญชม ศรีสะอาด (2560, น. 121) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง การดำเนินการ / ปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง การดำเนินการ / ปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง การดำเนินการ / ปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง การดำเนินการ / ปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ดำเนินการ / ปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

1. การสัมภาษณ์แนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

2. การยืนยันความถูกต้อง และความเหมาะสมแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและจัดการศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมายและคดี ผู้บริหารสถานศึกษา ครูชำนาญการพิเศษในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลสถานศึกษาปลอดภัย และนักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการขึ้นไป รวมทั้งสิ้น 7 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้ศึกษานำผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินการ และปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ที่สภาพมีค่าเฉลี่ยแต่ละด้านต่ำที่สุด และปัญหามีค่าเฉลี่ยแต่ละด้านสูงสุด มากำหนดโครงสร้างแบบสัมภาษณ์แนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

2. ร่างแบบสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจเนื้อหา และภาษาที่ใช้ ตลอดจนความถูกต้องสอดคล้องตามจุดประสงค์ของการวิจัย

3. นำแบบสัมภาษณ์ไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

ลักษณะแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนตามแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ทั้ง 6 ด้าน

1. ด้านอาคารเรียนอาคารประกอบ
2. ด้านบริเวณสถานศึกษา
3. ด้านสภาพแวดล้อมสถานศึกษา
4. ด้านเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ
5. ด้านการเดินทางไป-กลับระหว่างบ้านและสถานศึกษา
6. ด้านการนำนักเรียนไปนอกสถานที่

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือราชการจากวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้ศึกษาคำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเองตามวันเวลาที่กำหนด
3. เมื่อการสัมภาษณ์สิ้นสุดลง ผู้ศึกษาสรุปอีกครั้ง ซึ่งหากผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนที่มีความคิดเห็นเพิ่มเติมก็จะบันทึกเพิ่มเติมอีก
4. การสัมภาษณ์แต่ละครั้งผู้ศึกษาได้จดบันทึก และบันทึกการสัมภาษณ์ไว้ทุกครั้ง โดยขออนุญาตในการบันทึกต่อผู้ให้สัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การสังเคราะห์ข้อมูลแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 วิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยอาศัยหลักเกณฑ์การจำแนกหรือการจัดกลุ่มข้อมูลและนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนห้วยโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ครั้งนี้ ผู้ศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินการ และแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพการดำเนินการและปัญหาในการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการแก้ปัญหการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

ผลการศึกษาข้อมูลสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้างนี้ ประกอบด้วยจำนวนข้อมูลที่ได้จัดเก็บ จำนวนข้อมูลที่ได้รับคืน ข้อมูลสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา โดยการตอบแบบสอบถาม และข้อมูลของกลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. จำนวนข้อมูลที่ได้จัดเก็บและจำนวนข้อมูลที่ได้รับคืน

1.1 จำนวนข้อมูลที่ได้จัดเก็บจากกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการและปัญหาในการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 163 ชุด ได้รับคืนและมีสภาพสมบูรณ์สามารถ

นำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ จำนวน 163 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ประกอบด้วยข้อมูลจาก ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 ชุด และครู จำนวน 123 ชุด

1.2 จำนวนข้อมูลที่ได้จัดเก็บจากกลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 19-20 เมษายน พ.ศ.2566

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งในปัจจุบัน และประสบการณ์ในการทำงาน ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

(n=163)

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	ผู้บริหารและครูผู้สอน	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	75	46.01
หญิง	88	53.99
รวม	163	100.00
2. อายุ		
20-30 ปี	34	20.86
มากกว่า 30 ปีขึ้นไป -40 ปี	71	43.56
มากกว่า 40 ปีขึ้นไป -50 ปี	46	28.22
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป -60 ปี	12	7.36
รวม	163	100.00
3. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	0.61
ปริญญาตรี	93	57.06
ปริญญาโท	68	41.72
ปริญญาเอก	1	0.61
รวม	163	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	ผู้บริหารและครูผู้สอน	
	จำนวน	ร้อยละ
4. ตำแหน่งในปัจจุบัน		
ผู้บริหารสถานศึกษา	40	24.54
ครูผู้สอน	123	75.46
รวม	163	100.00
5. ประสบการณ์ทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	56	34.36
มากกว่า 5 ปีขึ้นไป -10 ปี	57	34.97
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป -15 ปี	27	16.56
มากกว่า 15 ปีขึ้นไป -20 ปี	18	11.04
20 ปีขึ้นไป	5	3.07
รวม	163	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 53.99 รองลงเป็นเพศชาย จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 46.01 เป็นผู้ที่มียุระหว่าง 31-40 ปี มากที่สุด 71 คน คิดเป็นร้อยละ 43.56 รองลงมา คืออายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 28.22 ระดับการศึกษาสูงสุด คือปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 57.06 รองลงมา คือปริญญาโท จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 41.72 ตำแหน่งในปัจจุบัน คือผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 24.54 และครูผู้สอน จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 75.46 มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี มากที่สุด จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 34.97 รองลงมาคือ ประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 34.36

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินการ และปัญหาในการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน

ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการและปัญหาในการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2560, น. 121) ทั้งในภาพรวมและรายด้านตามลำดับ ดังตารางที่ 4.2-4.8

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินการ และปัญหาในการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โดยรวม

สภาพการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน	สภาพการดำเนินการ			ปัญหาการดำเนินการ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. อาคารเรียนอาคารประกอบ	4.65	0.52	มากที่สุด	1.99	1.34	น้อย
2. บริเวณสถานศึกษา	4.65	0.55	มากที่สุด	1.98	1.34	น้อย
3. สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	4.66	0.53	มากที่สุด	1.97	1.34	น้อย
4. เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ	4.63	0.54	มากที่สุด	1.96	1.32	น้อย
5. การเดินทาง ไป-กลับ ระหว่างบ้านและสถานศึกษา	4.60	0.59	มากที่สุด	1.94	1.31	น้อย
6. การนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่	4.73	0.50	มากที่สุด	1.93	1.37	น้อย
รวมเฉลี่ย	4.65	0.54	มากที่สุด	1.96	1.34	น้อย

จากตารางที่ 4.2 พบว่าสภาพการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยสภาพการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนมากไปหาน้อย สามลำดับแรกพบว่าการนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ที่มีสภาพการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.73$, S.D.=0.50) รองลงมาคือด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.66$, S.D.=0.53) และด้านอาคารเรียนอาคารประกอบ ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.52) ด้านบริเวณสถานศึกษา ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.55) ตามลำดับ

ส่วนด้านที่มีสภาพการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนน้อยที่สุด คือ ด้านการเดินทางไป-กลับ ระหว่างบ้านและสถานศึกษา ($\bar{X}=4.60$, S.D.=0.59) ส่วนปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.96$, S.D.=1.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามค่าเฉลี่ยปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน มากไปหาน้อย สามลำดับแรกพบว่า อาคารเรียนอาคารประกอบมีปัญหาการดำเนินงานมากที่สุด ($\bar{X}=1.99$, S.D.=1.34) รองลงมาคือบริเวณสถานศึกษา ($\bar{X}=1.98$, S.D.=1.34) และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ($\bar{X}=1.97$, S.D.=1.34) ตามลำดับ ส่วนปัญหาการดำเนินการน้อยที่สุด คือการนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ ($\bar{X}=1.93$, S.D.=1.37)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินการ และปัญหาการดำเนินการ ด้านอาคารเรียนอาคารประกอบ

อาคารเรียนอาคารประกอบ	สภาพการดำเนินการ			ปัญหาการดำเนินการ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. โรงเรียนมีการตรวจสอบโครงสร้างและส่วนประกอบอาคารอย่างสม่ำเสมอ	4.70	0.47	มากที่สุด	1.93	1.35	น้อย
2. โรงเรียนมีการแต่งตั้งบุคลากรในการควบคุม ดูแลรักษาอาคารสถานที่	4.81	0.39	มากที่สุด	1.88	1.36	น้อย
3. โรงเรียนมีการจัดทำป้ายข้อควรระวังด้านความปลอดภัยในจุดเสี่ยงจุดที่อันตราย	4.56	0.54	มากที่สุด	1.98	1.25	น้อย
4. โรงเรียนมีการซ่อมแซมส่วนประกอบอาคารให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยและพร้อมใช้งาน	4.54	0.65	มากที่สุด	2.23	1.43	น้อย
5. โรงเรียนมีการจัดให้มีแผนการป้องกันและการเคลื่อนย้ายกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน	4.64	0.56	มากที่สุด	1.94	1.28	น้อย
เฉลี่ย	4.65	0.52	มากที่สุด	1.99	1.34	น้อย

จากตารางที่ 4.3 พบว่าสภาพการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน ด้านอาคารเรียนอาคารประกอบ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสองลำดับแรกพบว่า โรงเรียนมีการแต่งตั้งบุคลากรในการควบคุม ดูแลรักษาอาคารสถานที่ที่มีสภาพการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.81$, S.D.=0.39) รองลงมาคือ โรงเรียนมีการตรวจสอบโครงสร้างและส่วนประกอบอาคารอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=4.70$, S.D.=0.47) ส่วนข้อที่มีสภาพการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีการซ่อมแซมส่วนประกอบอาคารให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยและพร้อมใช้งาน ($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.65) ตามลำดับ

ส่วนปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน ด้านอาคารเรียน อาคารประกอบอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.99$, S.D.=1.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสองลำดับแรกพบว่าโรงเรียนมีการซ่อมแซมส่วนประกอบอาคารให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยและพร้อมใช้งาน มีปัญหาการดำเนินงานมากที่สุด ($\bar{X}=2.23$, S.D.=1.43) รองลงมาคือ โรงเรียนมีการจัดทำป้ายข้อควรระวังด้านความปลอดภัยในจุดเสี่ยงจุดที่อันตราย ($\bar{X}=1.98$, S.D.=1.25) ส่วนข้อที่มีปัญหาการดำเนินการน้อยที่สุด คือโรงเรียนมีการแต่งตั้งบุคลากรในการ ควบคุม ดูแลรักษาอาคารสถานที่ ($\bar{X}=1.88$, S.D.=1.36) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินการ และปัญหาการดำเนินการ ด้านบริเวณสถานศึกษา

บริเวณสถานศึกษา	สภาพการดำเนินการ			ปัญหาการดำเนินการ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. โรงเรียนมีการแต่งตั้งครูเวรประจำวันคอยควบคุม กำกับ ติดตาม ดูแล การรักษาความปลอดภัยในโรงเรียนตลอดทั้งวัน	4.85	0.39	มากที่สุด	1.84	1.37	น้อย
2. โรงเรียนมีการจัดให้มีผู้รับผิดชอบปฐมพยาบาลเบื้องต้น และนำส่งสถานพยาบาล	4.76	0.45	มากที่สุด	1.93	1.37	น้อย

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

บริเวณสถานศึกษา	สภาพการดำเนินการ			ปัญหาการดำเนินการ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3. โรงเรียนมีการหลีกเลี่ยงการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเสี่ยงให้เกิดอุบัติเหตุ	4.74	0.51	มากที่สุด	1.87	1.33	น้อย
4. โรงเรียนมีการจัดให้มีการซ่อมแซมปรับปรุงบริเวณสถานศึกษาให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยเสมอ	4.63	0.62	มากที่สุด	2.12	1.43	น้อย
5. โรงเรียนมีการจัดให้ป้ายคำเตือนเพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดอุบัติเหตุ	4.56	0.58	มากที่สุด	1.93	1.22	น้อย
6. โรงเรียนมีการให้ความรู้และแนวทางปฏิบัติแก่นักเรียนในกรณีที่พบวัตถุ สิ่งแปลกปลอม ซึ่งอาจเป็นวัตถุระเบิดหรือวัตถุอันตราย	4.61	0.57	มากที่สุด	1.95	1.27	น้อย
7. โรงเรียนมีการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างในสถานศึกษา	4.49	0.68	มาก	2.17	1.44	น้อย
8. โรงเรียนมีการจัดการบำรุง ดูแลรักษาความสะอาดโดยรอบสม่ำเสมอ	4.62	0.58	มากที่สุด	2.01	1.31	น้อย
9. โรงเรียนมีการจัดให้มีถังขยะแยกประเภทเพื่อสะดวกในการจัดเก็บและทำลาย	4.57	0.60	มากที่สุด	2.02	1.27	น้อย
เฉลี่ย	4.65	0.55	มากที่สุด	1.98	1.34	น้อย

จากตารางที่ 4.4 พบว่า สภาพการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนด้านบริเวณสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสองลำดับแรกพบว่า โรงเรียนมีการแต่งตั้งครูเวรประจำวันคอยควบคุมกำกับ ติดตามดูแล การรักษาความปลอดภัยในโรงเรียนตลอดทั้งวัน มีสภาพการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.85$, S.D.=0.39) รองลงมาคือโรงเรียนมีการจัดให้มีผู้รับผิดชอบปฐมพยาบาล

เบื้องต้น และนำส่งสถานพยาบาล ($\bar{X}=4.76$, S.D.=0.45) ส่วนข้อที่มีสภาพการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างในสถานศึกษา ($\bar{X}=4.49$, S.D.=0.68) ตามลำดับ

ส่วนปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน ด้านบริเวณสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.98$, S.D.=1.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสองลำดับแรกพบว่า โรงเรียนมีการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างในสถานศึกษา มีปัญหาการดำเนินงานมากที่สุด ($\bar{X}=2.17$, S.D.=1.44) รองลงมาคือโรงเรียนมีการจัดให้มีการซ่อมแซม ปรับปรุงบริเวณสถานศึกษาให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยเสมอ ($\bar{X}=2.12$, S.D.=1.43) ส่วนข้อที่มีปัญหาการดำเนินการน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีการแต่งตั้งครูเวรประจำวันคอยควบคุม กำกับ ติดตามดูแล การรักษาความปลอดภัยในโรงเรียนตลอดทั้งวัน ($\bar{X}=1.84$, S.D.=1.37) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินการ และปัญหาการดำเนินการด้านสภาพแวดล้อมสถานศึกษา

สภาพแวดล้อมสถานศึกษา	สภาพการดำเนินการ			ปัญหาการดำเนินการ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. โรงเรียนมีมาตรการความปลอดภัย โรงเรียนของสภาพแวดล้อมใน สถานศึกษา	4.77	0.45	มากที่สุด	1.87	1.33	น้อย
2. โรงเรียนมีการประสานงานกับ หน่วยงานเครือข่ายให้มีส่วนร่วม สนับสนุน ส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อม	4.56	0.58	มากที่สุด	2.09	1.36	น้อย
3. โรงเรียนมีการสำรวจสภาพปัญหา ด้านสิ่งแวดล้อม มลภาวะใน สถานศึกษาและชุมชน เพื่อหาแนว ทางแก้ไข	4.58	0.60	มากที่สุด	2.07	1.36	น้อย
4. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมสร้าง จิตสำนึกและตระหนักต่อปัญหาด้าน สภาพแวดล้อม	4.73	0.48	มากที่สุด	1.87	1.28	น้อย
เฉลี่ย	4.66	0.53	มากที่สุด	1.97	1.34	น้อย

จากตารางที่ 4.5 พบว่า สภาพการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อมสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.66$, S.D.=0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสองลำดับแรกพบว่า โรงเรียนมีมาตรการความปลอดภัยโรงเรียนของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา มีสภาพการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.77$, S.D.=0.45) รองลงมาคือโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกและตระหนักต่อปัญหาด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X}=4.73$, S.D.=0.48) ส่วนข้อที่มีสภาพการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนน้อยที่สุด คือโรงเรียนมีการประสานงานกับหน่วยงานเครือข่ายให้มีส่วนร่วมสนับสนุน ส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.60) ตามลำดับ

ส่วนปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อมสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.97$, S.D.=1.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสองลำดับแรกพบว่า โรงเรียนมีการประสานงานกับหน่วยงานเครือข่ายให้มีส่วนร่วมสนับสนุน ส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อม มีปัญหาการดำเนินงานมากที่สุด ($\bar{X}=2.09$, S.D.=1.38) รองลงมาคือโรงเรียนมีการสำรวจสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม มลภาวะในสถานศึกษาและชุมชน เพื่อหาแนวทางแก้ไข ($\bar{X}=2.07$, S.D.=1.36) ส่วนข้อที่มีปัญหาการดำเนินการน้อยที่สุด คือโรงเรียนมีมาตรการความปลอดภัยโรงเรียนของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ($\bar{X}=1.87$, S.D.=1.33) และโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกและตระหนักต่อปัญหาด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X}=1.87$, S.D.=1.28) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินการ และปัญหาการดำเนินการด้านเครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ

เครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ	สภาพการดำเนินการ			ปัญหาการดำเนินการ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. โรงเรียนมีการตรวจสอบเครื่องมือเครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ก่อนใช้	4.68	0.49	มากที่สุด	1.85	1.31	น้อย
2. โรงเรียนมีการห้ามใช้เครื่องมือเครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ชำรุด	4.73	0.48	มากที่สุด	1.94	1.30	น้อย
3. โรงเรียนมีการแนะนำ สาธิต และควบคุมการใช้งานอย่างถูกวิธีตามประเภทของอุปกรณ์	4.51	0.59	มาก	2.07	1.34	น้อย

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

เครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ	สภาพการดำเนินการ			ปัญหาการดำเนินการ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
4. โรงเรียนมีการจัดเก็บเครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ในที่เก็บทุกครั้งอย่างเป็นระเบียบ และปลอดภัย	4.58	0.59	มากที่สุด	1.99	1.37	น้อย
5. โรงเรียนมีการกำกับ ดูแลนักเรียนในการใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ให้ถูกต้องเหมาะสมกับประเภทกิจกรรม	4.66	0.54	มากที่สุด	1.98	1.30	น้อย
เฉลี่ย	4.63	0.54	มากที่สุด	1.96	1.32	น้อย

จากตารางที่ 4.6 พบว่าสภาพการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนด้านเครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.63$, S.D.=0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสองลำดับแรกพบว่า โรงเรียนมีการห้ามใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ชำรุด มีสภาพการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.73$, S.D.=0.48) รองลงมาคือโรงเรียนมีการตรวจสอบเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ก่อนใช้ ($\bar{X}=4.68$, S.D.=0.49) ส่วนข้อที่มีสภาพการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนน้อยที่สุด คือโรงเรียนมีการแนะนำ สาธิต และควบคุมการใช้งานอย่างถูกต้องวิธีตามประเภทของอุปกรณ์ ($\bar{X}=4.51$, S.D.=0.59) ตามลำดับ

ส่วนปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน ด้านเครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.96$, S.D.=1.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย สองลำดับแรกพบว่า โรงเรียนมีการแนะนำ สาธิต และควบคุมการใช้งานอย่างถูกต้องวิธีตามประเภทของอุปกรณ์ มีปัญหาการดำเนินงานมากที่สุด ($\bar{X}=2.07$, S.D.=1.34) รองลงมาคือ โรงเรียนมีการจัดเก็บเครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ในที่เก็บทุกครั้งอย่างเป็นระเบียบและปลอดภัย ($\bar{X}=1.99$, S.D.=1.37) ส่วนข้อที่มีปัญหาการดำเนินการน้อยที่สุด โรงเรียนมีการตรวจสอบเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ก่อนใช้ ($\bar{X}=1.85$, S.D.=1.31) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินการ และปัญหาการดำเนินการด้านการเดินทางไป-กลับระหว่างบ้านและสถานศึกษา

การเดินทาง ไป-กลับ ระหว่างบ้าน และสถานศึกษา	สภาพการดำเนินการ			ปัญหาการดำเนินการ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. สถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ร่วมมือกันกำหนดมาตรการ รับ-ส่ง นักเรียนตอนเช้า และเลิกเรียน	4.68	0.56	มากที่สุด	1.88	1.31	น้อย
2. โรงเรียนกำกับ ดูแลนักเรียนที่ใช้ จักรยานให้ชิดทางซ้าย และเป็นแถว	4.58	0.67	มากที่สุด	1.94	1.25	น้อย
3. โรงเรียนจัดครูเวรประจำวัน ตรวจเช็คนักเรียนที่มีผู้ปกครองมารับ	4.74	0.50	มากที่สุด	1.82	1.31	น้อย
4. โรงเรียนจัดทำกิจกรรมเกี่ยวกับ แนะนำการเดินทางกลับบ้านและการ ฝึกปฏิบัติตามกฎจราจร	4.51	0.60	มาก	1.97	1.25	น้อย
5. โรงเรียนจัดครูเวรและนักเรียนคอย รับ ส่งนักเรียนที่ประตูเข้าออก	4.74	0.53	มากที่สุด	1.86	1.36	น้อย
6. โรงเรียนประสานความร่วมมือกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดูแลความ ปลอดภัยด้านจราจรด้านหน้าโรงเรียน	4.35	0.68	มาก	2.18	1.40	น้อย
เฉลี่ย	4.60	0.59	มากที่สุด	1.94	1.31	น้อย

จากตารางที่ 4.7 พบว่าสภาพการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนด้านการเดินทางไป-กลับระหว่างบ้านและสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.60$, S.D.=0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสองลำดับแรกพบว่า โรงเรียนจัดครูเวรและนักเรียนคอยรับ ส่งนักเรียนที่ประตูเข้าออก ($\bar{X}=4.74$, S.D.=0.53) โรงเรียนจัดครูเวรประจำวัน ตรวจเช็คนักเรียนที่มีผู้ปกครองมารับ ($\bar{X}=4.74$, S.D.=0.50) มีสภาพการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ร่วมมือกันกำหนดมาตรการ รับ-ส่งนักเรียนตอนเช้าและเลิกเรียน ($\bar{X}=4.68$, S.D.=0.56) ส่วนข้อที่มีสภาพการดำเนินการความปลอดภัย

ด้านอุบัติเหตุของนักเรียนน้อยที่สุด คือ โรงเรียนประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ดูแลความปลอดภัยด้านจราจรด้านหน้าโรงเรียน ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.68) ตามลำดับ

ส่วนปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน ด้านการเดินทางไป-
กลับ ระหว่างบ้านและสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.94$, S.D.=1.31) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
ตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสองลำดับแรกพบว่าโรงเรียนประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่
เกี่ยวข้อง ดูแลความปลอดภัยด้านจราจรด้านหน้าโรงเรียนมีปัญหาการดำเนินงานมากที่สุด
($\bar{X}=2.18$, S.D.=1.40) รองลงมาคือโรงเรียนจัดทำกิจกรรมเกี่ยวกับแนะนำการเดินทางกลับบ้านและ
การฝึกปฏิบัติตามกฎจราจร ($\bar{X}=1.97$, S.D.=1.25) ส่วนข้อที่มีปัญหาการดำเนินการน้อยที่สุด
โรงเรียนจัดครูเวรประจำวันตรวจเช็คนักเรียนที่มีผู้ปกครองมารับ ($\bar{X}=1.82$, S.D.=1.31) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินการ และปัญหาการดำเนินการ
ด้านการนำนักเรียนไปนอกสถานที่

การนำนักเรียนไปนอกสถานที่	สภาพการดำเนินการ			ปัญหาการดำเนินการ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. โรงเรียนศึกษา และปฏิบัติตาม ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย การพานักเรียนไปศึกษานอก สถานศึกษาโดยเคร่งครัด	4.80	0.41	มากที่สุด	1.80	1.34	น้อย
2. โรงเรียนเตรียมการ และวางแผน การดำเนินการอย่างชัดเจน	4.79	0.44	มากที่สุด	1.82	1.33	น้อย
3. โรงเรียนจัดครูคอยควบคุม ดูแลให้ อยู่ในระเบียบวินัย	4.80	0.44	มากที่สุด	1.97	1.31	น้อย
4. โรงเรียนจัดให้มีเวชภัณฑ์ที่จำเป็น ในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	4.69	0.57	มากที่สุด	2.05	1.47	น้อย
5. หากมีการใช้พาหนะรถยนต์ โรงเรียนต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจ สภาพรถยนต์ และตรวจประวัติคนขับ เพื่อความปลอดภัย	4.55	0.65	มากที่สุด	2.02	1.41	น้อย
เฉลี่ย	4.73	0.50	มากที่สุด	1.93	1.37	น้อย

จากตารางที่ 4.8 พบว่าสภาพการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนด้านการนำนักเรียนไปนอกสถานที่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.73$, S.D.=0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสองลำดับแรกพบว่า โรงเรียนศึกษา และปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานศึกษาโดยเคร่งครัด ($\bar{X}=4.80$, S.D.=0.41) โรงเรียนจัดครูคอยควบคุม ดูแลให้อยู่ในระเบียบวินัย ($\bar{X}=4.80$, S.D.=0.44) มีสภาพการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ โรงเรียนเตรียมการ และวางแผนการดำเนินการอย่างชัดเจน ($\bar{X}=4.79$, S.D.=0.44) ส่วนข้อที่มีสภาพการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนน้อยที่สุด คือการใช้พาหนะรถยนต์โรงเรียนต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสภาพรถยนต์ และตรวจประวัติคนขับเพื่อความปลอดภัย ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.65) ตามลำดับ

ส่วนปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน ด้านการนำนักเรียนไปนอกสถานที่ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.93$, S.D.=1.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสองลำดับแรกพบว่าโรงเรียนจัดให้มีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น มีปัญหาการดำเนินงานมากที่สุด ($\bar{X}=2.05$, S.D.=1.47) รองลงมาคือ การใช้พาหนะรถยนต์โรงเรียนต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสภาพรถยนต์ และตรวจประวัติคนขับเพื่อความปลอดภัย ($\bar{X}=2.02$, S.D.=1.41) ส่วนข้อที่มีปัญหาการดำเนินการน้อยที่สุด โรงเรียนศึกษาและปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานศึกษาโดยเคร่งครัด ($\bar{X}=1.80$, S.D.=1.34) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน

ผลการศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ผู้ศึกษาได้นำผลการศึกษาสภาพการดำเนินการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และปัญหาในการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด มากำหนดเป็นเนื้อหาในการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและจัดการศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย และคดี ผู้บริหารสถานศึกษา ครูชำนาญการพิเศษในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลสถานศึกษาปลอดภัย และนักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการขึ้นไป โดยใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) โดยทำการสัมภาษณ์ระหว่างวันที่ 19-20 เมษายน พ.ศ. 2566 และได้สังเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิเป็นแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน ตามตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ผลการสังเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุ
ของนักเรียน

สภาพการดำเนินการและปัญหาการดำเนินการ	แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินการ
อาคารเรียนอาคารประกอบมีปัญหาสำคัญ	
การซ่อมแซมส่วนประกอบอาคารให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย และพร้อมใช้งาน	สถานศึกษาควรมีการสำรวจสภาพของอาคารเรียนอาคารประกอบอย่างสม่ำเสมอโดยการมีส่วนร่วมของผู้ที่ใช้อาคารเรียนอาคารประกอบเป็นประจำ คือครูและนักเรียน เมื่อพบเห็นจุดเสี่ยงหรือการชำรุดของอาคารเรียนอาคารประกอบต้องรีบแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซม ประสานหน่วยงานเครือข่ายกับชุมชนในเขตพื้นที่บริการของสถานศึกษาขอความร่วมมือดำเนินการซ่อมแซมปรับปรุงอาคารเรียนอาคารประกอบในส่วนที่สามารถแก้ไขซ่อมแซมได้ทันที ให้ทำการขออนุญาตรื้อถอนอาคารเรียนอาคารประกอบที่ชำรุด หรืออยู่ในสภาพที่ไม่ปลอดภัยติดตามประเมินผลการซ่อมแซม แก้ไขอาคารเรียนอาคารประกอบ
สภาพการดำเนินการและปัญหาการดำเนินการ	แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินการ
บริเวณสถานศึกษามีปัญหาสำคัญ	
การติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างในสถานศึกษา	วางแผนการดำเนินงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องสามารถนำเข้าไปใส่ในแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อจัดหาวัสดุอุปกรณ์มาติดตั้ง หรือซ่อมแซมในส่วนที่ชำรุดได้ หรือหาภาณีเครือข่ายที่จะสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างในสถานศึกษา

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

สภาพการดำเนินการและปัญหาการดำเนินการ	แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินการ
	ตรวจสอบจุดเสี่ยง จุดอับ ภายในบริเวณ โรงเรียน ดำเนินการติดตั้ง ซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน ในการดำเนินการติดตั้งอาจจะให้ผู้ที่มีความรู้ในเรื่องของไฟฟ้าในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ วางมาตรการ ติดตามตรวจสอบ กำกับดูแล อย่างสม่ำเสมอ
สภาพแวดล้อมของสถานศึกษามีปัญหาสำคัญ	
การประสานงานกับหน่วยงาน เครือข่ายให้มีส่วนร่วมสนับสนุน ส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อม	ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการวางแผน วิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา รวมถึงรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนด้วย เมื่อทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมกันการ ดำเนินการ ส่งเสริมสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน หน่วยงานเครือข่ายในแต่ละพื้นที่แตกต่างกัน ไป ขึ้นอยู่กับอาณาเขต ที่ตั้งของสถานศึกษา ในการติดต่อประสานงานต้องให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาด้วย ระดมความคิดเห็น กำหนดเป้าหมายการจัดสภาพแวดล้อมให้ชัดเจน เช่น พื้นที่เศรษฐกิจพอเพียง พื้นที่สวนป่า หรือสวนสมุนไพร แล้วดึงเอาภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิษย์เก่า ผู้ที่มีความรู้ในเรื่องนั้น เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ติดตามผลการดำเนินการ

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

สภาพการดำเนินการและปัญหาการดำเนินการ	แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินการ
เครื่องมือเครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ มีปัญหาสำคัญ	
การแนะนำ สาธิต และควบคุมการใช้ งานอย่างถูกต้องวิธีตามประเภทของ อุปกรณ์	เชิญผู้ที่มีความรู้เฉพาะด้านในการใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ มาให้ความรู้กับครู นักการภารโรง และนักเรียน เกี่ยวกับการใช้งาน การ ดูแลรักษา รวมถึงการจัดเก็บเครื่องมือเครื่องใช้ จัดทำ คู่มือการใช้งานเครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ แยกให้ เป็นหมวดหมู่ ประเภทของเครื่องมือเครื่องใช้ และ อุปกรณ์ต่าง ๆ ศึกษา เรียนรู้เพิ่มเติมจากสื่อออนไลน์ นำไปสอดแทรกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้อยู่ในการควบคุมดูแลของครูผู้สอน และผู้ที่มี ความรู้เฉพาะด้านอย่างใกล้ชิด
การเดินทาง ไป-กลับ ระหว่างบ้านและสถานศึกษามีปัญหาสำคัญ	
ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง ดูแลความปลอดภัยด้าน จราจรด้านหน้าโรงเรียน	สำรวจสภาพบริบท ที่ตั้งของสถานศึกษา แล้ว ประสานงานขอความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทางด้าน การจราจร เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ หากสถานศึกษาอยู่ใน พื้นที่ห่างไกล ให้ประสานงานกับชุมชน เช่น ผู้ใหญ่ บ้าน ผู้ช่วยฝ่ายรักษาความสงบของหมู่บ้าน เข้ามา มีส่วนร่วมในการดูแลความปลอดภัยการจราจรหน้า โรงเรียนตอนเช้า และหลังเลิกเรียน ขอความร่วมมือ จากผู้ที่มีความรู้ทางด้านกฎจราจร เข้ามาให้ความรู้กับ นักเรียน เช่น โครงการหนึ่งตำรวจ หนึ่งโรงเรียน โครงการ D.A.R.E. ให้ความรู้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียน ที่ผ่านการอบรมดังกล่าวสามารถนำไปปฏิบัติจริง

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

สภาพการดำเนินการและปัญหาการดำเนินการ	แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินการ
	จัดตั้งกิจกรรมที่ช่วยเหลืองานอาจารย์หน้าโรงเรียน เช่น ยูวจารย์ จราจรน้อย เข้ามาช่วยอำนวยความสะดวก การจราจร บริเวณหน้าโรงเรียน ให้ชุมชนหรือหน่วยงานมีส่วนร่วม ตรวจสอบจุดเสี่ยง จุดที่อาจจะเกิดอันตรายในการจราจร แล้วช่วยกันปรับปรุงแก้ไข
การนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ที่มีปัญหาสำคัญ	
1. การใช้พาหนะรถยนต์โรงเรียน ต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสภาพรถยนต์ และตรวจประวัติคนขับเพื่อความปลอดภัย 2. การจัดให้มีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	ควบคุมการใช้พาหนะรถยนต์ให้มีหมายเลขลำดับที่ชัดเจนเมื่อมีพาหนะตั้งแต่ 2 คันขึ้นไป โดยใช้ความเร็วตามกฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัดตรวจสอบสภาพของรถหรือพาหนะและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน โดยผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ คนขับพาหนะต้องได้รับอนุญาตในการใช้พาหนะชนิดนั้น และอยู่ในสภาพที่พร้อมปฏิบัติหน้าที่ จัดเตรียมเวชภัณฑ์ หรือกล่องพยาบาลติดไว้ในพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง ให้เจ้าหน้าที่ หรือผู้ที่มีความรู้ในด้านการปฐมพยาบาลดูแลตลอดการจัดกิจกรรม ประสานงานกับสถานพยาบาลที่ใกล้กับสถานศึกษา เพื่อขอสนับสนุนเวชภัณฑ์หากสถานศึกษาไม่มีเวชภัณฑ์เบื้องต้น หรือมีไม่เพียงพอ ในการรักษาพยาบาล เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล โรงพยาบาล เป็นต้น

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการ และปัญหาในการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 40 คน และครูผู้สอน 123 คน รวมจำนวน 163 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (อิทธิพัทธ์ สวทันพรกุล, 2562, น. 174) และสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และกลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำนวน 1 คน ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและจัดการศึกษา จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมายและคดี จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลสถานศึกษาปลอดภัย จำนวน 1 คน ครูชำนาญการพิเศษในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลสถานศึกษาปลอดภัย จำนวน 1 คน และนักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 7 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 2 ชนิด ได้แก่

1. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการ และปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุ โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ครอบคลุมแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาทั้ง 6 ด้าน แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยมีการให้คะแนนตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2560, น. 121)

2. แบบสัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์ ตอนที่ 2 แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของ

นักเรียน ตามแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาทั้ง 6 ด้าน
สังเคราะห์ข้อมูลแนวทางการแก้ปัญหาเชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยอาศัยหลักเกณฑ์การ
จำแนก หรือการจัดกลุ่มข้อมูลและนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียง

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนใน
อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 สรุปผล
ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาได้ ดังนี้

1. สภาพการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอ
เมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 พบว่า มีสภาพ
การดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ
เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าสภาพการดำเนินการที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือด้านการนำนักเรียนไป
ศึกษานอกสถานที่ รองลงมาคือด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีสภาพปัจจุบัน
การดำเนินงานน้อยที่สุดคือด้านการเดินทางไป-กลับระหว่างบ้านและสถานศึกษา เมื่อพิจารณาแต่
ละด้านสามารถเรียงลำดับสภาพการดำเนินการจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ ดังนี้

1.1 ด้านการนำนักเรียนไปนอกสถานที่ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และ
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนศึกษาและปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย
การพานักเรียนไปศึกษานอกสถานศึกษาโดยเคร่งครัด และ โรงเรียนจัดครูคอยควบคุม ดูแลให้อยู่ใน
ระเบียบวินัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือโรงเรียนเตรียมการและวางแผนการดำเนินการอย่าง
ชัดเจน ส่วนข้อที่มีค่าน้อยที่สุดคือการใช้พาหนะรถยนต์โรงเรียนต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจ
สภาพรถยนต์ และตรวจประวัติคนขับเพื่อความปลอดภัย

1.2 ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และ
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนมีมาตรการความปลอดภัยโรงเรียนของสภาพแวดล้อมใน
สถานศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกและตระหนัก
ต่อปัญหาด้านสภาพแวดล้อม ส่วนข้อที่มีค่าน้อยที่สุดคือโรงเรียนมีการประสานงานกับ
หน่วยงานเครือข่ายให้มีส่วนร่วมสนับสนุน ส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อม

1.3 ด้านอาคารเรียนอาคารประกอบ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนมีการแต่งตั้งบุคลากรในการ ควบคุม ดูแลรักษาอาคารสถานที่ที่มี
ค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือโรงเรียนมีการตรวจสอบ โครงสร้างและส่วนประกอบอาคารอย่าง

สม่ำเสมอ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือโรงเรียนมีการซ่อมแซมส่วนประกอบอาคารให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยและพร้อมใช้งาน

1.4 ด้านบริเวณสถานศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าโรงเรียนมีการแต่งตั้งครูเวรประจำวันคอยควบคุม กำกับ ติดตามดูแล การรักษาความปลอดภัยในโรงเรียนตลอดทั้งวัน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือโรงเรียนมีการจัดให้มีผู้รับผิดชอบปฐมพยาบาลเบื้องต้น และนำส่งสถานพยาบาล ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือโรงเรียนมีการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างในสถานศึกษา

1.5 ด้านเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าโรงเรียนมีการห้ามใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ชำรุดมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือโรงเรียนมีการตรวจสอบเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ก่อนใช้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือโรงเรียนมีการแนะนำ สาธิต และควบคุมการใช้งานอย่างถูกต้องตามประเภทของอุปกรณ์

1.6 ด้านการเดินทางไป-กลับระหว่างบ้านและสถานศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าโรงเรียนจัดครูเวรและนักเรียนคอยรับ ส่งนักเรียนที่ประตูเข้าออก และโรงเรียนจัดครูเวรประจำวันตรวจเช็คนักเรียนที่มีผู้ปกครองมารับมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ร่วมมือกันกำหนดมาตรการรับ-ส่งนักเรียนตอนเช้าและเลิกเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือโรงเรียนประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดูแลความปลอดภัยด้านจราจรด้านหน้าโรงเรียน

2. ปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 พบว่า มีปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าปัญหาการดำเนินงานที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือด้านอาคารเรียนอาคารประกอบ รองลงมาคือด้านบริเวณสถานศึกษา และด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีปัญหาการดำเนินงานน้อยที่สุด คือด้านการนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ เมื่อพิจารณาแต่ละด้านสามารถเรียงลำดับปัญหาการดำเนินงานจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ ดังนี้

2.1 ด้านอาคารเรียนอาคารประกอบ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าโรงเรียนมีการซ่อมแซมส่วนประกอบอาคารให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยและพร้อมใช้งาน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือโรงเรียนมีการจัดทำป้ายข้อควรระวังด้านความปลอดภัยในจุดเสี่ยงจุดที่อันตราย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือโรงเรียนมีการแต่งตั้งบุคลากรในการ ควบคุม ดูแลรักษาอาคารสถานที่

2.2 ด้านบริเวณสถานศึกษาโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าโรงเรียนมีการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือโรงเรียนมีการจัดให้มีการซ่อมแซม ปรับปรุงบริเวณสถานศึกษาให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยเสมอ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือโรงเรียนมีการแต่งตั้งครูเวรประจำวันคอยควบคุม กำกับ ติดตาม ดูแล การรักษาความปลอดภัยในโรงเรียนตลอดทั้งวัน

2.3 ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าโรงเรียนมีการประสานงานกับหน่วยงานเครือข่ายให้มีส่วนร่วมสนับสนุน ส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือโรงเรียนมีการสำรวจสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม มลภาวะในสถานศึกษาและชุมชน เพื่อหาแนวทางแก้ไข ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือโรงเรียนมีมาตรการความปลอดภัยโรงเรียนของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา และโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกและตระหนักต่อปัญหาด้านสภาพแวดล้อม

2.4 ด้านเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าโรงเรียนมีการแนะนำ สาธิต และควบคุมการใช้งานอย่างถูกวิธี ตามประเภทของอุปกรณ์มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือโรงเรียนมีการจัดเก็บเครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ในที่เก็บทุกครั้งอย่างเป็นระเบียบและปลอดภัย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือโรงเรียนมีการตรวจสอบเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ก่อนใช้

2.5 ด้านการเดินทางไป-กลับระหว่างบ้านและสถานศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าโรงเรียนประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดูแลความปลอดภัยด้านจราจรด้านหน้าโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือโรงเรียนจัดทำกิจกรรมเกี่ยวกับแนะนำการเดินทางกลับบ้านและการฝึกปฏิบัติตามกฎจราจร ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือโรงเรียนจัดครูเวรประจำวันตรวจเช็คนักเรียนที่มีผู้ปกครองมารับ

2.6 ด้านการนำนักเรียนไปนอกสถานที่ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าโรงเรียนจัดให้มีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือการใช้พาหนะรถยนต์โรงเรียนต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสภาพรถยนต์ และตรวจประวัติคนขับเพื่อความปลอดภัย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือโรงเรียนศึกษา และปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานศึกษาโดยเคร่งครัด

3. การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน ที่มีความเหมาะสมประกอบด้วย

3.1 การซ่อมแซมส่วนประกอบอาคารให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยและพร้อมใช้งานของสถานศึกษาควรดำเนินการดังนี้

3.1.1 สถานศึกษาควรมีการสำรวจสภาพของอาคารเรียนอาคารประกอบอย่างสม่ำเสมอโดยการมีส่วนร่วมของผู้ที่ใช้อาคารเรียนอาคารประกอบเป็นประจำ คือครู และนักเรียน เมื่อพบเห็นจุดเสี่ยงหรือการชำรุดของอาคารเรียนอาคารประกอบต้องรีบแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้อง

3.1.2 สถานศึกษาต้องดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซม โดยสามารถจัดตั้งค่าซ่อมแซมส่งมายังเขตพื้นที่การศึกษาฯ ดันสังกัด ปีละ 1 ครั้ง เพื่อดำเนินการลำดับขั้นตอน หากเป็นกรณีเร่งด่วนที่ชำรุดจากการเกิดภัยพิบัติสามารถส่งค่าซ่อมแซมกรณีเร่งด่วนไปยังเขตพื้นที่การศึกษาฯ ดันสังกัด เพื่อเร่งปรับปรุง ซ่อมแซมแก้ไขได้ทันที

3.1.3 ประสานหน่วยงานเครือข่ายกับชุมชนในพื้นที่บริการของสถานศึกษา ขอความร่วมมือดำเนินการซ่อมแซมปรับปรุงอาคารเรียนอาคารประกอบในส่วนที่สามารถแก้ไขซ่อมแซมได้ทันที

3.1.4 ในกรณีที่ไม่สามารถซ่อมแซมแก้ไขได้ ให้ทำการขออนุญาตรื้อถอนอาคารเรียนอาคารประกอบที่ชำรุด หรืออยู่ในสภาพที่ไม่ปลอดภัย กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ดันสังกัด แต่งตั้งคณะกรรมการ ติดตามประเมินผลการซ่อมแซม แก้ไขอาคารเรียนอาคารประกอบ

3.2 การติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างในสถานศึกษาของสถานศึกษาควรดำเนินการดังนี้

3.2.1 วางแผนการดำเนินงาน กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สามารถนำเข้าไปใส่ในแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อจัดหาวัสดุอุปกรณ์มาติดตั้งหรือซ่อมแซมในส่วนที่ชำรุดได้ หรือหากมีเครือข่ายที่จะสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างในสถานศึกษา

3.2.2 ตรวจสอบจุดเสี่ยง จุดอับ ภายในบริเวณโรงเรียน ดำเนินการติดตั้ง ซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน ในการดำเนินการติดตั้งอาจจะให้ผู้ที่มีความรู้ในเรื่องของไฟฟ้าในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ

3.2.3 วางมาตรการ ติดตามตรวจสอบ กำกับดูแลไฟฟ้าภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อความปลอดภัยในสถานศึกษา

3.3 การประสานงานกับหน่วยงานเครือข่ายให้มีส่วนร่วมสนับสนุน ส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาควรดำเนินการดังนี้

3.3.1 ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการวางแผน วิเคราะห์บริบทของสถานศึกษารวมถึงรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนด้วย เมื่อทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการวางแผนร่วมกัน การดำเนินการส่งเสริมสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

3.3.2 หน่วยงานเครือข่ายในแต่ละพื้นที่แตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับอาณาเขต ที่ตั้งของสถานศึกษา ในการติดต่อประสานงานต้องให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

3.3.3 ระดมความคิดเห็น กำหนดเป้าหมายการจัดสภาพแวดล้อมให้ชัดเจน เช่น พื้นที่เศรษฐกิจพอเพียง พื้นที่สวนป่า หรือสวนสมุนไพร แล้วดึงเอาภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิษย์เก่า ผู้ที่มีความรู้ในเรื่องนั้น เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ติดตามผลการดำเนินการ

3.4 การแนะนำ สาธิต และควบคุมการใช้งานอย่างถูกต้องวิธีตามประเภทของอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ของสถานศึกษาควรดำเนินการดังนี้

3.4.1 หาผู้ที่มีความรู้เฉพาะด้านในการใช้เครื่องมือเครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ มาให้ความรู้กับครู นักการภารโรง และนักเรียน เกี่ยวกับการใช้งาน การดูแลรักษา รวมถึงการจัดเก็บเครื่องมือเครื่องใช้

3.4.2 จัดทำคู่มือการใช้งานเครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ แยกให้เป็นหมวดหมู่ ประเภทของเครื่องมือเครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ

3.4.3 ศึกษา เรียนรู้เพิ่มเติมจากสื่อออนไลน์ แล้วนำไปสอดแทรกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้อยู่ในการควบคุมดูแลของครูผู้สอน และผู้ที่มีความรู้เฉพาะด้านอย่างใกล้ชิด

3.5 การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดูแลความปลอดภัยด้านจราจร ด้านหน้าโรงเรียนของสถานศึกษาควรดำเนินการดังนี้

3.5.1 สำรวจสภาพบริบท ที่ตั้งของสถานศึกษา แล้วประสานงานขอความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทางด้านการจราจร เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ หากสถานศึกษาอยู่ในพื้นที่ทางไกล ให้ประสานงานกับชุมชน เช่น ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยฝ่ายรักษาความสงบของหมู่บ้าน เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลความปลอดภัยการจราจรหน้าโรงเรียนตอนเช้า และหลังเลิกเรียน

3.5.2 ขอความร่วมมือจากผู้ที่มีความรู้ทางด้านกฎจราจร เข้ามาให้ความรู้กับนักเรียน เพื่อนักเรียนที่ผ่านการอบรมดังกล่าวสามารถนำไปปฏิบัติจริง

3.5.3 ให้ชุมชนหรือหน่วยงานมีส่วนร่วม ตรวจสอบจุดเสี่ยง จุดที่อาจจะเกิดอันตรายในการจราจร แล้วช่วยกันปรับปรุงแก้ไข

3.6 การใช้พาหนะรถยนต์โรงเรียน การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่การตรวจสภาพรถยนต์ และตรวจประวัติคนขับเพื่อความปลอดภัยของสถานศึกษาควรดำเนินการดังนี้

3.6.1 ควบคุมการใช้พาหนะรถยนต์ให้มีหมายเลขลำดับที่ชัดเจนเมื่อมีพาหนะตั้งแต่ 2 คันขึ้นไป โดยใช้ความเร็วตามกฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด

3.6.2 ตรวจสอบสภาพของรถหรือพาหนะและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน โดยผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ

3.6.3 ผู้จับพาดจะต้องได้รับอนุญาตในการใช้พาดชนิดนั้น และอยู่ในสภาพที่พร้อมปฏิบัติหน้าที่

3.7 การจัดให้มีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลเบื้องต้นของสถานศึกษาควรดำเนินการดังนี้

3.7.1 สถานศึกษาควรจัดเตรียมเวชภัณฑ์ หรือกล่องพยาบาลติดไว้ในพาดะที่ใช้ในการเดินทาง

3.7.2 ประสานงานกับสถานพยาบาลที่ใกล้กับสถานศึกษา เพื่อขอสนับสนุนเวชภัณฑ์หากสถานศึกษาไม่มีเวชภัณฑ์เบื้องต้น หรือมีไม่เพียงพอในการรักษาพยาบาล

อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาโดยรวมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษา และกรอบแนวคิดในการศึกษา ผู้ศึกษามีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการบริหารจัดการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ดังนี้

1. สภาพการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษามีการจัดทำคู่มือการวางแผนมาตรการ และแนวทางการปฏิบัติเรื่องความปลอดภัยในสถานศึกษา เห็นความสำคัญในการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน และสร้างความตระหนักให้กับบุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องให้เห็นความสำคัญของเรื่องความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุ ความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือประสานงานกันของเครือข่ายผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการนิเทศ กำกับติดตามรายงานผลผ่านระบบออนไลน์ รวมถึงมีการจัดการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนในสถานศึกษาในทุกด้านอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับคู่มือการดำเนินการความปลอดภัยในสถานศึกษา (2564) ที่กล่าวว่า การป้องกัน ดูแล และแก้ไขปัญหาต้องมีความเป็นเอกภาพ มีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ สามารถแก้ไขปัญหาและบริหารจัดการ ความเสี่ยงได้อย่างยั่งยืน สร้างเครือข่ายนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการสร้างความปลอดภัยอย่างมั่นคงและยั่งยืน นักเรียนมีชีวิตที่ปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สามารถป้องกันหรือได้รับการป้องกันตนเองจากปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ มีความรู้ความเข้าใจ จิตสำนึก และเจตคติที่ดี และมีทักษะในการป้องกันภัย สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กนกอร อุ่นสถานนท์ (2563) ที่ได้ทำการศึกษาการบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษพบว่า การบริหาร

ด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เพราะสถานศึกษามีความตระหนักถึงความปลอดภัยที่นักเรียน และบุคลากรใช้เวลาอยู่ในสถานศึกษาประมาณ 7 - 8 ชั่วโมงต่อวันในการเรียนรู้ประสบการณ์

2. การศึกษาปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีความเข้าใจการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการของการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนเป็นอย่างดี มีมาตรการป้องกันและแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องตามแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา (2556) ที่ได้กำหนดไว้ว่า ให้สถานศึกษามีการวางแผนจัดระบบความปลอดภัยของสถานศึกษาที่เหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการดูแลความปลอดภัยของนักเรียนทุกคนในสถานศึกษา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของปราณี อินทรักษา (2554) ที่ได้วิจัยเรื่องการศึกษาการดำเนินการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยและน้อยที่สุด

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน พบว่าสถานศึกษาต้องดำเนินการตรวจสอบอาคารเรียนอาคารประกอบ เพื่อหาจุดบกพร่อง ชำรุด การเสื่อมสภาพของอาคารเรียนอาคารประกอบ ควบคุม กำกับ ติดตามดูแล การรักษาความปลอดภัยตลอดทั้งวัน ให้ความรู้และแนวทางปฏิบัติแก่นักเรียน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการหาแนวทางป้องกันและแก้ไข จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักต่อปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน เครื่องมือเครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ควรจัดทำคู่มือการใช้งานแต่ละประเภทอย่างชัดเจน กำหนดมาตรการ รับ-ส่งนักเรียนตอนเช้าและเลิกเรียน โดยสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ควรศึกษาและปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานศึกษาโดยเคร่งครัด เตรียมการและวางแผนการดำเนินการอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชิษณุชา ขุนจง (2563) ได้วิจัยเรื่อง การจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา กล่าวถึงแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยที่สถานศึกษาไว้ว่า สถานศึกษาควรตรวจสอบมาตรฐานอาคาร และซ่อมบำรุงเปลี่ยนแปลงทดแทนให้อยู่ในสภาพที่ดีพร้อมใช้งานอยู่เสมอ ให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์ รมรงค์ พร้อมทั้งอบรมให้ความรู้กับบุคลากร ตั้งแต่ระดับบริหาร ระดับจัดการ ระดับปฏิบัติการ และนักเรียนทุกคนเป็นประจำทุกปี เพื่อให้เกิด

องค์ความรู้ในการจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัย สอดคล้องกับผลงานวิจัยของเชษฐา บุญชวลิต (2554) ที่ได้วิจัยเรื่อง การดำเนินการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 ที่พบว่า การปกป้องคุ้มครองนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนจากอันตรายต่าง ๆ เป็นหน้าที่ของทุกโรงเรียน บุคลากรทุกคนในโรงเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่จะต้องร่วมมือกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้มีประเด็นข้อค้นพบที่มีความน่าสนใจ และเป็นประโยชน์ต่อการนำผลการศึกษาไปใช้ และการศึกษารั้งต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. จากผลการศึกษา พบว่า การดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ด้านการเดินทางไป-กลับระหว่างบ้านและสถานศึกษา มีสภาพการดำเนินการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นสถานศึกษาควรดำเนินการจัดระบบรักษาความปลอดภัย 4 ลักษณะ คือ นักเรียนควบคุมกันเอง ครู ชุมชน และเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยกำหนดความรับผิดชอบอย่างชัดเจน เช่น นักเรียนเดินเป็นแถวถือธงไป-กลับระหว่างบ้านและสถานศึกษา

2. ปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ด้านอาคารเรียน อาคารประกอบ มีปัญหาการดำเนินการมากที่สุด ดังนั้นสถานศึกษาควรตรวจสอบโครงสร้างและส่วนประกอบอาคาร ตลอดจนอุปกรณ์ที่ติดตั้งในส่วนต่าง ๆ ของอาคารอย่างสม่ำเสมอ หากพบความผิดปกติของอาคาร ให้สั่งปิดอาคาร หรือประกาศเป็นเขตอันตรายห้ามเข้า แล้วทำการซ่อมแซมโดยด่วน หากไม่สามารถซ่อมแซมได้ให้ขออนุญาตรื้อถอนเพื่อความปลอดภัย

3. สถานศึกษาควรนำแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ไปดำเนินการพัฒนาการบริหารจัดการมาตรการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาการเปรียบเทียบการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนตามขนาดของโรงเรียน เพื่อนำผลมาพัฒนาปรับปรุงมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา

2. ควรศึกษาผลการนำแนวทางการแก้ไขปัญหาความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ในครั้งนี้ไปใช้จริงในสถานศึกษาพื้นที่อำเภออื่น ๆ

บรรณานุกรม

- กนกอร อุ่นสถานนท์. (2563). การบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร. *วไลยอลงกรณ์ปริทัศน์*, 10(2), 9.
- กนิษฐา จอดนอก, อัครเดช ดิอ้อม, และศิริกัญญา ฤทธิ์แปลก. (2558). การพัฒนารูปแบบการป้องกันอุบัติเหตุสำหรับนักเรียนประถมศึกษาโรงเรียนวัดโพธิ์ทอง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์. *วารสารสาธิตศาสตร์*, 35(2), 227.
- กฤษฎา ศรีสุชาติ, จำเียร พลหาญ และสมชาย วงศ์เกษม. (2559). การพัฒนาตัวบ่งชี้และคู่มือโรงเรียนปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *ว.มรม.มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 10(3), 259-272.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). *คู่มือข้อปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *มาตรการในการพานักเรียนและนักศึกษาไปนอกสถานศึกษาและเดินทางไกลเข้าค่ายพักแรมของลูกเสือ เนตรนารีและยุวกาชาด*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). *คู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). *นโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ.2564-2565*. สืบค้นจาก <https://moe360.blog/2021/06/30/education-management>
- คะเนิงนิตย์ปิดิบุญญพัฒน์. (2564). *โครงการการยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านการช่วยเหลือผู้ป่วยฉุกเฉินของพนักงานขับรถพยาบาล และสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายพนักงานขับรถพยาบาล*. เชียงใหม่: บริษัท สยามพิมพ์นานาชาติ จำกัด.
- ชมรมถนนปลอดภัยในสถานศึกษา. (2565). *สถิติข้อมูลการสำรวจ ประจำปีการศึกษา 2564*. สืบค้นจาก <https://www.rvprsc.com/home.php#tour>
- ชิษณุชา ขุนจง. (2562). การจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา. *วารสารสาธิตศาสตร์*, 2, 296.
- เชษฐา บุญขวลิต. (2554). *การดำเนินการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม)*.

- ญาติฐา แพงประโคน, จารุพร ดวงศรี, และวรวิทย์ โสภานันท์. (2565). การพัฒนาเครื่องมือชี้บ่งอันตรายและประเมินความเสี่ยงโรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดกลาง) ในจังหวัดอุบลราชธานี. *วารสารวิจัยสาธารณสุขศาสตร์*, 15(1), 124.
- นฤมล ก้อนขาว. (2558). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนศรีทธาสมุทรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา).
- นิตยา แก่นพุ่ม. (2562). การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์. (สารนิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญทวี บุญให้ และวีรพล กุลบุตร. (2563). การศึกษาเพื่อจัดทำข้อเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาสถานศึกษาปลอดภัยตามกรอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. *วารสารคุณภาพชีวิตกับกฎหมาย*, 16(1), 62-74.
- ปราณี อินทรักษา. (2554). การศึกษาการดำเนินการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี).
- พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน 2554. (2554). *ราชกิจจานุเบกษา*, 128(ตอนที่ 4 ก), 1-4.
- เพ็ญพร ประมวลสุข. (2564). *คู่มือครูการงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.
- ไพฑูริย์ เทพวงศ์. (2551). *กรอบแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. (2564). *แนวทางการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุในสถานศึกษา*. สืบค้นจาก https://www.ubu.ac.th/web/files_up/00037f2021020215135149.pdf
- มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก. (2560). *จัดระบบความปลอดภัยในโรงเรียน เรื่องใหญ่ที่ต้องจริงจัง*. สืบค้นจาก <https://www.thaichildrights.org/story/social-story>

- ยุวดี บาคาล. (2561). การประเมินความเสี่ยงต่ออุบัติเหตุภายในโรงเรียน กรณีศึกษา: โรงเรียนเอกชนแห่งหนึ่ง เขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. *วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี*, 6(2), 122.
- ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการพานักเรียนและนักศึกษาไปนอกสถานศึกษา พ.ศ. 2562. (2562). *ราชกิจจานุเบกษา*, 137(ตอนพิเศษ 120ง), 2.
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2552. (2552). *ราชกิจจานุเบกษา*, 126(ตอนพิเศษ 39 ง) 16.
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี และวีรพงษ์ เกลิมจิระรัตน์. (2556). *วิศวกรรมและการบริหารความปลอดภัยในโรงงาน*. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- วิไล กวางศิริ. (2550). บทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- ศักดิ์ ศรีธรรมย์. (2557). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานกะ: กรณีศึกษาบริษัท พีทีทีโกลบอลเคมีคอล จำกัด (มหาชน) สาขาคมน I-4 ในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง*. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์).
- ศุภกร มีลาภ. (2564). *การประเมินความปลอดภัยทางถนนด้วยระดับดาวของ IRAP สำหรับโรงเรียนในเขตเมือง เขตชนเมืองและเขตชนบทในจังหวัดเชียงใหม่*. (วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต, สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน. (2564). *อุบัติเหตุใน โรงเรียน*. สืบค้นจาก <https://saranukromthai.or.th/sub/book/book.php?book=8&chap=7&page=t8-7-infodetail06.html>
- สิริมา เดชภิญญา. (2561). *การรับรู้การจัดการด้านความปลอดภัยของพนักงานบริษัท ABC*. (สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกริก).
- สุชีรา ใจหวัง. (2560). *การศึกษาการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1*. (สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, การบริหารและการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- สุรัชย์ ตรีศิลานันท์. (2552). *ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้การจัดการความปลอดภัยของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรมพลาสติกในจังหวัดนครราชสีมา*. (วิทยานิพนธ์การจัดการมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี).

- สรศักดิ์ ดันทอง. (2561). ความชุก สาเหตุ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดอุบัติเหตุทางถนน จากระถางยานยนต์ในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอป่าโมก จังหวัด อุตรดิตถ์. (วิทยานิพนธ์สาขารัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานามัยสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1. (2565). ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนในสังกัด. สืบค้นจาก http://www.mhs1.go.th/2021/?page_id=1196
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล. (2563). ภัยจากอาคารเรียนอาคารประกอบ. สืบค้นจาก <https://www.sea16.go.th>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). คู่มือแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักอำนวยการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). คู่มือการดำเนินการความปลอดภัยในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก. (2561). คู่มือการใช้อาคารเรียนอาคารประกอบ. สืบค้นจาก <http://www.plkmoe.go.th/home/images/commission/6.pdf>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- อจลรา ลีวจิตติวรกุล. (2550). ยุทธศาสตร์การป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของลูกจ้างในสถานประกอบกิจการจังหวัดนครสวรรค์. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์).
- อดิสร ดีปานธรรม. (2561). การพัฒนารูปแบบการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการเพื่อพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์).
- อารียา สตาร์ตัน. (2556). การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. (สารนิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล. (2562). การวิจัยทางการศึกษา: แนวคิดและการประยุกต์ใช้. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอนอชมา วัฒนบุรานนท์. (2557). สวัสดิศึกษา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- Celaya, J. R. (2003). *Students and parents understandings of school safety relationship to emergency crises*. Tucson, AZ: The University of Arizona.
- Cronbach, L.J. (1990). *Essentials of psychological testing*. (5th ed.) New York: Harper collins.

- Diaz, V.A. (2012). *Safety management in Catalonia's Schools*. Department of Applied Education, Universitas Autonomia de Barcelona, Bellaterra (Cerdanyoladel Valles).
- Florio, A.E., & Stafford, G.T. (1979). *Safety education*. New York: McGraw-Hill.
- Heinrich, H.W. (1959). *Industrial accident prevention*. (2nd ed.) New York: Mc Graw Hil.
- Waite, M. (1993). The Relationships Between Student Accident Frequency Rate and School Administrator Perception of School Safety Program. *Dissertation Abstracts International*, 53(10), 3457.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการค้นคว้าอิสระ

1. อาจารย์สัญญา พันธุ์แพง อาจารย์วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน
2. นายภูติท อักษรดิษฐ์ หัวหน้างานบริหารงานทั่วไปสำนักงาน
อำนวยการสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน
3. ดร.วิชัย เจริญพระธรรมดี ผู้อำนวยการโรงเรียนเสรีวิทยา
4. นายพะนอรา ดิเฮ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองเขียว
5. นายรงค์ จงสถาพรพิพัฒน์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านยอดคดอยวิทยา

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ อว.0612.11/๒37

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน

236 หมู่ 3 ต.ป่าหมู อ.เมือ

จ.แม่ฮ่องสอน 58000

13 พฤศจิกายน 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือการทำคั่นคว่ำอิสระ

เรียน นายพะนอร ดิแอ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษโรงเรียนบ้านหนองเขียว

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC)

จำนวน 1 ชุด

ตามที่นายชยากร สิบเครือ รหัสนักศึกษา 64861306 นักศึกษาหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน ได้ดำเนินการจัดทำคั่นคว่ำอิสระ ระดับปริญญาโท เรื่อง การศึกษาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของ นักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

เพื่อให้การดำเนินการทำคั่นคว่ำอิสระ มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือและเป็นไปตามหลักวิชาการ วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถเป็นอย่างดี จึงขอความ อนุเคราะห์ตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาเครื่องมือการทำคั่นคว่ำอิสระ(สิ่งที่ส่งมาด้วย) วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นครินทร์ พรภิไธว)

คณบดีวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน

สำนักงานคณบดี วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน

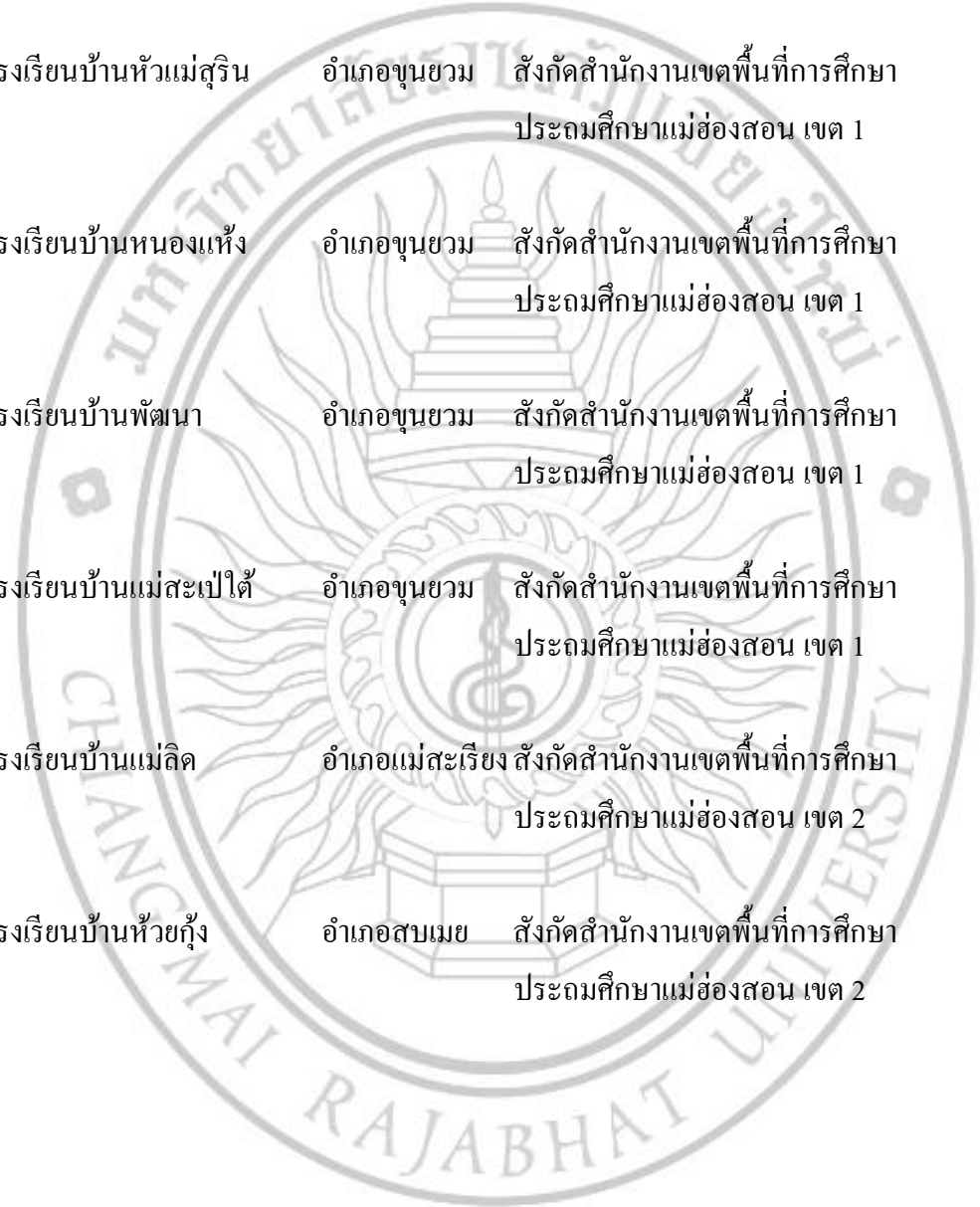
โทร.053-613263

โทรสาร.053613264

www.msc.cmu.ac.th

ภาคผนวก ค

รายชื่อโรงเรียนขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือการค้นคว้าอิสระ

-
1. โรงเรียนบ้านหัวแม่สุริน	อำเภอขุนยวม	สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
2. โรงเรียนบ้านหนองแห้ง	อำเภอขุนยวม	สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
3. โรงเรียนบ้านพัฒนา	อำเภอขุนยวม	สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
4. โรงเรียนบ้านแม่สะเปใต้	อำเภอขุนยวม	สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
5. โรงเรียนบ้านแม่ลิด	อำเภอแม่สะเรียง	สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2
6. โรงเรียนบ้านห้วยกุ่ม	อำเภอสบเมย	สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างหนังสือขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือการค้นคว้าอิสระ

ที่ อว.๐๖๑๒.๑๑/ว. ๘๖๖

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน
๒๓๖ หมู่ ๓ ต.ปางหมู อ.เมือง
จ.แม่ฮ่องสอน ๕๔๐๐๐

จันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านพัฒนา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน ๕ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นายชยากร สิบเครือ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน ทำการค้นคว้าอิสระ ระดับปริญญาโท เรื่อง การศึกษาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.คมศิลป์ ประสงค์สุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน จึงขออนุญาตให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือการทำการค้นคว้าอิสระ (สิ่งที่ส่งมาด้วย) ในระหว่างวันที่ ๙ - ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๕ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ พริบไหว)

คณบดีวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน

สำนักงานคณบดี วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน

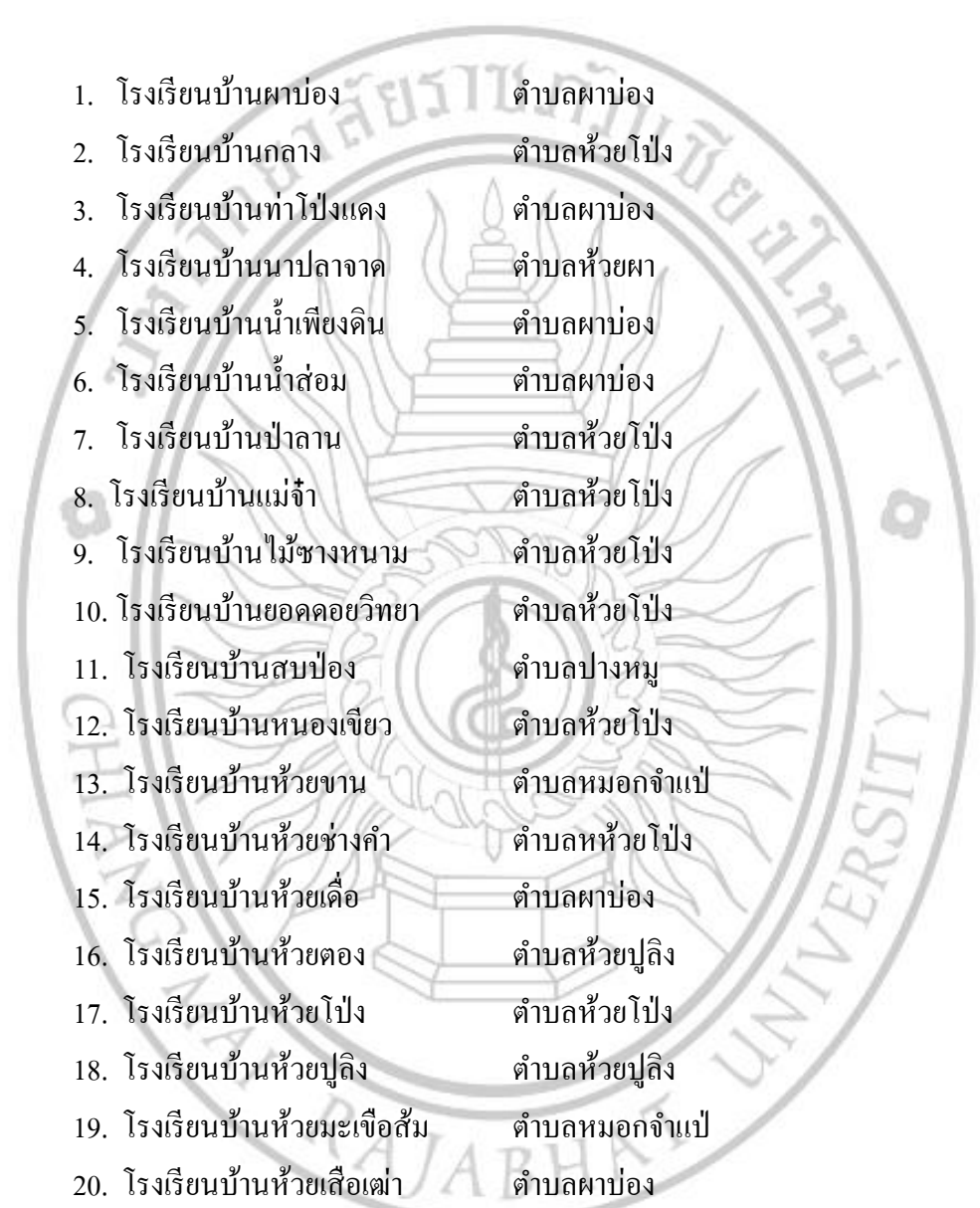
โทร.๐๕๓-๖๑๓๒๖๓

โทรสาร.๐๕๓๖๑๓๒๖๔

www.msc.cmru.ac.th

ภาคผนวก จ

รายชื่อโรงเรียนที่ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ

-
1. โรงเรียนบ้านผาบ่อง	ตำบลผาบ่อง
2. โรงเรียนบ้านกลาง	ตำบลห้วยโป่ง
3. โรงเรียนบ้านท่าโป่งแดง	ตำบลผาบ่อง
4. โรงเรียนบ้านนาปลาจาด	ตำบลห้วยผา
5. โรงเรียนบ้านน้ำเพียงดิน	ตำบลผาบ่อง
6. โรงเรียนบ้านน้ำส่อม	ตำบลผาบ่อง
7. โรงเรียนบ้านป่าลาน	ตำบลห้วยโป่ง
8. โรงเรียนบ้านแม่จ่า	ตำบลห้วยโป่ง
9. โรงเรียนบ้านไม้ช้างหนาม	ตำบลห้วยโป่ง
10. โรงเรียนบ้านยอดดอยวิทยา	ตำบลห้วยโป่ง
11. โรงเรียนบ้านสบป่อง	ตำบลปางหมู
12. โรงเรียนบ้านหนองเขียว	ตำบลห้วยโป่ง
13. โรงเรียนบ้านห้วยขาน	ตำบลหมอกจำแป่
14. โรงเรียนบ้านห้วยช้างคำ	ตำบลห้วยโป่ง
15. โรงเรียนบ้านห้วยเตือ	ตำบลผาบ่อง
16. โรงเรียนบ้านห้วยตอง	ตำบลห้วยปูลิง
17. โรงเรียนบ้านห้วยโป่ง	ตำบลห้วยโป่ง
18. โรงเรียนบ้านห้วยปูลิง	ตำบลห้วยปูลิง
19. โรงเรียนบ้านห้วยมะเขือส้ม	ตำบลหมอกจำแป่
20. โรงเรียนบ้านห้วยเสือเต่า	ตำบลผาบ่อง
21. โรงเรียนบ้านใหม่ห้วยหวาย	ตำบลห้วยโป่ง
22. โรงเรียนร่มเกล้าปางตองฯ	ตำบลหมอกจำแป่
23. โรงเรียนเสรีวิทยา	ตำบลห้วยโป่ง
22. โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน	ตำบลจองคำ

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ

ที่ อว.๐๖๑๒.๑๑/ ๖ ๖๑๘

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน
๒๓๖ หมู่ ๓ ต.ป่าหมู อ.เมือง
จ.แม่ฮ่องสอน ๕๘๐๐๐

๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุญาตใช้เครื่องมือเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยบุ่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือแบบสอบถามเพื่อการวิจัย	จำนวน ๑ ชุด
๒. คิวอาร์โค้ดแบบสอบถามเพื่อการวิจัย	จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นายชยากร สืบเครือ นักศึกษา
ระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน ทำการค้นคว้าอิสระ ระดับปริญญาโท เรื่อง การศึกษาการ
ดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.คมศิลป์ ประสงค์สุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
หลัก

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน จึงขออนุญาตให้
นักศึกษาใช้เครื่องมือการทำการค้นคว้าอิสระ (สิ่งที่ส่งมาด้วย) ในระหว่างวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๖ – ๒๕
มกราคม ๒๕๖๖ กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียน โดยสามารถสแกนคิวอาร์โค้ด
เพื่อตอบแบบสอบถามตามคิวอาร์โค้ดที่แนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรินทร์ พรภิไทร)

คณบดีวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน

สำนักงานคณบดี วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน

โทร.๐๕๒๓๖๓๒๖๓

โทรสาร.๐๕๒๓๖๓๒๖๔

ภาคผนวก ข

ผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหา

1. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
2. ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ
3. ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและจัดการศึกษา
4. ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมายและคดี
5. ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน
6. ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน
7. นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างหนังสือขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ที่ อว ๐๖๑๒ ๑๑/ ค.๑๒๑

เลขที่ใบ	3264	☐ กว	☐ กษ
วันที่	19 เม.ย. 2566	☐ บุคคล	☐ ครอบ
เวลา	15.08	☐ ยศ	☐ ยศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่			
วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน			
๒๓๖ หมู่ ๓ ต.ปางหมู อ.เมือง			
จ.แม่ฮ่องสอน ๕๘๐๐๐			

๑๙ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตขอทราบข้อมูลเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต ๑

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นายชยากร สืบเครือ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การศึกษาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยมีอาจารย์ ดร.คมศิลป์ ประสงค์สุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ในวันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ.๒๕๖๖ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นครินทร์ พรธิ์ไหว)

คณบดีวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน

สำนักงานคณบดี วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน

โทร. ๐๕๓-๖๑๓๒๖๓

โทรสาร. ๐๕๓-๖๑๓๒๖๔

www.msc.cmru.ac.th

ภาคผนวก ณ

สรุปการพิจารณาความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบสอบถาม

ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แสดงผลการประเมินความสอดคล้อง

ข้อคำถาม	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความ หมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
อาคารเรียนอาคารประกอบ								
1. โรงเรียนมีการตรวจสอบ โครงสร้างและ ส่วนประกอบอาคารอย่าง สม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2. โรงเรียนมีการแต่งตั้ง บุคลากรในการ ควบคุม ดูแลรักษาอาคารสถานที่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3. โรงเรียนมีการจัดทำป้าย ข้อควรระวังด้านความ ปลอดภัยในจุดเสี่ยงจุดที่ อันตราย	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
4. โรงเรียนมีการซ่อมแซม ส่วนประกอบอาคารให้อยู่ ในสภาพที่ปลอดภัยและ พร้อมใช้งาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5. โรงเรียนมีการจัดให้มี แผนการป้องกันและ การเคลื่อนย้ายกรณีเกิดเหตุ ฉุกเฉิน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความ หมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
บริเวณสถานศึกษา								
6. โรงเรียนมีการแต่งตั้ง ครูเวรประจำวันคอยควบคุม กำกับ ติดตามดูแล การรักษา ความปลอดภัยในโรงเรียน ตลอดทั้งวัน	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
7. โรงเรียนมีการจัดให้มี ผู้รับผิดชอบปฐมพยาบาล เบื้องต้น และนำส่งสถาน พยาบาล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
8. โรงเรียนมีการหลีกเลี่ยง การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง กับการเสี่ยงให้เกิดอุบัติเหตุ	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
9. โรงเรียนมีการจัดให้มีการ ซ่อมแซม ปรับปรุงบริเวณ สถานศึกษาให้อยู่ในสภาพที่ ปลอดภัยเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
10. โรงเรียนมีการจัดให้ป้าย คำเตือนเพื่อหลีกเลี่ยงการ เกิดอุบัติเหตุ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
บริเวณสถานศึกษา (ต่อ)								
11. โรงเรียนมีการให้ความรู้ และแนวทางปฏิบัติแก่ นักเรียนในกรณีที่พบวัตถุ สิ่งแปลกปลอม ซึ่งอาจเป็น วัตถุระเบิดหรือวัตถุอันตราย	+1	0	+1	+1	+1	3	0.80	ใช้ได้

ข้อคำถาม	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความ หมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
12. โรงเรียนมีการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
13. โรงเรียนมีการจัดการบำรุง ดูแลรักษาความสะอาดโดยรอบสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
14. โรงเรียนมีการจัดให้มีถังขยะแยกประเภทเพื่อสะดวกในการจัดเก็บและทำลาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา								
15. โรงเรียนมีมาตรการความปลอดภัยโรงเรียนของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
16. โรงเรียนมีการประสานงานกับหน่วยงานเครือข่ายให้มีส่วนร่วมสนับสนุน ส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
17. โรงเรียนมีการสำรวจสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม มลภาวะในสถานศึกษาและชุมชน เพื่อหาแนวทางแก้ไข	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความ หมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
18. โรงเรียนมีการจัด กิจกรรมสร้างจิตสำนึกและ ตระหนักต่อปัญหาด้าน สภาพแวดล้อม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่างๆ								
19. โรงเรียนมีการตรวจสอบ เครื่องมือ เครื่องใช้ และ อุปกรณ์ต่าง ๆ ก่อนใช้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
20. โรงเรียนมีการห้ามใช้ เครื่องมือ เครื่องใช้ และ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ชำรุด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
21. โรงเรียนมีการแนะนำ สาธิต และควบคุมการใช้ งานอย่างถูกวิธีตามประเภท ของอุปกรณ์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
22. โรงเรียนมีการจัดเก็บ เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ ในที่เก็บทุกครั้งอย่างเป็น ระเบียบและปลอดภัย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ (ต่อ)								
23. โรงเรียนมีการกำกับ ดูแลนักเรียนในการใช้ เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ ให้ถูกต้องเหมาะสมกับประเภท กิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความ หมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
การเดินทาง ไป-กลับ ระหว่างบ้านและสถานศึกษา								
24. สถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ร่วมมือกัน กำหนดมาตรการรับ-ส่ง นักเรียนตอนเช้าและ เลิกเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
25. โรงเรียนกำกับ ดูแล นักเรียนที่ใช้จักรยานให้ชิด ทางซ้ายและเป็นแถว	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
26. โรงเรียนจัดครูเวร ประจำวันตรวจเช็คนักเรียน ที่มีผู้ปกครองมารับ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
27. โรงเรียนจัดทำกิจกรรม เกี่ยวกับแนะนำการเดินทาง กลับบ้านและการฝึกปฏิบัติ ตามกฎจราจร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
28. โรงเรียนจัดครูเวรและ นักเรียนคอยรับ ส่งนักเรียน ที่ประตูเข้าออก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
29. โรงเรียนประสานความ ร่วมมือกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง ดูแลความ ปลอดภัยด้านจราจร ด้านหน้าโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความ หมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
การนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่								
30. โรงเรียนศึกษาและปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานศึกษาโดยเคร่งครัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
31. โรงเรียนเตรียมการและวางแผนการดำเนินการอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
32. โรงเรียนจัดครูคอยควบคุม ดูแลให้อยู่ในระเบียบวินัย	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
33. โรงเรียนจัดให้มีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
34. หากมีการใช้พาหนะรถยนต์โรงเรียนต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสภาพรถยนต์ และตรวจประวัติคนขับเพื่อความปลอดภัย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ค่า IOC แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อการศึกษา เรื่อง การดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีเกณฑ์ในการตัดสินใจผู้เชี่ยวชาญดังนี้

- +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นถูกต้องและตรงวัตถุประสงค์
- 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นถูกต้องและตรงวัตถุประสงค์
- 1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นถูกต้องและไม่ตรงวัตถุประสงค์

ค่า IOC แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม อยู่ระหว่าง 0.80-1.00

ผลจากการตรวจสอบคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญสำหรับการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อการศึกษา เรื่อง การดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 แปลผลออกมาเป็น “ใช้ได้”

ภาคผนวก ญ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษา

หาความเชื่อมั่น (Reliability) การดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค ดังนี้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's	
Alpha	N of Items
.988	34

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's	
Alpha	N of Items
.953	34

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการค้นคว้าอิสระ

เรื่อง การศึกษาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียน
ในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ข้าพเจ้านายชยากร สืบเครือ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน ได้จัดทำ
แบบสอบถามฉบับนี้ขึ้นเพื่อศึกษาการดำเนินการและปัญหาความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของ
นักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
แม่ฮ่องสอน เขต 1 ในการวิจัยครั้งนี้ต้องอาศัยความสมบูรณ์ ความถูกต้อง และประโยชน์ทาง
วิชาการ จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านช่วยตอบแบบสอบถามฉบับนี้ด้วยความเป็นจริงที่สุด ขอ
รับรองว่าข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามของท่านจะใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น และ
นำเสนอในภาพรวม ซึ่งไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถามและหน่วยงานของท่าน ผู้วิจัย
จะถือเป็นความลับ

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยฉบับนี้มีทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการและปัญหาในการดำเนินการความ
ปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)
แบ่งออกเป็น 5 ระดับ จำนวน 34 ข้อ

ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายชยากร สืบเครือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความหรือเติมคำลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. สถานะ

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา ☐ ครูผู้สอน

3. อายุ

☐ 20-30 ปี ☐ มากกว่า 30-40 ปี ☐ มากกว่า 40-50 ปี ☐ 51 ปีขึ้นไป

4. วุฒิการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก
☐ อื่น ๆ ระบุ.....

5. ประสบการณ์ทำงาน

☐ น้อยกว่า 5 ปี ☐ 5-10 ปี ☐ 11-15 ปี ☐ 16-20 ปี ☐ 21 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการดำเนินการและปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาการดำเนินการและปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงในสถานศึกษาของท่านหรือที่ท่าน เกี่ยวข้องเพียงช่องเดียว ซึ่งกำหนดค่าระดับความคิดเห็นมี 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การดำเนินการ / ปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง การดำเนินการ / ปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง การดำเนินการ / ปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง การดำเนินการ / ปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง การดำเนินการ / ปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การจัดการศึกษา	การดำเนินการ					ปัญหาการดำเนินการ					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
00	โรงเรียนมีการจัดนิทรรศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน	✓						✓				

แบบสอบถาม

ข้อ	การดำเนินการและปัญหาในการ ดำเนินการความปลอดภัยด้าน อุบัติเหตุของนักเรียน	การดำเนินการ					ปัญหาการ ดำเนินการ				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
อาคารเรียนอาคารประกอบ											
1	โรงเรียนมีการตรวจสอบโครงสร้าง และส่วนประกอบอาคารอย่าง สม่ำเสมอ										
2	โรงเรียนมีการแต่งตั้งบุคลากรใน การ ควบคุม ดูแลรักษาอาคาร สถานที่										
3	โรงเรียนมีการจัดทำป้ายข้อควร ระวังด้านความปลอดภัยในจุดเสี่ยง จุดที่อันตราย										
4	โรงเรียนมีการซ่อมแซม ส่วนประกอบอาคารให้อยู่ในสภาพ ที่ปลอดภัยและพร้อมใช้งาน										

[illegible]

ข้อ	การดำเนินการและปัญหาในการ ดำเนินการความปลอดภัยด้าน อุบัติเหตุของนักเรียน	การดำเนินการ					ปัญหาการ ดำเนินการ				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
8	โรงเรียนมีการจัดการบำรุง ดูแล รักษาความสะอาดโดยรอบ สม่ำเสมอ										
9	โรงเรียนมีการจัดให้มีถังขยะแยก ประเภทเพื่อสะดวกในการจัดเก็บ และทำลาย										
สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา											
1	โรงเรียนมีมาตรการความปลอดภัย โรงเรียนของสภาพแวดล้อมใน สถานศึกษา										
2	โรงเรียนมีการประสานงานกับ หน่วยงานเครือข่ายให้มีส่วนร่วม สนับสนุนส่งเสริมด้าน สภาพแวดล้อม										
3	โรงเรียนมีการสำรวจสภาพปัญหา ด้านสิ่งแวดล้อม มลภาวะใน สถานศึกษาและชุมชน เพื่อหาแนว ทางแก้ไข										
4	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมสร้าง จิตสำนึกและตระหนักต่อปัญหา ด้านสภาพแวดล้อม										
เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ											
1	โรงเรียนมีการตรวจสอบเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ก่อนใช้										
2	โรงเรียนมีการห้ามใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ชำรุด										

ข้อ	การดำเนินการและปัญหาในการ ดำเนินการความปลอดภัยด้าน อุบัติเหตุของนักเรียน	การดำเนินการ					ปัญหาการ ดำเนินการ				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3	โรงเรียนมีการแนะนำ สาธิต และ ควบคุมการใช้งานอย่างถูกวิธีตาม ประเภทของอุปกรณ์										
4	โรงเรียนมีการจัดเก็บเครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ในที่เก็บทุกครั้ง อย่างเป็นระเบียบและปลอดภัย										
5	โรงเรียนมีการกำกับ ดูแลนักเรียน ในการใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ให้ถูกต้องเหมาะสมกับ ประเภทกิจกรรม										
การเดินทาง ไป-กลับ ระหว่างบ้านและสถานศึกษา											
1	สถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ร่วมมือกันกำหนดมาตรการ รับ-ส่ง นักเรียนตอนเช้าและเลิกเรียน										
2	โรงเรียนกำกับ ดูแลนักเรียนที่ใช้ จักรยานให้ชิดทางซ้ายและเป็นแถว										
3	โรงเรียนจัดครูเวรประจำวัน ตรวจเช็คนักเรียนที่มีผู้ปกครองมารับ										
4	โรงเรียนจัดทำกิจกรรมเกี่ยวกับ แนะนำการเดินทางกลับบ้านและ การฝึกปฏิบัติตามกฎจราจร										
5	โรงเรียนจัดครูเวรและนักเรียนคอย รับ ส่งนักเรียนที่ประตูเข้าออก										
6	โรงเรียนประสานความร่วมมือกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดูแลความ ปลอดภัยด้านจราจรด้านหน้า โรงเรียน										

[illegible]

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบสัมภาษณ์การค้นคว้าอิสระ

เรื่อง การศึกษาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน

โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ชุดนี้ใช้เพื่อสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและจัดการศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมายและคดี ผู้บริหารสถานศึกษา ครูชำนาญการพิเศษในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลสถานศึกษาปลอดภัย และนักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการขึ้นไป

2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์นำไปสังเคราะห์ และสรุปเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินการ

3. ผู้ศึกษาเป็นผู้ทำการสัมภาษณ์ และเก็บข้อมูลด้วยการจดบันทึก

4. แนวคำถามในการสัมภาษณ์ชุดนี้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบให้ตอบบรรยายตามความคิดเห็น มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ตามแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย

1. ด้านอาคารเรียนอาคารประกอบ
2. ด้านบริเวณสถานศึกษา
3. ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา
4. ด้านเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่างๆ
5. ด้านการเดินทาง ไป-กลับ ระหว่างบ้านและสถานศึกษา
6. ด้านการนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์

- ☐ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
- ☐ ศึกษาพิเศษ
- ☐ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและจัดการศึกษา
- ☐ ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมายและคดี
- ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา
- ☐ ครูผู้สอน
- ☐ นักวิชาการสาธารณสุข

ตอนที่ 2 ข้อมูลแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน
โรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ตามแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความ
ปลอดภัยของสถานศึกษาทั้ง 6 ด้าน

ท่านมีแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน
อย่างไรบ้าง

1. ด้านอาคารเรียนอาคารประกอบ

สถานศึกษาควรมีแนวทางในการซ่อมแซมส่วนประกอบอาคารให้อยู่ในสภาพที่
ปลอดภัยและพร้อมใช้งานอย่างไร

.....

.....

.....

.....

2. ด้านบริเวณสถานศึกษา

สถานศึกษาควรบริหารจัดการ การติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างในสถานศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

สถานศึกษาควรมีแนวทางในการประสานงานกับหน่วยงานเครือข่ายให้มีส่วนร่วมสนับสนุน ส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมอย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. เครื่องมือเครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ

สถานศึกษาควรแนะนำ สาธิต และควบคุมการใช้งานอย่างถูกต้องวิธีตามประเภทของอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

5. การเดินทาง ไป-กลับ ระหว่างบ้านและสถานศึกษา

สถานศึกษาควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดูแลความปลอดภัยด้านจราจรด้านหน้าโรงเรียนอย่างไร

.....

.....

.....

6. การนํานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่

6.1 สถานศึกษาควรมีแนวทางในการใช้พาหนะรถยนต์โรงเรียน การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่การตรวจสอบสภาพรถยนต์ และตรวจประวัติคนขับเพื่อความปลอดภัยอย่างไร

.....

.....

.....

6.2 สถานศึกษาควรจัดให้มีvehicelที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลเบื้องต้นอย่างไร

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ

หนังสือรับรองการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย

COA No. 287/2022

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

Institutional Review Board, Chiang Mai Rajabhat University

หนังสือรับรองการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย

(Certificate of Approval)

การวิจัยนี้ได้รับการพิจารณาเข้าข่ายการพิจารณาแบบเร่งรัด และการวิจัยที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมายข้อบังคับและข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

This research has been considered as an expedited review and conducted in accordance with international ethical principles. As well as national laws, regulations and regulations. It is deemed appropriate to conduct research in accordance with this research proposal.

ชื่อโครงการ : การศึกษาการดำเนินการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอเมือง
แม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

Study Title : A Study of Operations on Accident Safety Among Students of School in
Mueang Maehongson District under Mae Hong Son Primary Educational
Service Area Office 1

รหัสโครงการ (Project Code) : IRBCMRU 2022/287.17.11

หัวหน้าโครงการและผู้ร่วมวิจัย :

นายชยากร สืบเครือ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
อาจารย์ ดร.คมศิลา ประสงค์สุข คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

Head of the Project and Co-Researcher :

Mr.Chayakorn Suebkrua Graduate School, Chiang Mai Rajabhat University
Dr. Komsin Prasongsuk Chiang Mai Rajabhat University, Mae Hong Son College

(อาจารย์ ดร.อัศรสิทธิ์ บุญส่งแท้)

(Dr. Akharasit Bunsongthae)

ประธานคณะกรรมการประจำจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

Chairman the Institutional Review Board, Chiang Mai Rajabhat University

วันที่ 18 พฤศจิกายน 2565

November 18, 2022

หมายเลขรับรอง (Certificate Number) : IRBCMRU 2022/287.17.11

วันที่ให้การรับรอง : 18 พฤศจิกายน 2565

วันหมดอายุใบรับรอง : 17 พฤศจิกายน 2566

Date of Approval : November 18, 2022

Expiration Date : November 17, 2023

ภาคผนวก ท

ภาพการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นายชยากร สืบเครือ
วัน เดือน ปีเกิด	24 ตุลาคม 2528
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 177/1 หมู่ 6 ตำบล ปางหม อำเภอ เมือง จังหวัด แม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58000
อีเมลล์แอดเดรส	chayakorn.cs11@gmail.com
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2547 - 2551 หลักสูตร คุรุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา คอมพิวเตอร์ศึกษา สถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
ประสบการณ์การทำงาน	พ.ศ. 2563 – ปัจจุบัน ตำแหน่ง ครูชำนาญการ สังกัด / หน่วยงาน โรงเรียนเสรีวิทยา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ. 2557 – 2563 ตำแหน่ง ครู สังกัด / หน่วยงาน โรงเรียนเสรีวิทยา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต จังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ. 2555 – 2557 ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย สังกัด / หน่วยงาน โรงเรียนเสรีวิทยา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต จังหวัดแม่ฮ่องสอน